

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**АПЕЛАТИВЕН СЪД
ВАРНА**

ГОДИШЕН ДОКЛАД

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА
АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА
ЗА 2017 ГОДИНА**

Годишният отчетен доклад е изготвен на основание чл.106 ал.1 т.14 от Закона за съдебната власт и в съответствие с Указания на ВСС за структурата и обхвата на годишните доклади. Докладът отразява дейността на Апелативен съд - Варна, за прилагане на Закона и дейността на съдилищата. Апелативен район Варна обхваща шест окръжни съдилища: Окръжен съд – Варна, Окръжен съд – Добрич, Окръжен съд – Разград, Окръжен съд – Силистра, Окръжен съд – Шумен и Окръжен съд – Търговище.

В годишния отчетен доклад за 2017 година, в аналитичен вид са представени данни, анализи и изводи, констатиранни проблеми и конкретни предложения за дейността на съда, които са съпоставени с данните от 2015 и 2016 години. Представени и анализирани са данните от дейността на окръжните и районните съдилища в апелативния съдебен район – Варна.

Докладът съдържа:

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

1. Съдии
2. Служители
3. Структура и управление на съда

II. ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА

1. Постъпили дела, дела за разглеждане и свършени дела за периода 2015 – 2017 година
2. Срочност на правораздавателна дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2015 – 2017 г.
3. Постановени в едномесечен срок съдебни актове
4. Качество на съдебните актове – потвърдени, изменени, отменени и върнати, за периода 2015 – 2017 г.
5. Натовареност – по щат и действителна, спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела, за периода 2015 – 2017 г.

III. НАКАЗАТЕЛНО ОТДЕЛЕНИЕ

1. Кадрова обезпеченост
2. Постъпление на наказателните дела за периода 2015 -2017 г.
3. Разпределение на наказателните дела, изключение от принципа за случайно разпределение
4. Разглеждане на наказателните дела
5. Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
6. Неприключили в разумен срок дела – брой и причини
7. Натовареност
8. Качество на съдебните актове
9. Тенденции в дейността на Наказателно отделение

IV. ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

1. Кадрова обезпеченост
2. Постъпление на гражданските дела за периода 2015 -2017 г.
3. Разпределение на гражданските дела, изключение от принципа за случайно разпределение
4. Разглеждане на гражданските дела
5. Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
6. Неприклучили в разумен срок дела – брой и причини
7. Дела с отменен ход по същество
8. Натовареност
9. Качество на съдебните актове
10. Тенденции в дейността на Гражданско отделение

V. ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ

1. Кадрова обезпеченост
2. Постъпление на търговски дела за периода 2015 -2017 г.
3. Разпределение на търговски дела, изключение от принципа за случайно разпределение
4. Разглеждане на търговските дела
5. Свършени дела, срочност при изготвяне на съдебните актове
6. Неприклучили в разумен срок дела – брой и причини
7. Дела с отменен ход по същество
8. Натовареност
9. Качество на съдебните актове
10. Тенденции в дейността на Търговско отделение

VI. ПРОВЕРКИ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ И ВЪРХОВЕН КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ. РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ 2017 г.

VII. ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

VIII. КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И МЕДИЙНА ПОЛИТИКА. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ (2014 – 2020) НА АПЕЛАТИВЕН РАЙОН ВАРНА ЗА 2017 ГОДИНА

IX. МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

X. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ

XI. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

XII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ ИЗВОДИ

XIII. ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА

XIV. ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА

XV. ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Статистически отчети за работата на Апелативен съд - Варна за 2017 г.
2. Комуникационни дейности и медийна политика на АС - Варна за 2017г.

I.КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ**1.Съдии**

През отчетния период щатната численост на съдиите в Апелативен съд – Варна е 24, като в началото на 2017г. четири щатни бройки са незаети.

След приложение на чл.193 ал.6 от ЗСВ по обявения с решение на ВСС по протокол № 41/ 16.07.2015г. конкурс за повишаване и преместване в длъжност „съдия“ в Апелативен съд – търговска колегия две от свободните щатни бройки бяха заети. С решение на СК на ВСС по протокол № 15/ 11.04.2017г. бяха повишени в длъжност „съдия“ в Апелативен съд – Варна съдиите от Окръжен съд – Варна Дарина Стоянова Маркова – Василева и Николина Петрова Дамянова, встъпили в длъжност на 09.05.2017г.

С решение на СК на ВСС по протокол № 35/ 19.09.2017г. беше освободен от длъжност „съдия“ в Апелативен съд – Варна Илия Петров Пачолов на основание чл.165 ал.1 т.1 от ЗСВ, поради навършване на 65-годишна възраст, считано от 19.09.2017г.

Така в края на отчетния период от 24 щатни бройки за съдии незаетите са 3, като разпределението на съдиите по отделения е следното:

Ръководител на Наказателно отделение - съдия Янко Янков. В отделението работят съдиите Росица Лолова, Живка Денева, Павлина Димитрова, Румяна Панталеева, Ангелина Лазарова и Росица Тончева.

Ръководител на Гражданско отделение – съдия Милен Славов. В отделението работят съдиите Маринела Дончева, Диана Джамбазова, Пенка Христова, Петя Петрова и Мария Маринова.

Търговско отделение е ръководено от съдия Анета Братанова. В отделението работят съдиите Вилиян Петров, Магдалена Недева, Радослав Славов, Георги Йовчев, Дарина Маркова и Николина Дамянова. Административният ръководител – председател г - жа Ванухи Аракелян също заседава в Търговско отделение.

За нормалното протичане на правораздавателната дейност и попълване на създадените в отделенията съдебни състави, както и през предходната година, се наложи командироване на съдии от окръжните съдилища. През 2017г. в Апелативен съд - Варна бяха командировани:

В Наказателно отделение:

➤ съдия Светослава Колева от Окръжен съд – Варна командирована от 2015г., като със заповед № РД-402/13.08.2015г. е продължен срока на командироване до заемане на свободната щатна бройка;

➤ съдия Десислава Сапунджиева от Окръжен съд – Търговище командирована със заповед № РД-701/14.11.2017г., считано от 15.11.2017г. до заемане на свободната щатна бройка.

В Търговско отделение:

➤ съдия Женя Димитрова от Окръжен съд – Варна командирована от 2015г., като със заповед № РД-0003/04.01.2016г. срокът на командироване е продължен до заемане на свободната щатна бройка.

До стъпването си в длъжност „съдия“ в Апелативен съд – Варна – 09.05.2017г. съдия Дарина Маркова и съдия Николина Дамянова също бяха командировани в Търговско отделение.

Съдиите от Апелативен съд са с дългогодишен юридически и съдийски стаж. Всички са с ранг „съдия във ВКС и ВАС“. Съдиите от Апелативен съд - Варна са отговорни и с висока квалификация професионалисти, които в работата си проявяват задълбоченост, организираност и стремеж към по-нататъшно развитие и повишаване на знанията и уменията си.

Съдиите от Апелативен съд - Варна през 2017г. са участвали в обучения - регионални, организирани от НИП, ВСС и по Европейски програми.

През 2017 г. съдиите са участвали в обучения, някои от които в по две и повече. Посетените обучения са на теми:

„Актуални въпроси и проблеми в гражданското правораздаване“;

„Анализ на съдебната практика по ТЗ“;

„Актуални въпроси и проблеми в НПК“;

„Актуални въпроси по защита на класифицираната информация в съдебната система“

„Потребителски спорове. Неравноправни клаузи в потребителските спорове“;

„Актуални промени в ТЗ“;

„Възобновяване на наказателни дела“;

„Основни принципи на етичното поведение на съдиите“;

„Въззивното производство и други въпроси по приложението на ГПК“;

„Актуални въпроси на застрахователното право при действието на Кодекса за застраховането, в сила от 01.01.2016г.“.

Административният ръководител – председател г-жа Вануки Аракелян е взела участие в експертна дискусия по предложен проект на Закон за отклоняване от наказателно производство и налагане на възпитателни мерки на непълнолетни лица в рамките на проект „Укрепване на правния и институционалния капацитет на съдебната система в сферата на младежкото правосъдие“ и в кръгла маса на тема „Ролята на правото в съвременната икономика“, организирана от ИУ – Варна, като е представила научен доклад на тема „Стандартизирания модел на управление на съдебен район в контекста на новите икономически предизвикателства и добрите европейски практики“.

Участие в международни семинари са взели съдия Анета Братанова на тема „Стълкновение на закони в прилагането на основните права“, организиран от ЕМСО в гр.Рим,Италия, съдия Ангелина Лазарова в семинар на тема „Съдебно сътрудничество по наказателни дела“, организиран от ЕМСО в гр.Букурещ, Румъния и съдия Жена Димитрова в семинар на тема „Човешките права и достъпа до правосъдие“, организиран от ЕМСО в Малта.

Съдия Милен Славов е участвал в посещение на Съда на ЕС в Люксембург, организирано от НИП по ОП „Добро управление“, а съдия Анета Братанова е била на работно посещение на Европейския парламент-гр.Страсбург, Франция по покана на комисиите по правни въпроси и граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи в ЕП.

Съдия Ангелина Лазарова, като национално лице за контакт на НСММСНД в РБ, е взела участие в работна среща по правните и практически приложения на националната позиция на България по Директива 2014/41/ЕС на Европейския парламент и Съвета от 03.04.2014г. относно Европейска заповед за разследване по наказателноправни въпроси, участие в заседание на работната група към Съвета на ЕС „Сътрудничество по наказателноправни въпроси“ (COPEN) и в заседание на същата работна група във връзка с предложение за Регламент относно взаимното признаване на решенията за обезпечаване и конфискация, код 14, проведени в гр.Брюксел, Кралство Белгия. Съдия Лазарова е участвала в работна среща на екипа по досието, на която е обсъден проекта за Регламент и постъпилите от експертите в екипа становища, като и актуализиране рамковата позиция по досието и в 49-та Пленарна среща на Европейската съдебна мрежа, проведена в гр.Талин, Естония.

Съдия Росица Тончева е участвала като лектор на семинар „Най добрите европейски практики и стандарти относими към алтернативите на лишаване от свобода“, а съдия Мария Маринова като член на изследователски екип по тема „Производства по закона за наследството“ е взела участие в заключителната му среща.

И през отчетния период продължи участието на съдии от Апелативен съд – Варна в работни групи:

Съдия Янко Янков - работна група към Комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ към СК на ВСС по наказателни дела;

Съдия Милен Славов - работна група към Комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ към СК на ВСС по граждански дела;

Съдия Анета Братанова - Работна група 33 „Сътрудничество в областта на правосъдието“ към Съвета по европейските въпроси, ръководена от Министерство на правосъдието и работна група към Комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ към СК на ВСС по търговски дела;

Съдия Румяна Панталеева - Работна група за осъществяване на постоянен мониторинг по приложението на НПК, създадена със заповед на министъра на правосъдието.

2. Съдебни служители

В началото на 2017г. щатната численост на администрацията на Апелативен съд - Варна е 32 съдебни служители, като всички щатни бройки са заети.

През 2017г. съотношението по щат съдии/съдебни служители е 1/1.35, което е малко над средното за апелативните съдилища. Реалното съотношение между съдии и служители от специализираната администрация, която пряко подпомага съдиите в тяхната правораздавателна работа е 1/0.95.

Считано от 03.04.2017г., на основание чл.325 ал.1 т.1 КТ, беше прекратено трудовото правоотношение с Кристиана Кръстева, на длъжност „съдебен помощник“ в Наказателно отделение, поради назначаването ѝ на длъжност „съдия“ в Районен съд – Добрич, след участие в конкурс.

След получено съгласие от Комисия „Съдебна администрация“ при СК на ВСС за провеждане на процедура за попълване на щата на вакантната щатна бройка беше назначена при условията на чл.68 ал.1 т.4 от КТ Милена Райновска.

След приключване през месец февруари на проведения конкурс за длъжността „съдебен помощник“ в Гражданско отделение с класираната на първо място Симона Шангова беше подписано трудово споразумение.

Предстои обявяването на конкурс за длъжността „съдебен помощник“ в Наказателно отделение.

След направено искане до Комисия „Съдебна администрация“, с решение на СК на ВСС по протокол № 37/ 26.09.2017г. беше увеличена щатната численост на съдебните служители с 0.5 /половин/ щатна бройка за длъжност „служител по сигурността на информацията“. Необходимостта на тази бройка беше продиктувано от изискванията на ЗЗКИ, според които АС – Варна е организационна единица. Служителят по сигурността на информацията е част от посочените в чл.80 и чл.83 от ЗЗКИ изисквания за документална и персонална сигурност за защита на класифицираната информация при създаването, обработването и съхранението ѝ, като в същото време трябва да отговаря на специални изисквания и да притежава необходимите познания за работа с класифицирана информация.

През м.март 2018г. на новооткритата половин щатна бройка „служител по сигурността на информацията“ беше назначена Анна Гълъбова – административен секретар при условията на чл.110 от КТ.

Така в края на отчетния период числеността на съдебната администрация на Апелативен съд – Варна е 32.5 щатни бройки.

В началото на 2017 г. и във връзка с влизане в сила на Параграф 3 от ПЗР на Правилата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата, със Заповед № РД-0060/26.01.2017г. на Административния ръководител – председател, считано от 01.02.2017г., бяха трансформирани длъжностите: „главен специалист – счетоводител - касиер” в „счетоводител”, „старши специалист - статистик” в „съдебен статистик” и „експерт, връзки с обществеността” във „връзки с обществеността”, като на трансформираните щатни бройки бяха преназначени съдебните служители изпълняващи тези задължения.

Повечето съдебни служители на Апелативен съд - Варна са с дългогодишен стаж в съдебната система и доказана професионална квалификация. От 32 служители 3 са със стаж в съдебната система над 30 години, 7 – над 20 години, 15 – над 10 години, 4 – над 5 години и само 3 – под пет години, което сочи за професионализъм, рутина при изпълнение на задълженията и чувство за отговорност към работата.

3. Структура и управление на съда

Ръководството на Апелативен съд - Варна се осъществява от Административен ръководител-председател – съдия Ванухи Бедрос Аракелян, встъпила в длъжност на 14.02.2014г., след изборът ѝ с решение на ВСС по протокол № 6/ 06.02.2014г. и от трима Заместник административни ръководители – заместник председатели, които ръководят и съответните отделения:

Наказателно отделение – съдия Янко Димитров Янков;

Гражданско отделение – съдия Милен Петров Славов;

Търговско отделение – съдия Анета Николова Братанова.

Съдебната администрация се ръководи от Йорданка Димитрова Чавдарова – съдебен администратор и Анна Веселинова Гълъбова – административен секретар. За финансовата дейност отговаря главния счетоводител Румяна Илиева.

II.ОБОБЩЕНИ ДАННИ ЗА ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ НА АПЕЛАТИВЕН СЪД ВАРНА.

1. Постъпили дела, дела за разглеждане и свършени дела за периода 2015 – 2017 година.

През последните три години, броят на общо постъпилите дела е, както следва:

- 2017 година – 1789 бр.;
- 2016 година – 1918 бр.;
- 2015 година – 2024 бр.,

Средно месечно през отчетния период са постъпвали по 160 дела.

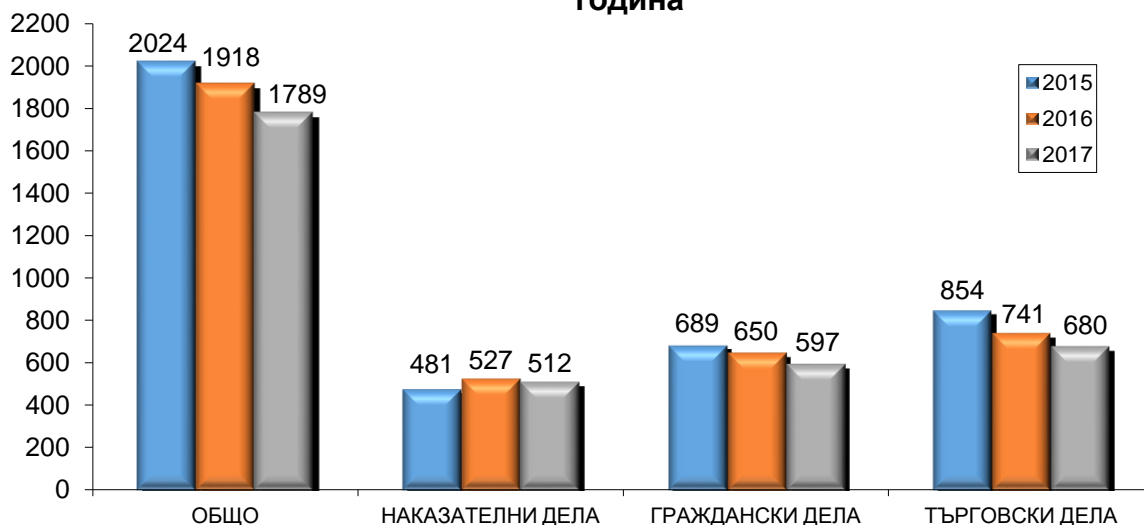
Постъпилите по видове дела са както следва:

- **наказателни дела** - през 2017 г. – **512 дела**; за 2016 година – **527 дела**, за 2015 година - 481 бр
- **граждански дела** – през 2017 г. – **597 дела**, за 2016 г. – **650 дела** и за 2015 г. - 689 дела;
- **търговски дела** – през 2017 г. – **680 дела**, за 2016 г. – **741 дела** и за 2015 г. – 854 дела.

От тези данни е видно, че постъпленията и в трите отделения са намалели, което е отражение на намаленото постъпление на дела в окръжните съдилища от апелативния район.

Относителният дял на постъпилите през 2017 година наказателни дела, спрямо общия брой постъпили дела, възлиза на 28.6 %, докато при гражданските дела този процент е 33.3%. Най-висок е относителният дял, на постъпилите търговски дела –38.01%.

Сравнителна графика на постъпилите дела общо и по видове в Апелативен съд - Варна през периода 2015 - 2017 година

Общия брой дела за разглеждане през анализирания период – 2015 – 2017 година:

- за 2017 г. – 2032 дела
- за 2016 г. - 2179 дела,
- за 2015 г. - 2225 дела

Общо свършени дела през анализирания период – 2015 – 2017 година:

- През 2017 г. са свършени 1843 дела
- През 2016 г. са свършени 1936 дела
- През 2015 г. са свършени 1964 дела

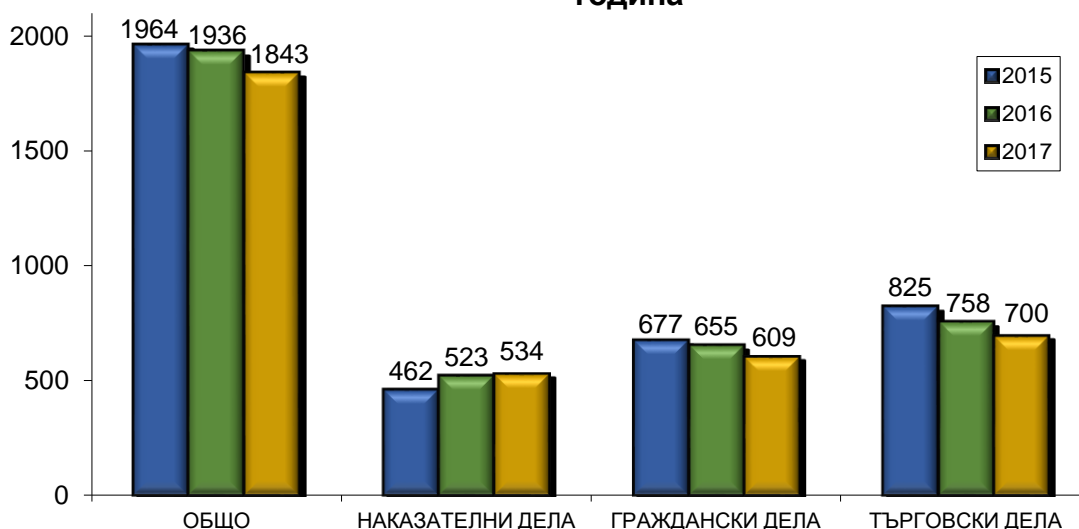
Налице е незначително намаление броя и на свършените дела, в сравнение с предходните години, като средно месечно през отчетния период в Апелативен съд – Варна са свършвани 154 дела.

По видове свършените дела в съда са както следва:

- **Наказателни** – 2017 г. – 534 дела, 2016 г. – 523 дела, 2015 г. – 462 дела ;
- **Граждански** – 2017 г. – 609 дела, 2016 г. – 655 дела, 2015 г. – 677 дела;
- **Търговски** – 2017 г. – 700 дела, 2016 г. – 758 дела, 2015 г. – 825 дела;

Относителният дял на свършените през 2017 година наказателни дела, спрямо общо свършените дела, възлиза на 28.9 %, докато при гражданските дела този процент е 33.04. Най-висок е относителният дял, на свършените търговски дела – 37.98 %.

Сравнителна графика на свършените дела общо и по видове в Апелативен съд - Варна през периода 2015-2017 година

2. Срочност на правораздавателната дейност – приключили в 3-месечен срок дела за периода 2015 – 2017 година.

- През 2017г. решенията в 3-месечен срок дела, са 1549, което представлява 84%
- През 2016г. решенията в 3-месечен срок дела, са 1727, което е 89% от свършените дела
- През 2015г. решенията в 3-месечен срок дела, са 1807, което представлява 92% от общо свършените дела.

Макар и леко понижен в сравнение с 2016г., показателят срочност сочи устойчивост през последните три години. Наред с качеството на съдебните актове той е свидетелство за високата квалификация и отговорност на съдиите при спазване на времевите стандарти за разглеждане на делата.

Решенията в тримесечен срок наказателни дела за 2017 г. представляват 78%, за 2016 г. - 73%, а за 2015г. са били 84 % от общо свършените. Налице е подобряване на този показател за Наказателно отделение, в сравнение с предходната година.

Решенията в тримесечен срок граждански дела за 2017 г. представляват 94% от общо свършените, за 2016 г. те са 98% и 97% за 2015 г. За Гражданско отделение това е показател, който се отчита традиционно висок и е свидетелство за отличната работа на съдиите в ГО.

Решенията в тримесечен срок търговски дела за 2017 г. представляват 81 %, за 2016 г. - 93% и за 2015 г. - 93% , от общо свършените търговски дела.

Трябва да се отбележи по отношение на свършените в тримесечен срок дела в Гражданско и Търговско отделения, че влошаването на този показател не е обективно, тъй като е следствие на променения регламент на отчитането му.

3. Постановени в 1-месечен срок съдебни актове.

Много висок е процентът на постановените съдебни актове в едномесечен срок от обявяването им, като от общо постановените през 2017 г. 1861 съдебни акта, 1711 са изготвени в 1-месечен срок. Това представлява 91,93%. За сравнение през 2016 г. този показател е 92,71 %, а през 2015 година е бил 98%. Макар и по нисък в сравнение с предходните две години, нивото на този показател се поддържа устойчиво над 90% и е свидетелство за високия професионализъм и отговорност на съдиите.

При наказателните дела в законовия срок са изготвени 92 % от съдебните актове, като следва да се отбележи, че повечето просрочени съдебни актове са изготвени в рамките на една до две седмици след изтичане на срока.

При гражданските дела 100 % са изготвени съдебните актове в законовия срок.

При търговските дела 95 % от решенията са постановени в едномесечен срок, а просрочените съдебни актове са с минимално отклонение – до дни след изтичане на инструктивния срок.

Следва да се отбележи, че просрочените решения са по дела със значителна фактическа и правна сложност.

4. Качество на съдебните актове. Резултати от касационната проверка.

Общо обжалваните съдебни актове през отчетния период са по 472 дела, от които 340 са въззивни и 132 частни.

От тях наказателни са 103 дела, 160 дела са граждански и 209 търговски дела.

Резултати от касационна проверка на делата, върнати през отчетния период:

От обжалваните и върнати през 2017 г., общо 536 дела, при касационната проверка са **потвърдени и недопуснати до касационно обжалване общо актовете по 388 дела, което представлява 72,38%**, при 77,48% за 2016 г. и 78,26 % за 2015 г.

По видове **потвърдените и недопуснати** до касационно обжалване съдебни актове, са както следва:

Наказателни дела – общо 67 бр. или 62,61%

Граждански дела – общо 132 бр. или 79,04%

Търговски дела – общо 189 бр. или 72,14 %

През отчетния период броят на делата, по които **са изменени съдебните актове е 45, което представлява 8,39%**, при 46, или 7.5% от обжалваните и върнати дела за 2016 г. и 47 или 7,85% за 2015 г.

По видове изменени съдебни актове са както следва:

Наказателни дела – общо 25 бр. или 23,36%

Граждански дела – общо 10 бр. или 5,98%

Търговски дела – общо 10 бр. или 3,81 %

Броят на **общо отменените съдебни актове е 95, което представлява 17,72%** от общо обжалваните и върнати дела през отчетния период, при 15% за 2016 г. и 13,87%, за 2015 г.

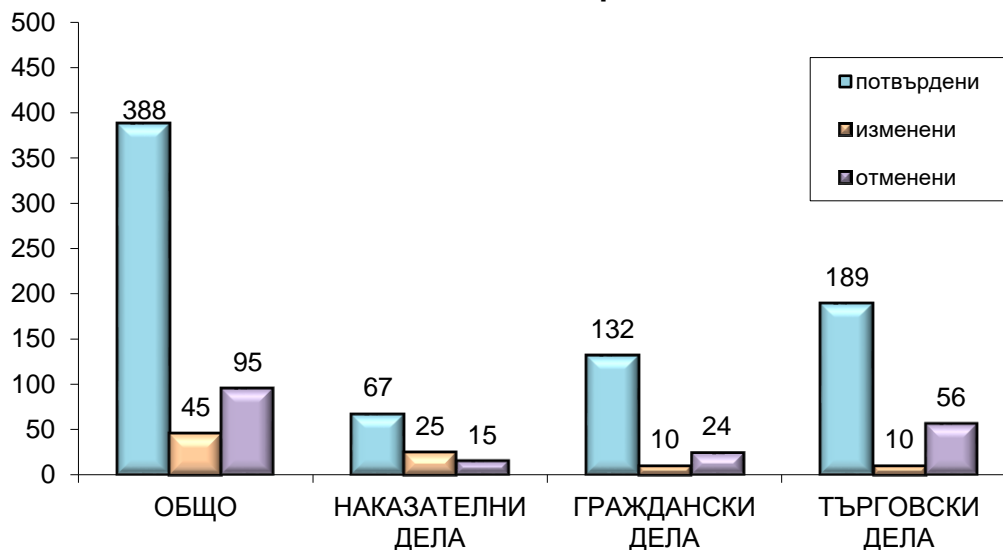
По видове отменените дела са както следва:

Наказателни дела – общо 15 бр. или 14,01%

Граждански дела – общо 24 бр. или 14,37%

Търговски дела – общо 56 бр. или 21,37 %

Резултати от касационна проверка на съдебни актове на Апелативен съд - Варна за 2017 година

Анализът на този показател през отчетния период сочи, че процентът на отменените съдебни актове бележи увеличение, за сметка на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване дела, както и на изменените съдебни актове.

Анализирани са причините за отмяна и връщане на **наказателните дела**:

- допускането на съществени процесуални нарушения;
- неизпълнението в някои случаи от страна на въззивния съд на задължението му по чл.339 ал.2 НПК - необсъждане в цялост на направените от страните възражения против първоинстанционния съдебен акт;
- в редки случаи – нарушение на закона, и явна несправедливост на наложеното наказание.

Най-чести причини за отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане, **по гражданските и търговските дела са:**

- поради нарушение на процесуалните правила;
- поради неправилно приложение на материалния закон;
- поради нарушение на процесуалните правила и на материалния закон;
- обезсилено поради недопустимост на иска.

Следва да се има предвид, че отменените съдебни актове, в повечето случаи, са постановени по дела с висока фактическа и правна сложност.

Въпреки тази тенденция, високият процент на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове, от всички видове дела и сравнително ниските проценти

на отменените и изменените съдебни актове са атестат за високото качество на съдебните актове в Апелативния съд през отчетната година.

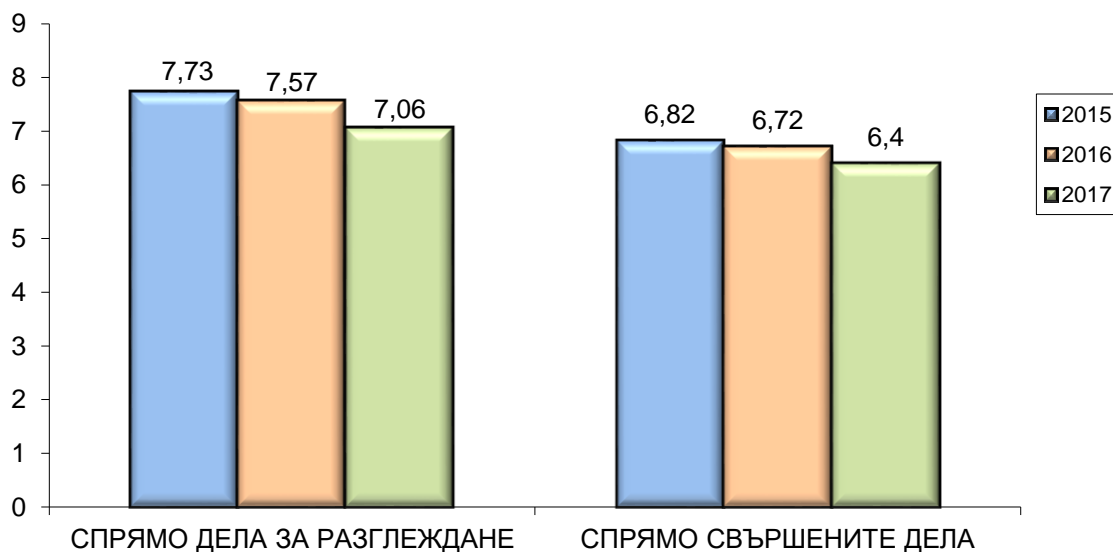
5.Натовареност – по щат и действителна, спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела.

Средната натовареност по щат е, както следва:

период	АС-Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2015	7,73	6,82
2016	7,57	6,72
2017	7,06	6,40

През 2017 г. показателят средна натовареност по щат е устойчив, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

Средна натовареност на съдиите от Апелативен съд-Варна по щат

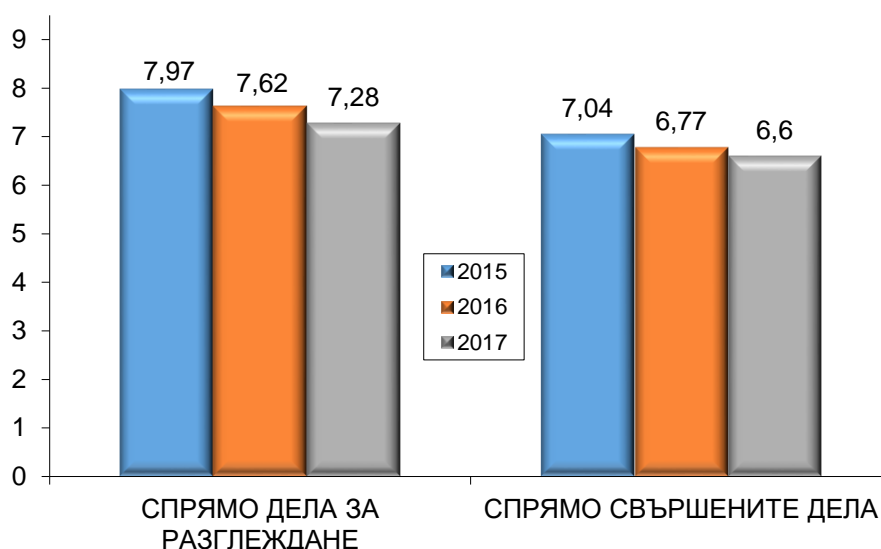

Действителна натовареност, спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела:

период	АС-Варна	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2015	7,97	7,04
2016	7,62	6,77
2017	7,28	6,60

Устойчив е и показателят действителна натовареност, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела.

Действителна натовареност на съдиите от Апелативен съд - Варна

Таблицата за натовареност на съдите в съдилищата за 2017 година сочи, че средната месечна натовареност по щат на един съдия от апелативен съд за страната спрямо делата за разглеждане е 8.79, докато за Варненския апелативен съд е 7.06 дела средно на месец. Съгласно същите данни, средната месечна натовареност за свършени дела от един съдия от апелативен съд за страната е 7.28, докато за Варненския апелативен съд тя е 6,40 свършени дела на месец.

Средната действителната натовареност в апелативните съдилища спрямо делата за разглеждане е 9.65, а във Варненския апелативен съд възлиза на 7.28. Средната действителна натовареност, спрямо свършените дела за апелативните съдилища е 7.99 дела, а за Варненския апелативен съд е 6.60.

Анализът на тези данни сочи, че натовареността на варненските апелативни съдии през 2017г. по щат е под средната натовареност за страната, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела. Средната действителна натовареност на един съдия от Варненския апелативен съд спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела, е също под границата на средната натовареност за страната.

Налице е леко понижаване на този показател в сравнение с предходните две години.

III. НАКАЗАТЕЛНОТО ОТДЕЛЕНИЕ

1.Кадрова обезпеченост

През първата половина на 2017 година в Наказателно отделение на Варненски апелативен съд са работили девет съдии. Считано от 01.05.2017г. съдия Илия Пачолов е изключван поетапно /съобразно видовете дела/ от програмата за разпределение на делата. С решение по протокол №35/19.09.2017г. на съдийската колегия на ВСС на РБ съдия Пачолов е освободен от длъжност, поради навършване на шестдесет и пет години. Считано от 15.11.2017г. със Заповед на Председателя на Варненски апелативен съд на освободената щатна бройка е командирована съдия Десислава Сапунджиева от Окръжен съд-Търговище. През цялата година на незаета щатна бройка е била командирована съдия Светослава Колева от Окръжен съд-Варна. Всички съдии от Наказателно отделение на Варненски апелативен съд притежават ранг – „Съдия във ВКС”.

В Наказателно отделение работи и един съдебен-помощник – Милена Райновска. За периода от месец април до месец декември 2017година, същата е изготвила проекти на съдебни актове по общо 61 наказателни дела - по 8 броя внохд , 45 броя вчнд и 8 броя ндв. Активно участва и в организацията и подготовката при осъществяване на видеоконферентни връзки по реда на чл.474 ал.3 НПК със съдебните органи на други държави-членки. Извършва предварителна проверка по допустимостта на жалбите и протестите, както и на исканията за възобновяване по чл.424 ал.1 НПК, изготвя проекторазпореждания за отказ от образуване на дела за възобновяване, както и за отстраняване нередовностите по исканията за възобновяване.

От 2016 година специализираната администрация в Наказателно отделение се състои от шест човека. Трима от тях са съдебни секретари – Геновева Ненчева, Соня Дичева и Петранка Паскалева, и трима работят в Наказателно деловодство - Даниела Атанасова, Ивелина Илиева и Пламена Владимирова. Всички те са високо квалифицирани, с дългогодишен стаж и професионален опит. Справят се изключително добре със служебните си задължения, вменени

им от ПАС, с което без съмнение допринасят за създадената добра организация в движението на наказателните дела, а оттам и за повишаване качеството на работа в отделението като цяло.

2. ПОСТЪПИЛИ НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА ПРЕЗ 2017 ГОДИНА.

2.1. Общо постъпили

В периода 2015 - 2017 година във Варненски апелативен съд са постъпили наказателни дела както следва :

Период	Постъпили общо	ВНОХД/ВАНД	ВЧНД	ВЧНД чл.243 НПК	НДВ*
2015	481	172	232	35	42
2016	527	176	253	27	71
2017	512	140/4	249	33	86

*ндв – наказателни дела за възобновяване. Постъпилите /по които са образувани дела/ през 2017 г. са както следва: 37-по искане на Главния прокурор; 49- по искане от осъдени лица.

Забележка: Броят на ндв за 2015 година е за около шест месеца. Със ЗИДНПК обн. ДВ бр. 42/09.06.2015 г. бе изменен текста на чл.424 НПК, и по силата на това изменение една част от подсъдността на делата , образувани по искания за възобновяване, бе прехвърлена от ВКС на РБ на апелативните съдилища в страната. Т.е. постъплението на дела по чл.424 ал.1 НПК във Варненски апелативен съд /а и във всички апелативни съдилища/ е започнало след приемането на ЗИДНПК и влизането му в сила - 15 юни 2015 г.

Очевидно е от изложеното, че в рамките на тригодишния период от 2015 година до 2017 година, след значителното увеличение през 2016г. е налице леко занижаване на постъпленията от наказателни дела – общо **481** през 2015 година, **527** през 2016 година и **512** – през 2017 година. Разпределено по видове дела : **172** въззивни наказателни общ характер дела през 2015 година, **176** въззивни наказателни дела за 2016 година, и за 2017 година - с 32 по-малко сравнено с 2016 - общо **144**, като в тях се включват и делата от административно-наказателен характер. Въпреки това за втора поредна година образуваните наказателни дела в Апелативен съд-Варна превишават числото 500. При база 2015г. тяхното увеличение е с близо 50 дела за 2016 година и с около 30 за 2017г. Лекото понижение спрямо изминалата година при делата от общ характер се компенсира с увеличението на въззивните частни дела и наказателните дела за

възобновяване. Броят на въззивните частни дела през 2015 година е **267**, през 2016 – **280**, а през 2017 година - общо **282**. 33 броя са образуваните на основание чл.243 от НПК, което сравнено с тези през 2015година е с 15 дела повече, и с 2 повече от образуваните през 2016 година. Образуваните през 2017 година наказателни дела за възобновяване са общо **86**. Сравнено с изминалата 2016 година техният брой е с 15 повече, а сравнено с 2015 година – 44.

От изложеното се налагат два извода :

➤ Въпреки значителния спад на въззивните дела от общ характер намалението на общия брой дела е сравнително незначително;

➤ Това се дължи на увеличения брой въззивни частни наказателни дела /минимално/ и най-вече на наказателните дела за възобновяване. При последните увеличението е значително – въпреки постановените 22 разпореждания на Заместник-председателя на съда за отказ за образуване, и пет броя изпратени по подсъдност на ВКС на РБ. В рамките на въззивните частни наказателни дела значително увеличение бележат делата по чл.440 ал.2 НПК – след изменението с ДВ бр.13/2017 година бе дадена възможност както на осъдените лица, така и на началника на затвора да обжалват определенията на съда по ал.1, поради което и броят на образуваните дела през 2017 е общо 55.

2.2. Постъпили от Окръжните съдилища

Общият брой постъпили дела във Варненски апелативен съд, разпределени по различните Окръжни съдилища в съдебния район на Апелативния съд, е както следва:

Окръжен съд	2015 Общо 481			2016 Общо 527			2017 Общо 512		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
	172	267	42	176	280	71	144	282	86
Варна	76	129	22	74	152	33	71	166	10
Добрич	13	36	2	30	38	7	9	27	5
Разград	21	29	5	13	21	12	15	10	13
Силистра	23	27	3	25	16	8	21	26	3
Търговище	19	8	3	11	17	5	9	12	9
Шумен	19	30	3	23	27	6	17	24	6
Постъпили дела от други съдилища:							2		40

Забележка:

1. В колона вчнд са включени и чнд по чл.474 ал.3 НПК, които са общо 17бр. за 2017г.

2. Два броя внохд са постъпили от ОС-Бургас;

3. По посочените 40 броя ндв са проверени първоинстанционни съдебни актове на районните съдилища в апелативния район. Останалите 46 са посочени като постъпили от окръжните съдилища, тъй като са проверявани първоинстанционни и въззивни съдебни актове. Уточнението се налага, тъй като статистическата форма е неточна. По-надолу е посочено от кой съдебен район колко искания са постъпили като сочената бройка е само за образувани в АС-Варна дела - без тези, за които е постановен отказ.

За отделните окръжни съдилища в съдебния район на Варненски апелативен съд съпоставката на постъпилите общо въззивни наказателни дела в периода 2015 - 2017 година е следната :

За Варненски окръжен съд: За периода е налице намаление на въззивните дела от общ характер – с пет, за сметка на това са се увеличили въззивните частни наказателни дела - от 129, през 152 до 166. Увеличението частично се дължи на дела по чл.440 НПК. Общо 24 броя искания за възобновяване са постъпили по дела от съдебния район на Варненски окръжен съд, при 33 за 2016 година.

За Добрички окръжен съд: Постъпилите от този съд въззивните наказателни от общ характер дела са само 9, което означава спад с 21 броя дела в сравнение с 2016 година, когато техният брой е бил 30. Понижение се забелязва при съпоставка и с 2015 година. Въззивните частни наказателни дела са общо 27 броя, и също са по-малко в сравнение с постъпилите през 2016 – 38 дела и през 2015г. – 36 дела. От съдебния район на Окръжен съд-Добрич са постъпили 9 искания за възобновяване – при 7 за 2016 година.

За Разградски окръжен съд: Значителен спад има при въззивните частни дела – постъпили са общо 10, за разлика от 2016 година – 21 , и 2015 година – 29. Леко повишение се наблюдава при делата от общ характер - с две повече от миналогодишните, и с шест по-малко от тези през 2015 година. От този съдебен район са постъпили най-много искания за възобновяване – общо 25 броя. Налице е значително увеличение /над два пъти/ в сравнение с 2016 година, когато исканията са били 12 на брой.

За Силистренски окръжен съд: Понижение в графа постъпили общ характер дела се наблюдава и за Силистренски окръжен съд – общо 21, като те са с 4 по-малко от постъпилите през 2016 година и с две по-малко от тези през 2015 година. Повишение се наблюдава при постъплението на частните дела – 26, като в сравнение с 2016 година техният брой е бил – 16, а през 2015 година - 27. Исканията за възобновяване, постъпили от района на този окръжен съд, са 5 – с 3 по-малко от предходната година.

За Търговишки окръжен съд: Наблюдава се лек спад в делата от общ характер за 2017 година – 9 на брой, докато през 2016 година са били – 11, най-сериозно постъпление в тази графа бележи 2015 година, когато техният брой е 19. Намаление се забелязва и при въззивните наказателни дела – 12 за 2017 г., за разлика от 2016 – 17 и 2015 – 8. Общо 10 искания за възобновяване са постъпили от този съдебен район – с два пъти повече, отколкото през 2016, когато са били 5.

За Шуменски окръжен съд: Спад на постъпленията от внохд - с 6 броя се наблюдава и при този съд в сравнение с 2016г. – от 23 на 17. Същата е тенденцията и при частните дела – 24 при 27 през 2016 година. Исканията за възобновяване от района на Шуменски окръжен съд са 11 броя. И тук е налице увеличение спрямо 2016 година – тогава са били 6 броя.

В заключение може да се направи следното обобщение за постъпленията на наказателните дела във Варненски апелативен съд през 2017 година:

Както и винаги досега най-голям брой са постъпилите дела от Варненски окръжен съд – 71 въззивни нохд от общо 144, или ако постъпленията се изразят в съотношение Варненски окръжен съд / всички останали окръжни съдилища , то би било 71/144. Още по-очевидна е разликата при въззивните чнд – от Варненски окръжен съд са постъпили 166 дела от общо 265 /повече от половината/, или горното съотношение би било 166/265 – разликата от 265/постъпилите частни наказателни дела от всички окръжни съдилища/ до 282 са чнд по чл.474ал.3 НПК, общо 17 на брой, които са образувани по молби за правна помощ на съдебни органи на други държави-членки за провеждане на видеоконферентни връзки. Ако по брой постъпления дела в Апелативен съд-Варна окръжните съдилища в апелативния район се подредят в низходяща градация, то тя би изглеждала по следния начин: **ВНОХД** – 1.Варненски окръжен съд; 2.Силистренски окръжен съд; 3.Шуменски окръжен съд; 4.Разградски окръжен съд; 5.Добрички окръжен съд; 6.Търговишки окръжен съд. **ВЧНД** - 1.Варненски окръжен съд; 2.Добрички окръжен съд; 3.Силистренски окръжен съд; 4.Шуменски окръжен съд; 5.Търговишки окръжен съд; 6.Разградски окръжен съд.

От изложеното категорично може да се направи извода , че постъпленията от дела от общ характер намалят. Намалят и постъпленията от частни дела, с изключение на тези от ОС-Варна. Следва да се отбележи, че са се увеличили постъпленията на дела по чл.440 НПК, които разбираемо са само от ОС-Варна, където се намира и единствения за апелативния район затвор.

2.3.Видове постъпили внохд.

През 2017 година в Наказателното отделение на Варненски апелативен съд са постъпили и образувани въззивни нохд общо по текстове от Наказателния кодекс както следва :

Против личността

- по член 115 от Наказателния кодекс – общо 11 въззивни нохд,
- по член 116 от Наказателния кодекс – общо 13 въззивни нохд,
- по член 123 от Наказателния кодекс – общо 5 въззивни нохд,
- по член 124 от Наказателния кодекс – общо 6 въззивни нохд,
- по член 142 от Наказателния кодекс – общо 5 дела.
- чл.152 НК – общо 3 внохд.

Против собствеността

- по член 199 от Наказателния кодекс – общо 13 въззивни нохд,

Против паричната и кредитната система

- по член 244 от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,
- по член 248 от Наказателния кодекс – 2 въззивни нохд,

Против финансовата, данъчната и осигурителната системи

- по член 253 от Наказателния кодекс – 3 въззивни нохд,
- по член 255 и чл.257 от Наказателния кодекс – общо 26 въззивни нохд,

Подкуп

- по член 301 от Наказателния кодекс – няма образувани въззивни нохд,
- по член 304 от Наказателния кодекс – 3 въззивни нохд,

Общопасни престъпления

- по член 330 от Наказателния кодекс – 1 въззивно нохд,
- по член 343 от Наказателния кодекс – общо 25 въззивни нохд,
- по член 354а от Наказателния кодекс – общо 7 въззивни нохд.

Освен тях постъпили са

- по член 219 от НК – 1 дело,
- по чл.282 НК – 2 броя, други видове дела.

Разпределени по глави от особената част на НК през 2017 година най-големи постъпления от дела се наблюдават по :

- Глава Втора от НК – „Престъпления против личността” - общо 43 въззивни нохд, от които по раздел I „Убийство” – 35 дела. През отчетната година ръст се наблюдава при делата

по чл.116 от НК, които са с две повече от тези по чл.115 от НК - за разлика от 2016 година, когато образуваните по чл.115 от НК дела са повече от тези по чл.116 НК.

➤ Глава Единадесета от НК – „Общопасни престъпления” – общо 33 внохд, от които 25 по раздел II „Престъпления по транспорта и съобщенията”. В тази група е налице намаляване на делата в сравнение с 2016 година, когато са били 39. За разлика от 2016 година, когато образуваните дела по чл.354 а НК са били 11 на брой, то през изминалата 2017 година образуваните по този текст дела са общо 7.

➤ Глава Седма от НК „Престъпления против финансовата, данъчната и осигурителната системи” – 29 внохд, с едно повече от образуваните през 2016 година.

➤ Глава Пета от НК „Престъпления против собствеността” - 13 внохд ;

➤ Глава Шеста от НК „Престъпления против стопанството” – 1 внохд, за разлика от 2016 година, когато техният брой е бил 15 ;

➤ Глава Осма „Престъпления против дейността на държавни органи” – 5 внохд. За 2016 година, същите са наброявали 7.

Забележка: Така направеното разграничение е доста условно, тъй като често в рамките на едно наказателно производство често са предявени по няколко различни обвинения, поради реални или идеални съвкупности – например чл.142 и чл.152 НК; чл.199 и чл.152 НК; чл.219 и чл.282 НК и т.н.

Постъпили са през 2017 година и 22 въззивни дела по ЗЕЕЗА, както и 17 искания за провеждане на видеоконферентни връзки, а също и 5 въззивни чнд по чл.34 от ЗПИИРКОРНФС /дела по искане за признаване на решения по наложени на лица от държави-членки финансови санкции/. При съпоставка с 2016 година, се наблюдава увеличение и в трите цитирани показатели.

2.4. Несвършени /висящи/ дела към 01.01.2017 г.

Общо несвършените наказателни дела в Апелативен съд-Варна в началото на 2017г., и съответно разпределени по окръжни съдилища, са както следва:

Окръжен съд	Общо 91		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
	57	15	19
Варна	26	6	5
Добрич	6	1	0
Разград	7	1	3
Силистра	9	0	1
Търговище	5	2	1
Шумен	4	2	1

Забележка: 1.В общия брой вчнд /втора колона/ са включени и три чнд по чл.474 ал.3 НПК- видеоконферентна връзка; 2.В третата – и осем ндв от други съдилища.

3.Разпределение на наказателните дела, изключение от принципа за случайно разпределение.

При разпределението на делата от 01.10.2015г. се използва Централизираната система за разпределение на делата, разработена от „Смарт системс 2010“ ЕООД, създадена в изпълнение на решение на ВСС по протокол №58/8.12.2014 г. Със Заповед №94/17.03.2014г. на Административния ръководител на АС-Варна разпределението на делата на принципа на случаен подбор в Наказателно отделение е възложено на Председателя на НО съдия Янко Янков. Утвърдени със заповеди са и Правила за случайно разпределение на делата, както и Правила за организация на работата в наказателно отделение. След 01.10.2015г. съобразно особеностите на новата програма за разпределение общо четирима от съдиите в Наказателно отделение разполагат с електронни подписи, съответно – имат правата и задълженията да разпределят делата в отделението. Това са съдиите Янко Янков, Павлина Димитрова, Румяна Панталеева и Ангелина Лазарова /последната - от 17.01.2017г./ . Самото разпределение се извършва в деня на постъпване и образуване на делото, или най-късно на следващия ден – само в изключителни случаи. Също със Заповед на Административния ръководител на АС-Варна и след проведено Общо събрание на съдиите е определена натовареност на Заместник-председателите на съда в размер на 76% за всички видове дела /отговаряща на разполагаемото

време на заместник-председателите съобразно Правилата за натовареност/. Т.е. от Наказателно отделение през 2017 година съдия Янков е със 76% натоварване, всички останали съдии – на 100%.

С приетите и утвърдени посочени по-горе Правила са обособени три постоянни състава, първият и вторият от които са допълнени с командировани съдии, за да добият в крайна сметка през последното тримесечие на 2017г. следния облик /всъщност така определените постоянни състави не са търпели промени - след освобождаването на съдия Илия Пачолов на негово място бе командирована съдия Десислава Сапунджиева/:

Първи състав: Съдиите Янко Янков, Живка Денева, Светослава Колева-командирован съдия;

Втори състав: Съдиите Румяна Панталеева, Росица Тончева, Десислава Сапунджиева – командирован от 15.11.2017г. съдия /до 19.09.2017г. съдия Илия Пачолов;

Трети състав: Съдиите Росица Лолова, Павлина Димитрова, Ангелина Лазарова.

В случаите, когато член на състава е в невъзможност да участва по определено дело, то той се замества от съдия от следващия състав.

Изключение от принципа на случайното разпределение се допуска единствено и само в случаи, изрично посочени в Правилата - при производствата по чл.64 и 65 НПК, производствата по мерки за неотклонение, разглеждани в рамките на ЗЕЕЗА, както и тези по чл.69 ал.3 и 4 НПК. Те се разглеждат от дежурни съдебни състави – председател на състава е съдия от Наказателно отделение – на когото се разпределя и делото, и членове – по един съдия от Търговско и Гражданско отделение /при ЗЕЕЗА и чл.69 НПК – само наказателни съдии/. За дежурствата се изготвя график от всеки от Заместник-председателите за няколко месеца напред, като за Наказателно отделение това става по азбучен ред. В тези случаи, при разпределение на делото в ЦСРД се използва опцията „Ръчно“ като се посочва името на дежурния съдия.

4. Разглеждане на наказателните дела

4.1. Дела за разглеждане

Общо подлежащите на разглеждане въззивни наказателни дела /несвършени и постъпили/ във Варненски апелативен съд за периода 2015-2017 са както следва:

Период	ОБЩО за разглеждане	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2015	549	227	280	42
2016	614	231	300	83
2017	603	201 195/6	297	105

В края на 2017 година са останали несвършени общо 69 дела /с около 20 по-малко от несвършените през 2016 година/, от които 50 броя въззивни нохд, 9 броя въззивни чнд, 8 броя ндв и 2 дела от административно-наказателен характер.

Разпределени по съдии делата за разглеждане през 2017 г. изглеждат по следния начин :

Съдии	ОБЩО	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	АНД
А.Лазарова	64	17	32	15	0
Д. Сапунджиева	21	4	11	5	1
Ж.Денева	72	21	37	14	0
И.Пачолов	44	11	26	7	0
П.Димитрова	72	28	31	12	1
Р.Тончева	72	23	36	10	3
Р.Лолова	57	18	27	11	1
Р.Панталеева	67	22	34	11	0
Св.Колева	72	29	32	11	0
Я. Янков	61	21	31	9	0
М.Недева	1	1	0	0	0

4.2. Насрочване на делата

Веднага след разпределението им делата се предават на докладчиците, които ги насрочват при спазване изискванията на чл.252 НПК /след 05.11.2017г. – чл.247а ал.2 т.1 НПК/. Обикновено делата се насрочват в двумесечния срок по чл.252 ал.1 НПК. В срока по чл.252 ал.2 НПК /отм./ през 2017 година в Апелативен съд – Варна са насрочени 60 дела, извън тримесечния срок са насрочени само 4 дела, които превишават срока с няколко дни. Причините за удължаване срока по чл.252 от НПК се дължат на правна и фактическа сложност, както и поради обективна невъзможност делото да бъде разгледано по-рано. В почти всички случаи това е станало с разрешение на Председателя на съда.

При насрочването на въззивни дела от общ характер във всички случаи се изготвят определения по реда на чл.327 НПК. Т.е. спазват се указанията към съдилищата, дадени с Протокол от 24.03.2016г. на ОСНК на ВКС.

4.3.Отложени дела. Брой и причини.

Отложените общо съдебни заседания за 2017 година са 70 броя/като съответно отложените дела са значително по-малко, тъй като някои дела са отлагани по няколко пъти/. Най-общо причините за отлагане на тези дела могат да бъдат разделени на две основни групи : 1. Неявяване на страни по делото и участници в производството – подсъдими, защитници, вещи лица и свидетели. По тази причина през 2017 година са отложени 34 съдебни заседания, като при само едно от тях причината е нередовно призоваване на страна. Тук следва отново да се отчете негативният ефект от разпоредбата на чл.329 ал.2 НПК, в сила от средата на 2015 година. 2. Поради необходимостта от събиране на нови доказателства – по тази причина са отложени 36 съдебни заседания. Това събиране на доказателства се изразява най-вече в нов разпит на вещите лица, назначаване на допълнителни или повторни експертизи, разпити на свидетели, събиране на писмени доказателства. За всички тези действия, извършвани в рамките на въззивното съдебно следствие, през 2017 година са изразходвани общо 24 091,75 лева – хонорари на вещи лица, преводачи, пътни разходи за свидетели. Следва да се обърне внимание, че броят на отложените съдебни заседания в сравнение с 2016 година е намалял – през 2016 година са били отложени 87 заседания.

5. Свършени дела. срочност при изготвяне на съдебните актове.

5.1. Общо свършени дела

В периода 2015 - 2017 година във Варненски апелативен съд са решени /свършени/ въззивни наказателни дела както следва:

Период	ОБЩО	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2015	462	172	260	30
2016	523	176	283	64
2017	534	149 - 145/4	288	97

По тяхното постъпление от окръжните съдилища в района разгледаните дела са както следва :

Окръжен съд	2015			2016			2017		
	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	ВНОХД	ВЧНД	НДВ
Варна	73	124	13	74	155	32	66	170	15
Добрич	14	36	0	29	39	7	13	27	3
Разград	25	28	2	16	21	12	19	11	16
Силистра	18	29	3	25	17	4	23	26	3
Търговище	19	8	3	9	15	3	12	14	10
Шумен	29	21	1	23	27	5	14	23	6
Постъпили дела от други съдилища извън/от съдебния район							2		44

Забележка:1.Два броя внохд са постъпили от ОС-Бургас;

2. По посочените 44 броя ндв са проверени първоинстанционни съдебни актове на районните съдилища в апелативния район.Останалите 53 са посочени като постъпили от окръжните съдилища, тъй като са проверявани първоинстанционни и въззивни съдебни актове. Уточнението се налага, тъй като статистическата форма е неточна.

5.2. Свършени дела по съдии

По съдии от Варненски апелативен съд решените дела за 2017 година са както следва:

Съдии	ОБЩО	ВНОХД	ВЧНД	НДВ	АНД
А.Лазарова	59	13	31	15	-
Д. Сапунджиева	11	1	7	3	-
Ж.Денева	58	11	35	12	-
И.Пачолов	44	11	26	7	-
П.Димитрова	64	22	30	11	1
Р.Тончева	67	18	36	10	3
Р.Лолова	52	15	26	11	-
Р.Панталеева	60	15	34	11	-
Св.Колева	66	25	32	9	-
Я. Янков	52	13	31	8	-

5.3. Свършени/решени дела в 3-месечен срок.

период	ОБЩО свършени	В 3-месечен срок		ВНОХД/АНД		ВЧНД		НДВ	
		Брой	%	Брой	%	Брой	%	Брой	%
2015	462	388	84%	106	62%	258	99%	24	80%
2016	523	383	73%	77	44%	269	95%	37	58%
2017	534	414	78%	67-64/3	44%/45%	281	98%	66	68%

Тук е мястото да се отбележи, че все по-належаща е промяната в статистиката на посочения тримесечен срок за приключване на делата. На първо място той няма никаква процесуална база. На второ – с измененията на НПК с ДВ бр.63/2017г. са променени сроковете за изготвяне на съдебните актове от 30 на 60 дни. При положение, че разпоредбата на чл.247а ал.2 т.1 НПК /важима и за въззивните дела-по препащане от чл.317 НПК/ дава възможност за насрочване на делата в тримесечен срок, а съдебните актове се изготвят в двумесечен срок, то

всеки съдия разполага като минимум с пет месеца процесуално време за приключване на едно дело от общ характер. Очевидна е с оглед изложеното несъстоятелността на възприетия единствено за нуждите на статистиката срок от 3 месеца.

5.4. Решени дела по същество.

В периода 2015 – 2017 година са свършени със съдебен акт по същество наказателни дела както следва:

Период	ОБЩО	ВНОХД/АНД	ВЧНД	НДВ
2015	430	164	248	18
2016	491	169	258	64
2017	501	143	263	95

Приключените **общо за 2017 година 143 въззивни нохд със съдебен акт по същество**, разгледани по резултати /като краен резултат/ са както следва :

➤ По 48 въззивни нохд присъдата е била потвърдена, което спрямо свършените 143 въззивни нохд представлява 33,56%. Налице е намаление на потвърдените присъди в сравнение с 2016г., когато този процент е бил 49,7%.

➤ Присъдите по 65 въззивни нохд са били изменени, което представлява 45,45%. За сравнение – през 2016 година изменените присъди са били 58, което представлява 34,3%. Т.е. за трета поредна година се констатира увеличение на изменените присъди. По отделните параметри присъдите по въззивни нохд са били изменени както следва:

- по 2 въззивни нохд присъдата е била изменена, като е било отменено условното осъждане по член 66 алинея 1 от НК;
- по 9 въззивни нохд присъдата е била изменена, като е било намалено наложеното наказание;
- по 8 въззивни нохд присъдата е била изменена, като е било увеличено наложеното наказание;
- по 42 въззивни нохд присъдата е била изменена с други промени в наказателната част;
- по 4 въззивни нохд присъдата е била изменена с промени в гражданската част .
- По 30 въззивни нохд присъдата е била отменена - при 20 дела изцяло и делото е върнато за ново разглеждане, при 2 от делата тя е била отменена частично и върната за ново

разглеждане, а при 8 от тях е била постановена нова присъда. Всички 30 дела съставляват общо 21% от общо свършените 143 въззивни нохд. Налице е увеличаване на отменените съдебни актове, които през 2016 година са били 25 или 14,8% спрямо общо свършените 169 въззивни нохд. Увеличението се дължи на увеличения брой изцяло отменени съдебни актове и върнати за ново разглеждане, които през 2016 година са били 11. Намалел е броят на постановените нови присъди - през 2017 те са били 8, а през 2016 година – 13.

- По 6 въззивни нохд делото е било прекратено – те са извън посочените по-горе 143 броя.

- Наказателни дела за възобновяване – при постъпили 86 броя за 2017 година, решени са общо 95 дела, а 2 са прекратени/или общо приключени 97 броя/. От тях са уважени искания за възобновяване по 48 дела, а исканията по 47 дела са оставени без уважение. Уважените искания са с подател както следва: 38 от Главния прокурор, 10 – от осъдени лица. Броят на същите през 2016 година е както следва: при постъпили 71 броя за 2016 година, решени са общо 64 дела. От тях са уважени искания за възобновяване по 22 дела, а 42 са оставени без уважение. Уважените искания са с подател както следва: - 12 от Главния прокурор; - 10 – от осъдени лица. Увеличил се е броят на свършените дела за възобновяване. Като последица от това е нараснал и броят на уважените искания за възобновяване, подадени от Главния прокурор. При осъдените лица този брой е константа – по 10 уважени искания за 2016 и 2017 година, въпреки цялостното увеличаване.

5.5. Срочност на съдебните актове.

По правило съдебните актове се изготвят в предвидените законови срокове. Има и изключения разбира се, и такива са допуснати при общо 43 съдебни акта, което представлява 8% от всички съдебни актове. Т.е. в законовия срок са изготвени 92% от съдебните актове. Следва да се отбележи, че 40 съдебни акта са изготвени в период от 1 до 3 месеца, като повечето просрочия са в рамките на дни до две седмици. 1 акт е изготвен над тримесечния срок. Следва да се отбележи, че статистически грешки са възможни и то най-вече поради промяната на сроковете за изготвяне на съдебните актове, считано от 05.11.2017г. с ДВ бр.63/2017г.

6. Неприключени в разумен срок дела. причини.

С измененията на НПК – ДВ бр.63/2017 година освен всичко друго бяха въведени и сравнително ясни времеви критерии за продължителност на наказателните дела. Това стана с новата разпоредба на чл.368а НПК, чиято алинея първа дефинира като разумност срок от две години за първоинстанционните дела, и една година за въззивните наказателни дела. През 2017

година, има само две наказателни производства, за които може да се отбележи, че не са приключени в разумен срок. И това са:

➤ внохд №470/2015 година. Образувано е на 23.12.2015г., в първото по делото съдебно заседание на 25.03.2016г. е назначена съдебно-счетоводна експертиза. Същата е следвало да установи финансовото състояние на подсъдимия и семейството му /приходи-разходи/ за период от 2009 до 2013 година. Този факт ведно с големия брой документи, които вещите лица е следвало да проверят, е разбираемо забавил изготвянето на заключението. То е било депозирано на 02.12.2016г. Същевременно от началото на 2017 година докладчикът по делото съдия Живка Денева три пъти е ползвал отпуск поради временно неработоспособност /общо в размер на 20 работни дни/. Делото е отлагано и по искане на защитата. Съчетанието на тези причини е довело и до невъзможността посоченото дело да бъде приключено през 2017г. Следва да се отбележи, че в началото на 2018 година делото е приключено.

➤ внохд №216/2016 година – образувано е на 17.05.2016г. по чл.203 ал.1 НК и чл.257 вр. чл.255 ал.1 НК, и производството не е приключило и понастоящем. Причините за това се коренят в трудности по изготвянето на съдебни експертизи по делото.

7. Натовареност

Съобразно брой дела

Броят на наказателните съдии по щат през 2017 година е бил 9. При тези обстоятелства натовареността на съдиите от Наказателно отделение е както следва :

Средна натовареност на съдиите от Варненски апелативен съд по щат спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела за отчетния период

период	АС-Варна		Наказателно отделение	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2015	7,73	6,82	5,08	4,28
2016	7,57	6,72	5,69	4,84
2017	7,06	6,40	5,58	4,94

Действителна натовареност на съдиите от Варненски апелативен съд спрямо делата за разглеждане и спрямо свършените дела за отчетния период

период	АС-Варна		Наказателно отделение	
	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела	Спрямо дела за разглеждане	Спрямо свършени дела
2015	7,97	7,04	5,49	4,62
2016	7,62	6,77	5,79	4,93
2017	7,28	6,60	5,85	5,18

8. Качество на съдебните актове

8.1.Първоинстанционни съдебни актове /присъди/, проверявани от Варненски апелативен съд

По-напред бе посочено колко съдебни акта са били отменени и изменени от Варненски апелативен съд. Доколкото обаче този показател е и критерий за качеството на проверяваните присъди, то следва отново да му се обърне внимание. Хронологията по години сочи следното :

Период	Общо решени по същество	Отменени изцяло съдебни актове			
		Общ брой отменени	%	С връщане за ново разглеждане	С постановяване на нова присъда
2015	164	34	20,70%	23	11
2016	169	24	13,63%	11	13
2017	143	30	21%	22	8

От изложеното става ясно , че като цяло броят на отменените съдебни актове е леко завишен в сравнение с 2016 година и под нивото от 2015 година. На база 2016 година прави впечатление, че два пъти са се увеличили делата с отменени съдебни актове и върнати изцяло за ново разглеждане. За сметка на това са намалели постановените от апелативния съд нови присъди. За съжаление това означава влошаване качеството на първоинстанционните съдебни актове.

Отнесено изложеното към отделните окръжни съдилища в апелативния район, оформя следната картина по отношение на отменените съдебни актове:

Окръжен съд	2015			2016			2017		
	ОБЩО	За ново разглеждане	С нова присъда	ОБЩО	За ново разглеждане	С нова присъда	ОБЩО	За ново разглеждане	С нова присъда
Варна	8	5	3	11	6	5	14	11	3
Добрич	3	3	-	3	1	2	4	1	3
Разград	5	3	2	2	2	-	3	3	-
Силистра	5	4	1	2	-	2	3	3	-
Търговище	1	1	-	2	2	-	3	2	1
Шумен	3	2	1	10	5	5	3	2	1

Изложените факти дават възможност да се направят следните изводи :

При Варненски окръжен съд след констатираното през 2015 година намаление на отменени съдебни актове, през 2016 година техният брой отново се е увеличил. През 2017 година тенденцията се е запазила, като отменените от ВАпС актове на ОС – Варна са най-многобройни за целия съдебен район – общо 14 на брой /което се дължи на големия брой постъпления от този съд/. С едно повече са и отменените дела за Добрич, Разград, Силистра, Търговище. Значителен спад в отменените съдебни актове, сравнено с 2016 година се наблюдава само за ОС – Шумен - през 2017 година техният брой е с 7 по-малко.

Що се касае за причините, водещи до отмяна на постановените от окръжните съдилища присъди – като основни причини отново следва да бъдат посочени две – допуснати процесуални нарушения, довели до ограничаване правата на страните, както и липсата на мотиви. Отменените съдебни актове поради наличие на процесуални нарушения са сравнително малък брой. По отношение липсата на мотиви следва да се уточни, че не става дума за пълна липса на мотиви, а за липса на мотиви в оня аспект, който разпоредбата на чл.305 ал.3 НПК изисква - неизлагане в достатъчна степен установените от съда обстоятелства, липса на съображения при противоречия на доказателствените материали защо едни от тях се приемат, а други – не.

8.2. Въззивни съдебни актове, постановени от Варненски апелативен съд

Следната таблица дава добра картина за състоянието на върнатите от касационна проверка дела :

Период	Общо върнати след касационна проверка	потвърдени		изменени		отменени	
		Брой	%	Брой	%	Брой	%
2015	117	77	65,8%	17	14,5%	23	19,6%
2016	109	60	55%	23	21%	26	24%
2017	107	67	63%	25	23%	15	14%

Въз основа на изложеното могат да се направят следните изводи по отношение качеството на постановените от Варненски апелативен съд съдебни актове :

1. Налице е тенденция на увеличаване броя на потвърдените от ВКС на РБ на постановените от Варненски апелативен съд съдебни актове по въззивни наказателни дела – 77 през 2015 година, 60 през 2016 година и 67 през 2017 година. През 2017 година в процентно отношение ръстът на потвърдените дела се е доближил до този от 2015. Намалял е и броя на отменените съдебни актове, тъй като през 2016 година те са били общо 26, а през 2017 година техният размер е само 15, като едно от тях е съдебният акт е отменен и е прекратено наказателното производство/индекс 3/. Т.е. отменените и върнати за ново разглеждане дела са 14 броя.

2. Увеличил се е броят на изменените съдебни актове, с два повече отколкото са били през 2016 година. Процентното съотношение на изменени спрямо върнати от обжалване е 23%. Сравнено с предходни години - 14,5% през 2015 година, и 21% през 2016. По статистически индекси изменените съдебни актове са както следва: - **4а** изменени в наказателната част по приложението на закона – 3 броя ; - **4б** изменени в наказателната част по отношение на наказанието – 15 броя; - **4в** – изменени в гражданската част – 1 броя; - **4г** – изменен в наказателната и гражданската част едновременно – 1 брой; **4д** – изменен относно режима на изтърпяване и/или типа на затворническото заведение, в частта относно разноските, или веществените доказателства – 5 броя.

3. Значително намаление в сравнение с предходните две години се наблюдава при отменените съдебни актове – 19,6% през 2015 година, 24% през 2016 година и само 14% през 2017 година. Като брой отменените актове са с 11 по-малко от предходната година. Съобразно приетите от ВСС на РБ индекси картината е следната: **2а** – отменени изцяло с връщане за ново

разглеждане – 10 броя; **2б** – отменен частично с връщане за ново разглеждане – 3 броя; **2д** – отменен изцяло или частично с връщане за ново разглеждане на първоинстанционния съд – 1 брой. **3** - отменени с прекратяване на наказателното производство, поради смърт, амнистия, давност, промени в законодателството и др. – 1 брой.

Като основна причина за отмяна на постановените въззивни съдебни актове следва да се посочи допускането на съществени процесуални нарушения, неизпълнението в някои случаи от страна на въззивния съд на задължението му по чл.339 ал.2 НПК - необсъждане в цялост на направените от страните възражения против първоинстанционния съдебен акт, в редки случаи – нарушение на закона, и явна несправедливост на наложеното наказание/когато се налага увеличаването му/. И по-конкретно причините, довели до отмяна през 2017 година на 15 съдебни акта на Варненски апелативен съд, се свеждат до следните: - **13** съдебни акта са отменени поради допуснати съществени процесуални нарушения, и/или нарушения на материалния закон, изразяващи се най-вече в нарушения на чл.13,14 и 107 НПК – нарушение на правилата при събиране, проверка и оценка на доказателствата по делото, частична липса на мотиви, поради неизпълнение на задълженията на въззивната инстанция по чл.339 ал.2 НПК, ограничаване правото на защита на подсъдимите, свързано с изменение на обвинението в първата инстанция, нарушаване правото на защита поради липса на писмен превод на обвинителния акт и други книжа по делото – чл.55 ал.3 НПК, липса на основания за провеждане на съкратено съдебно следствие по чл.371 т.2 НПК; - **1** съдебен акт е отменен само в гражданската му част; - **1** съдебен акт е отменен и наказателното производство прекратено поради настъпила смърт на подсъдимия.

9.Тенденции в дейността на наказателно отделение.

С ДВ бр.81/2015г. бяха изменени редица текстове в ЗАНН - от чл.83а до чл.83ж. По силата на тази промяна предложенията на прокурора за налагане на имуществени санкции на юридически лица се разглеждат вече от окръжните съдилища по седалището на лицето. Решенията на окръжните съдилища по тези производства – по чл.83г ал.6 ЗАНН, подлежат на обжалване и протест пред Апелативния съд. Текстът пък на чл.83е ЗАНН предвижда и производство по възобновяване на този вид дела, при което компетентния съд по възобновяването е отново Апелативния съд. През 2017 година по чл.83д ЗАНН са образувани само четири дела – въпреки прогнозите за повече. Очакванията са техния брой да се увеличава.

Значителен ръст отбелязват делата по Глава 35, Раздел I НПК –Предсрочно освобождаване. С измененията, направени с ДВ бр.13/2017 година, бе дадена възможност и на осъдените лица да правят искания за предсрочно освобождаване, а също така да обжалват и

определенията на съда по чл.440 ал.1 НПК. Такава възможност е предвидена и за началника на затвора. Общо 55 такива дела са образувани и разгледани във Варненски апелативен съд през 2017 година.

Бележат увеличение и делата по чл.249 ал.3 НПК, и то след измененията на НПК с ДВ бр.63/2017г. Доколкото тези изменения са в сила едва от 05.11.2017г. то през следващата година очакванията са техния брой да бъде значително по-висок.

Значително се увеличи през 2017 година и броят на наказателните дела за възобновяване. Увеличението на този вид дела, както и на частните наказателни дела е за сметка на делата от общ характер – през 2017 година те са намалели с 32 броя.

IV.ГРАЖДАНСКО ОТДЕЛЕНИЕ

1.Кадрова обезпеченост

През цялата 2017 год. в състава на гражданското отделение /ГО/ на Апелативен съд-Варна работиха постоянно следните съдии: Милен Славов –заместник на административния ръководител на съда и ръководител на отделението, Диана Джамбазова, Маринела Дончева, Пенка Христова, Петя Петрова и Мария Маринова. Незаети щатове за съдии в ГО няма.

И през настоящия отчетен период продължава да се спазва създадената със Заповед № 119/27.03.14г. на председателя на Апелативен съд-Варна организация на работа в отделението чрез обособените два постоянни граждански състава: **Първи граждански състав**, състоящ се от съдиите М.Славов, П.Петрова и М.Маринова и **Втори граждански състав**, състоящ се от съдиите Д.Джамбазова, М.Дончева и П.Христова.

В рамките на тези два постоянни състава всеки от съдиите-докладчици е разглеждал възложените му граждански дела в закрити и открити съдебни заседания. При невъзможност да се сформира съдебен състав от съдии само от ГО /поради участие при предходно разглеждане на дело, върнато от ВКС за ново разглеждане, поради отводи или поради други обективни причини/, в работата на ГО са включвани съдиите от ТО, а при невъзможност и те да участват – съдиите от НО. Определянето на съдиите от другите отделения е осъществявано чрез програмата за случайно разпределение на делата „Law Choice” като помощен модул. В тази връзка през 2017г. е била добавена опция за определяне на член на съдебен състав в ЦСРД. Поради липсата на указания от ВСС относно начина на използване на тази опция и параметрите на това използване от съдилищата, същата не се експлоатира понастоящем в съда. Следва да се отбележи още, че в старата програма „Law Choice” е налице натрупване на информация за разпределените дела за период от няколко години назад и при наличието на почти постоянен

съдийски състав в отделението, това осигурява равномерната натовареност на гражданските съдии и във времевата перспектива напред.

Отделно от заетостта по граждански дела, на съдиите от ГО продължи възлагането и на ежеседмичното участие в заседанията в производства по чл.64 и чл.65 от НПК /с изключение на производства по чл.64 и чл.65 от НПК, разглеждани в рамките на ЗЕЕЗА – по чл.15, ал.3 и чл.43 от посочения закон, които се разглеждат от съдии само от НО съгласно Заповед №РД-0340/07.07.16г. на Председателя на съда/ - по предварително утвърден от заместник-председателя за ГО график. Граждански съдии участват и в състави по ВЧНД по чл.72-73а и чл.243, ал.8 /предишна ал.7 до 05.11.17г./ от НПК, както и при необходимост - в състави за разглеждане на ВНОХД /по посочените наказателни общ характер дела определянето на конкретния съдия от отделението става отново чрез програмата „Law Choice” за случайно разпределение на член на състав/. Участието на съдиите от ГО в съдебните състави по ВЧНД по чл.64-65 от НПК беше преустановено за съвсем кратък период от време по повод изменението на НПК в сила от 05.11.17г., но възобновено от началото на 2018г.

Работата на съдиите от ГО и през 2017г. се подпомагаше от един съдебен помощник – Симона Шангова. Конкретната ангажираност на съдебния помощник по съдии се определя чрез утвърден от ръководителя на ГО график. Съдебният помощник продължава да изпълнява създадената със Заповед № РД-0164/15.04.14г. на Председателя на съда организация - от 1-во до 20-то число на месеца да работи в ГО, а от 21-во число до края на съответния месец – в ТО. Възложените му функции са съобразно чл. 246а, ал. 1 от ЗСВ и чл. 12 от Правилника за администрацията в съдилищата /ПАС/ – извършва проверка на редовността на постъпилите в ГО въззивни и частни жалби, обобщава практиката на ВКС, обобщава становищата по предложенията за ТР на ВКС и изпълнява други задължения, възложени му от зам. председателя на ГО и от Председателя на съда. На съдебния помощник в ГО със Заповед № РД-0250/25.05.15г. е възложено и извършването на проверка за редовността на всички постъпили касационни и частни касационни жалби по гражданските дела, вкл. и чрез съобразяване на Вътрешните правила за проверка на постъпващите във ВКС граждански и търговски дела, изпратени от Председателя на ВКС с писмо изх. № 192/07.05.15г.

С оглед намаляване случаите на връщане на дела от ВКС поради неточно администриране, със Заповед № РД-0471/03.10.16г. на Председателя на съда е допълнена цитираната по-горе Заповед № РД-250/25.05.15г. и на съдебния помощник е възложено извършването на проверка по редовността на всички постъпили отговори на КЖ, ЧКЖ и ЧЖ, попълвайки лист за проверката, както и да извършва нова проверка при приключване на цялата процедура по администриране на жалбите до ВКС и преди изпращането на преписката с делото

на ВКС. Това даде своя резултат като случаите на връщане на делата от ВКС по тази причина значително намаляха – така за цялата 2016г. са били върнати общо 34 бр., а за 2017г. общо 20 бр.

В тази връзка следва да се отбележи, че след изменението на чл. 280 от ГПК чрез въвеждането на новата ал. 2 /с ДВ, бр. 86/2017г./, е налице неяснота относно начина на администриране на касационните жалби при наличието само на позоваване на вероятна нищожност или недопустимост на въззивното решение или на негова очевидна неправилност, но без изложение на касационни основания по чл. 280, ал. 1 от ГПК /изискването за приложено изложение си остана в чл. 284, ал. 3, т. 1 от ГПК/. Поради това е възможно за в бъдеще да се увеличат случаите на прието ненадлежно администриране на КЖ/ЧКЖ от ВКС.

И за настоящия отчетен период на 2017г. в ГО работиха двама съдебни секретари – Виолета Тодорова и Юлия Калчева, както и трима съдебни деловодители, от които двама, отговарящи за работата по несвършените дела - Маргарита Кирова и Теодора Куцарова и един, отговарящ за работата по свършените дела – Кирил Грудев. Съдебните служители продължиха да изпълняват функциите си в съответните постоянни състави съобразно разпределението им, извършено със Заповед № 124/01.04.14г. и допълнена със Заповед № РД-0207/07.04.17г. на Председателя на съда. Съдебните служители изпълняваха възложените им задължения, вкл. при осигурена взаимна заменяемост при планирани или извънредни отсъствия на техните колеги /при точно изпълнение и на Заповед № РД-0668/16.12.16г. на административния ръководител за заместването на деловодителя, отговарящ за свършените дела/.

2. Постъпления на гражданските дела за периода 2015-2017г.

През отчетния период в гражданско отделение са постъпили **общо 597 бр.**, от които 176 бр. въззивни дела, 353 бр. въззивни частни жалби, 3 бр. молби за определяне срок при бавност и 65 бр. частни дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /съгласно изменението на ГПК с ДВ бр. 50/03.07.15г./. Сравнителна справка за постъпленията на дела в ГО на съда за период от 3 години е дадена по-долу:

СПРАВКА за постъпилите дела 2015-2017

Видове	2015	2016	2017
ВГр.Д	219	197	176
ВЧГр.Д	421	359	353
Молби по чл.255 ГПК	12	7	3
ЧГр.Д-274, ал. 2 ГПК	37	87	65
Общо	689	650	597

Средно месечно в отделението са образувани по 49.75 дела - постъплението, разделено на 12 месеца.

Или, наблюдава се тенденция на намаляване на постъпленията по всички видове на гражданските дела в Апелативния съд-Варна за последните три години. Налице е сравнително еднакъв обем на постъпленията и то само спрямо 2016г. и само на въззивните частни граждански дела /с 6 бр. по-малко през 2017г. спрямо 2016г., но пък с 68 по-малко спрямо 2015г./ . Постъпилите въззивни граждански дела са с 21 бр. по-малко спрямо 2016г. и с 43 бр. по-малко спрямо 2015г.

Тенденцията на намаляване на постъпленията на въззивните граждански дела беше очаквана, имайки предвид и намалените постъпления на първоинстанционни граждански дела в окръжните съдилища от съдебния район през 2016г. Тази тенденция обаче вероятно ще бъде променена през 2018г., тъй като в най-големия от окръжните съдилища в нашия съдебен район – ОС-Варна, за 2017г. се отчита увеличение на постъплението на първоинстанционни граждански дела /с 81 бр. повече спрямо 2016г./.

Намалели са и частните граждански дела, образувани по жалби по чл. 274, ал. 2 от ГПК, което може да се обясни с намалелото постъпление на въззивни дела в окръжните съдилища от съдебния район.

Следва да се повтори отбелязаното и в доклада за предходния отчетен период на 2016г., че съобразно въведената с решение на ВСС по протокол № 49/01.10.15г. Методика, отчитаща дейността на съдилищата и съдиите в Република България /като годишните статистически отчети за 2015г., 2016г. и 2017г. са изготвени съгласно същата/, вече се отчитат и образуваните под нов № дела при повторно постъпване на жалбите – колона 2а от Приложение № 1.

Горните данни за постъпленията не включват **колона 2а** от статистическите отчети за работата на ВАпС, тъй като макар и първоначално постъпилите дела да са били прекратени и

върнати на първоинстанционните съдилища на предвидените в закона основания и да не са приключили с акт по същество, то по същите е извършвана съответна преценка и са предприети съответни процесуални действия. За 2017г. в тази колона са посочени 11 въззивни дела /при 18 бр. въззивни за 2016г. и 16 бр. за 2015г./ и 7 бр. въззивни частни граждански дела /при 13 бр. за 2016г. и 9 бр. за 2015г./ - **общо 18 дела**. За 2016г. е имало образувани под нов номер дела при повторно постъпване на жалбите общо 35 дела /освен по горните видове, но и 1 бр. молба за определяне на срок при бавност и 3 бр. частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК/, а през 2015г. те са били общо 25 бр. дела. Налице е намаление на броя на образуваните под нов № граждански дела при повторното постъпване на същите жалби през 2017г., което може да се обясни, както с водените регистри в АпС-Варна по дела и съдии от окръжните съдилища, чиито преписки и дела са били връщани за администриране, отстраняване на ОФГ, допълване на съдебни актове или изменение/допълване на същите в частта им за разноските, така и с ежегодно извършваните от апелативните съдии проверки в окръжните съдилища, вкл. и по този критерий.

Въз основа на въведените шифри /кодове/ за отделни видове граждански дела в деловодната система на съда /на основание Заповед № РД-0019/19.01.15г. на Председателя на съда/ може да се направи анализ на постъпленията по предмети на делата и да се съпоставят относително и с отчетените постъпления през предходните години.

Така през 2017г. постъпилите **въззивни** дела по предмети са: 20 бр. дела по ЗОДОВ /при 28 бр. за 2016г., 22 бр. за 2015г. и 19бр. за 2014г./, 13 бр. дела по ЗОПДНПИ/ЗОПДИПД (отм.) /при 21 бр. за 2016г., 24 бр. за 2015г. и 4 бр. за 2014г./, 2 бр. дела за осиновяване/прекръпяването му /2 бр. са били и през 2016г. и по 6 броя са били за 2015г. и 2014г./; 7 бр. дела за запрещение/отмяната му /при 11 бр. за 2016г. и 3 бр. за 2015г./; 2 бр. дела за произход /по 3 бр. са били за 2016г.и за 2015г./, 19 бр. по искове за недействителност на сделка /при 21 за 2016г. и 28 бр. за 2015г./; 26 бр. дела с предмет договорна отговорност /при 34 бр. за 2016г. и 36 бр. за 2015г./; 31 бр. дела за реализация на деликтна отговорност /при 20 бр. за 2016г. и 22 дела за 2015г./; 18 бр. дела за неоснователно обогатяване/гесция /при 22 дела за 2016г. и 2015г./ и 28 бр. дела по вещни искове /при 30 дела за 2016г. и 46 дела за 2015г./.

Останалите въззивни дела са били с друг предмет извън горепосочените.

Прави впечатление, че е налице намаление по всички предмети на въззивните граждански дела с изключение на тези, имащи за предмет реализация на деликтна отговорност – при тях е налице увеличение и спрямо 2016г. и спрямо 2015г.

Постъпилите **въззивни частни дела** се разпределят по следните предмети: 42 бр. по обезпечения /при 39 бр. за 2016г., 43 бр. за 2015г. и 56 бр. за 2014г./; 20 бр. по жалби по чл. 463, ал. 2 от ГПК /при 29 бр. за 2016г. и 25 бр. за 2015г./; 3 бр. по молби за определяне срок при

бавност /при 7 бр. за 2016г., 12 бр. за 2015г. и 10 бр. за 2014г./; 105 бр. по ЧЖ против действията на СИ (извън разпределението на суми) /при 118 бр. за 2016г., 111 бр. за 2015г. и 73 бр. за 2014г./, 65 бр. по жалби по чл. 274, ал. 2 от ГПК /при 87 бр. за 2016г. и 37 от средата до края на 2015г./ и 118 /при 173 бр. за 2016г./ са всички останали образувани въззивни частни дела.

Налице е тенденция на намаляване на постъпленията по всички видове частни граждански дела с изключение на такива, имащи за предмет обжалване на актове по обезпечения /само при тях има постъпили с 3 дела повече от предходния отчетен период/.

Отчета за постъпилите граждански дела **по съдилища от апелативния район** сочи на следното разпределение:

- от ОС-Варна – 101 въззивни, 206 въззивни частни, 3 бр. молби по чл. 255 и сл. от ГПК и 37 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 347 бр./;
- ОС-Добрич - 18 въззивни, 47 въззивни частни и 15 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 80 бр./;
- ОС-Шумен- 20 въззивни, 32 въззивни частни и 1 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 53 бр./;
- ОС-Търговище- 10 въззивни, 18 въззивни частни и 7 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 35 бр./;
- ОС-Разград- 19 въззивни, 15 въззивни частни гр. дела и 2 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 36 бр./;
- ОС-Силистра- 7 въззивни, 27 въззивни частни граждански дела и 3 бр. частни граждански дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /общо 37 бр./;

Останалите постъпления до общата бройка постъпили дела са от районни съдилища или от съдилища извън района на АпС-Варна.

Като цяло следва да се обобщи, че традиционно и логично най-голям обем от постъпленията на дела идва от ОС-Варна. *В сравнение с предходните 2016г. и 2015г. постъпленията по всички видове дела от всички окръжни съдилища са намалели. Изключение е налице при постъпилите дела от ОС-Добрич, откъдето са изпратени повече въззивни и въззивни частни граждански дела в сравнение с предходната година.*

Съобразно данните от въведения със Заповед №РД-0255/18.06.14г. на Председателя на съда Регистър на върнатите на окръжните съдилища за администриране, окомплектоване на преписките, за произнасяне по повдигнати процесуални въпроси, които са от компетентност на първоинстанционния съд и други хипотези на връщане, се установяват следните резултати за 2017 г.:

Общо върнати на окръжните съдилища дела са **17 бр.** /при общо 27 бр. за 2016г. и 24 бр. за 2015г./, от които **8 бр. на ОС-Варна** /по 2 бр. на съдиите Ат. Славов и Св. Цанкова и по 1 бр. дела на съдиите Мая Недкова, Н. Димитров, Д. Христова и Юл. Бажлекова; **2 бр. на ОС Силистра** – на съдия Пл. Неделчев и на съдия Д. Стоева; **3 бр. на ОС-Добрич** /2 бр. на съдия Д. Дякова и 1 бр. на съдия Д. Николова/; **1 бр. на ОС-Шумен** /на съдия Л. Томова/ и **3 бр. на ОС-Разград** /2 бр. на съдия В. Димитрова и 1 бр. на съдия Л. Мичев/. Няма върнати дела на съдии от ОС-Търговище и през настоящия отчетен период, както е било и за предходния такъв на 2016г.

Като цяло е намален броя на върнатите дела, което е изключително положителна тенденция. От една страна се констатира, че няма концентрация на връщанията на дела на едни и същи съдии от едни и същи съдилища – включително и в сравнение с предходните отчетни периоди. От друга страна обаче, осъществявания периодичен анализ в отделните окръжни съдилища на причините за връщането с цел същите да бъдат преодоляни, следва да продължи, за да бъдат подобрени резултатите в тази насока.

3. Разпределение на гражданските дела, изключение от принципа за случайно разпределение.

През целия отчетен период разпределението на постъпилите граждански дела по съдии ставаше с помощта на разработените и одобрени от ВСС софтуерни продукти. Като основен за определяне на съдиите-докладчици се използва **Централизирана система за разпределение на делата** /ЦСРД/, а само като помощен „**Law Choice**” - за определяне на членовете на състави при изключенията, когато член на постоянен съдебен състав не може да участва, както и по наказателните дела, по които участват граждански съдии (извън производствата по чл. 64 и 65 от НПК)

И през настоящия отчетен период продължи разпределението в същите групи дела, които са одобрени от общото събрание на съдиите от ГО, което през годините е осигурило сравнително равномерно натоварване по видове и брой постъпили дела.

Със Заповед №РД-0178/23.03.17г. на Председателя на съда бяха оповестени приетите на общите събрания на съдиите от ВАпС Вътрешни правила за случайно разпределение на делата. Същите систематизираха поредицата от предходни заповеди, с които бяха въведени принципите при разпределението на делата в ГО с посочените програми, а именно:

1. Делата са разпределени по категории: ВЪЗЗИВНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА /ВГрд/; ВЪЗЗИВНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА по ЗОДОВ /ВГрд-ЗОДОВ/; ВЪЗЗИВНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА по ЗОПДНПИ /ЗОПДИППД /отм./- /ВГрд - ЗОПДНПИ /ЗОПДИППД /отм./; ВЪЗЗИВНИ ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА /ВЧГрд/; ВЪЗЗИВНИ ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА по жалба за бавност/молба за определяне срок при бавност /ВЧГрд – 217а ГПК /отм./, 255 и сл. ГПК/;

ВЪЗЗИВНИ ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА по ЗОДОВ /ВЧГрд - ЗОДОВ/; ВЪЗЗИВНИ ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА - обезпечение /ВЧГрд - обезпечение/; ВЪЗЗИВНИ ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА – съдебен изпълнител /ВЧГрд - СИ/; ВЪЗЗИВНИ ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА по ЗОПДНПИ /ЗОПДИППД /отм.//ВЧГрд - ЗОПДНПИ /ЗОПДИППД /отм./; ВЪЗЗИВНИ ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА по чл. 463, ал. 2 от ГПК /ВЧГрд – чл. 463, ал. 2 от ГПК/ и ЧАСТНИ ГРАЖДАНСКИ ДЕЛА по чл. 274, ал. 2 от ГПК /ЧГрд- чл. 274, ал. 2 от ГПК/.

2. На всички съдии е определена 100% натовареност с изключение на зам. председателя, на когото е определена 76% /определени за 2017г. със Заповед №РД-0083/31.01.17г. на Председателя на съда/.

3. При прекратяване на делото и връщането му на първоинстанционния съд в хипотезата на чл. 76, ал. 9 от ПАС /отм./, а понастоящем чл. 80, ал. 9 от действащия ПАС, при последващото постъпване на делото, същото се разпределя на съдията-докладчик при опцията „определен” като се възлага на избрания при първото разпределение на делата докладчик и при излагане на мотиви за този избор.

4. При връщане на делото от ВКС за ново разглеждане от друг състав на съда или при отвод, при новото разпределението на делото се изключват съдиите, участвали при първото разглеждане на делото или направилите си отвод, за което се излагат мотиви.

5. С програмата за случайно разпределение на делата „Law Choice”, използвана като помощен модул, се определят членове на съставите за участие във ВНОХД и ВЧНД, както и по граждански дела, по които за член/членове от постоянния състав има пречки да участват по делото, вкл. и чрез включването на съдии от ТО и НО при изчерпване на съдиите от ГО. Тази практика продължи и през 2017г., въпреки новата опция на ЦСРД по изложените по-горе причини.

6. С програмата за случайно разпределение на делата „Law Choice”, използвана като помощен модул, се определя и съдия от ГО за открито съдебно заседание, който да замести отсъстващ постоянен член на този състав, като това става чрез случаен избор по първото насрочено за с.з. дело, а по всяко следващо дело избора е при опцията „определен” в лицето на вече избрания по първото дело.

7. Продължават да действат и да се спазват утвърдените със заповед № РД-0302/15.06.16г. на Председателя на съда Вътрешни правила за заместване на отсъстващ съдия и при сформирание на съдебен състав в ГО.

8. Във всички случаи, при които се предвиждат процесуално по-кратки срокове за произнасяне и постановяване на съдебен акт /в т. ч. по чл. 389 и сл. от ГПК, чл. 255 и сл. от ГПК/, съдия със заявено отсъствие се изключва от разпределението по посочените дела за периода 2

дни преди планираното отсъствие и до момента на неговото завръщане. Ако отсъствието е по внезапно възникнали причини – изключването става от деня на уведомяване на разпределящия и до момента на завръщане на отсъстващия съдия /така Заповед № РД-0582/04.11.15г. на Председателя на съда/.

9. За периода на съдебната ваканция и през периода на Коледно-Новогодишните празници се създава нарочна организация в работата на отделението – за 2017г. това стана чрез Заповед № РД-0403/07.07.17г. и Заповед № РД-0794/18.12.17г. на Председателя на съда, които определиха разпределящите с програмата за случайно разпределение на делата съдии, съобразяване на периода на ползване на отпуските от отделните съдии /включване и изключване от разпределението по определени дела/ и други относими към спецификата на тези периоди обстоятелства.

10. Всички изключения от принципа за случайно разпределение на делата се регламентират с отделни мотивирани заповеди на председателя на съда, които се вписват в Регистър с писмени разпореждания за изключения и отклонения при разпределението на делата между съдиите.

Съгласно утвърдената практика и създадена организация, делата, постъпващи в ГО на ВАпС се разпределят и образуват от зам. председателя в деня на постъпването им. При негово отсъствие поради командировка или разрешен отпуск, делата се разпределят от магистрата по старшинство, на който е издаден персонален служебен квалифициран електронен подпис /КЕП/ за използване на ЦСРД.

Продължава практиката за разпечатване на генерирания от ЦСРД, респ. от „Law Choice” протокол от разпределението, който се подписва от разпределящия и се прилага по всяко образувано дело, а протокола от разпределението за деня се подрежда в нарочно създадена папка.

И през отчетната 2017г. се наблюдава равномерност на разпределените между съдиите от ГО постъпили дела. При съдиите, при които се наблюдава малко по-високо постъпление /изразява се в няколко броя/, това се дължи на обстоятелството, че на същите са били разпределени дела, по които се е наложило тяхното прекратяване и връщане за надлежно администриране, поправка на ОФГ, допълване или изменение/допълване в частта за разноските, след което същите са им били повторно разпределени.

Точните данни за новопостъпилите и разпределени по съдии дела са следните:

➤ съдия **Д. Джамбазова** е получила общо **106** дела, от които 30 въззивни, 67 въззивни частни и 9 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;

- съдия **М. Дончева** е получила общо **105** дела, от които 30 въззивни, *64 въззивни частни* и 11 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **М. Славов** е получил общо **80** дела, от които 23 въззивни, *49 въззивни частни* и 8 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК /при зададена 76% натовареност/;
- съдия **П. Христова** е получила общо **99** дела, от които 30 въззивни, *55 въззивни частни* и 14 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **П. Петрова** е получила общо **109** дела, от които 34 въззивни, *61 въззивни частни* и 14 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;
- съдия **М. Маринова** е получила общо **97** дела, от които 28 въззивни, *60 въззивни частни* и 9 частни гр. дела по чл. 274, ал. 2 от ГПК;

4. Разглеждане на гражданските дела.

По всяко дело се прави проверка по редовността на въззивната /частна/ жалба, при спазване разпоредбите на ГПК, като за въззивните дела се постановява нарочен съдебен акт по всички предварителни въпроси, по допускане на доказателства и насрочване на делото. Определението по чл. 267, ал. 1 от ГПК се постановява преимуществено в срок от 1 до 3 дни от образуването на делото /по изключение при по-сложни и обемни дела - от 5 до 10 дни/, респ. след изпълнение указанията на въззивния съд, когато производството по делото е било оставяно без движение. Първото с.з. се насрочва в срок от 15 дни до 1-1.5 месеца (в зависимост от това дали е допуснато събирането на нови доказателства пред въззивната инстанция и най-вече нови експертизи). При отлагане на делото и при пренасрочването на с.з., това става за след 20 дни до 1 месец, освен в случаите, когато е необходим по-дълъг срок за изготвяне на експертно заключение.

Общият брой на делата за разглеждане е бил **647** /при 705 за 2016г., 732 за 2015г./, от които новообразувани 597 и останали несвършени от предходни периоди 50 дела. В края на 2017 година са **останали висящи** за разглеждане **38 /което е с 12 дела по-малко спрямо 2016г./**, от които 28 въззивни /при 31 за 2016г., 32 за 2015г./, 10 частни граждански дела /при 18 за 2016г., при 21 за 2015г./ **Следователно и през 2017г. са били приключени повече граждански дела от постъпилите – както въззивни граждански дела, така и въззивни частни граждански дела.**

Проведени са били общо **186** открити заседания /при 206 за 2016г., при 212 за 2015г./ и **1241** закрити заседания /при 1329 за 2016г., при 1581 за 2015г./.

В дадената по-долу справка може да се направи съпоставка и съответно извод за динамиката и тенденциите – налице е намаление на проведените открити и закрити с.з. спрямо

2016г. и 2015г., което е следствие на намаления брой на постъпленията, както на въззивни, така и на частни граждански дела.

СПРАВКА за проведените съдебни заседания **2015-2017**

Заседания/година	2015	2016	2017
Открити	212	206	186
Закрити	1581	1329	1241
Общо	1793	1535	1427

От общо проведените 186 открити с.з. по въззивни граждански дела **отложени** са били 21 дела, или 11.29% /при 10.68% за 2016г., при 9.43% за 2015г./ *Следва да се отчете, че се запазва тенденцията на макар и незначително, но увеличаване на броя на отлаганията.*

По-долу са дадени и причините за отлагане на делата:

- 4 бр. дела са били отложени по молба на страната поради заболяване (с представяне на съответните доказателства за удостоверяване на това обстоятелство и при съблюдаване на нормата на чл. 142, ал. 2 от ГПК);
- 5 бр. са били отложени за събиране на допълнителни доказателства /най-често за допълнителна експертиза/;
  - 1 бр.-поради отказ на процесуален представител да представлява доверителя си;
  - 5 бр. - поради неизготвено експертно заключение;
  - 1 бр. – поради депозиране на заключението извън срока по чл. 199 от ГПК;
  - 2 бр.- поради изискване на писмени доказателства от Румъния;
  - 1 бр. – с оглед предоставяне на правна помощ под формата на процесуално представителство, заявено с представяне на доказателства в открито с.з.;
  - 1 бр. - поради нередовно призоваване на страна;
  - 1 бр. - поради изпращане делото на ВКС за разглеждане на ЧЖ срещу обжалваемо определение на въззивната инстанция;

Горните показатели сочат, че се запазва тенденцията за преобладаващ брой отлагания поради необходимостта от събиране на доказателства /в общо 7 от случаите на отлагане/, а същевременно е налице увеличение на случаите за отлагане и поради неизготвяне на заключението по назначена СЕ. Само един случай има поради нередовно призоваване на страна /за сравнение през 2016г. те са били 3 бр, а през 2015г. – 5 бр./ *Останалите случаи са свързани с допустими и своевременни действия на страни или представители, при които съдът е действал съобразно предписанията на процесуалния закон.*

Като цяло следва да се обобщи, че в преобладаващия брой случаи на отлагане на делата, това е ставало **по обективни причини** и не се дължи на пропуски на въззивния съд.

5. Свършени граждански дела, срочност на постановяване на съдебните актове.

През отчетния период в гражданско отделение са свършени **609 дела** /от тях 179 въззивни и 430 частни граждански дела/, при 655 за 2016г. дела /от тях 198 въззивни и 457 частни граждански дела/, при 677 за 2015г. /от тях 213 въззивни и 464 частни гр. дела/. От общия брой свършени дела, **539 са с акт по същество** и 70 са прекратени. Налице е намаление в броя на приключените с акт по същество дела спрямо предходните години – през 2016г. те са били 578 са с акт по същество и 77 – прекратени, а през 2015г. са били приключени с акт по същество 603 дела.

СПРАВКА за свършените дела 2015-2017

Видове дела	2015			2016			2017		
	Брой	в 3-мес. срок	%	Брой	в 3-мес. срок	%	Брой	в 3-мес. срок	%
Въззивни	213	191	90	198	184	93	179	146	82
Частни	464	463	100	457	457	100	430	425	99
Общо	677	654	97	655	641	98	609	571	94

Средно месечно в отделението са свършени по 50.75 дела.

Данните за приключените с **акт по същество** дела по съдии са следните:

- съдия Д. Джамбазова – 96 бр. /28 решения и 68 определения/;
- съдия М. Дончева – 95 бр. /29 решения и 66 определения/;
- съдия М. Маринова – 92 бр. /26 решения и 66 определения/;
- съдия М. Славов – 69 бр. /18 решения и 51 определения/;
- съдия П. Христова – 91 бр. /31 решения и 60 определения/;
- съдия П. Петрова – 96 бр. /29 решения и 67 определения/.

За настоящата отчетна 2017г. следва да се отбележи, че **са свършени с 3 бр. повече въззивни гр. дела от постъпилите и 9 бр. повече частни дела от постъпилите**. Този резултат е логичен – при сравнително намалено постъпление и при запазен интензитет на работата на съдиите, ефективността се увеличава.

Налице е за първи път наличието на по-малко свършени частни граждански дела /по чл. 274, ал. 2 от ГПК/ от постъпилите – свършени са били 63 бр. при постъпили 65 бр. Но това се дължи на обстоятелството, че тези две дела са постъпили в края на годината.

Налице е обаче и по-нисък процент на свършените в 3-месечен срок частни дела – 4 бр. въззивни частни и 1 бр. ч.гр.д. по чл. 274, ал. 2 от ГПК /за разлика от предходните години, когато процентът неизменно е бил 100%/. Това се дължи на обстоятелството, че и 5-те дела са били спирани, но в края на отчетния период са били свършени.

Очаквано е нарушена за първи път тенденцията на бързото свършване на въззивните граждански дела в отделението – за отчетната година те са 82% в 3-месечния срок, а оттам и на общия процент на свършените дела в ГО на съда в този срок – 94% спрямо всички свършени дела.

Резултатът е очакван, тъй като за първи път от началото на 2017г. беше променен началния момент на отчитането на този 3-месечен срок – вместо от датата на разпоредително заседание за насрочване на делото /когато са налице всички предпоставки за разглеждане на делото/, това става от датата на образуването му в съда. Промяната е в *Методиката за контрол и проверка на статистическите данни, отчитащи дейността на съдебните органи и на съдиите в Република България, приета от Комисията за съдебна карта, натовареност и съдебна статистика към ВСС – виж т. 4 Указания за попълване на отчетната форма за апелативните съдилища*. Така приетото отчитане в цитираната Методика е обосновано с нормата на чл. 83 от ПАС. Същата обаче регламентира момента на вписване на делото в описната книга, момента на докладването му на съдията-докладчик и насрочването на делото от последния, съобразявайки предвидените от закона срокове.

В отчета за 2016г. бяха изложени съображения за неправилността на предприетата от ВСС промяна в началния момент на този 3-месечен срок, които не следва да бъдат повтаряни понастоящем. По-важното е, че с решение по т. 18 от Протокол № 6 на СК на ВСС от 13.02.18г. е изменен начина отчитане на 3-месечните срокове по първоинстанционните граждански и търговски дела, считано от 01.01.18г. – продължителността се установява от датата на насрочване на първо открито заседание и до решаването му по същество /произнасяне на съдебния акт/ или прекратяване на делото и обявяването на съдебния акт в срочната книга на съда. При спиране на делото този период /по спиране и до даване на ход/ се изключва от продължителността.

Остава обаче нерешен въпроса за «възстановяване» на този начален период на отчитане продължителността за разглеждане и по отношение на въззивните дела.

По правило **срочността на постановяване на съдебните решения** зависи пряко от натовареността на съдиите /която пък следва да се преценява спрямо броя и сложността на делата/. Запазва се тенденцията от предходните години за намаляване на постановените извън срока съдебни актове /срока по чл. 235, ал. 5 от ГПК/.

През 2017г. при постановени общо 161 решения, само **1 решение** е извън рамките на инструктивния срок - решението по в.гр.д. № 93/17г., **което е просрочено с 1 ден** /и през 2016г. е било просрочено само 1 решение, а през 2015г. са били просрочени решенията по 3 дела - с незначителни периоди от няколко дни/.

6. Неприклучили в разумен срок дела – брой и причини.

Към края на отчетната 2017г. са били **налице 4 дела, които са висящи за период от над 1 година** – в.гр.д. № 196/12г. /същото е спряно на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК и понастоящем не е възобновено/; в.гр.д. № 434/16г. /същото е било спряно също на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК, но понастоящем вече е приключило с решение от 13.03.18г./; в.гр.д. № 459/16г. и в.гр.д. № 489/16г. /и двете спрени на осн. чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК/.

Към края на отчетната 2017г. са били **налице и 4 дела, които са били висящи в период от 3 до 6 месеца** – в.гр.д. № 341/17г. /понастоящем приключило с решение от 07.02.18г./, в.гр.д. № 385/17г. /понастоящем приключило с решение от 13.03.18г./, в.гр.д. № 399/17г. /оставяна без движение исковата молба и отлагано за събиране на доказателства/ и в. гр.д. № 288/17г. /делото е било спряно, а след възобновяването му е приключило с решение от 19.02.18г./

Горното сочи от една страна, че няма дела, които да са с продължена висящност по причини пропуски в работата на съдебните състави, а от друга страна – че след възобновяването на делата или отстраняване нередовностите на искова молба и събиране на допустимите и относими доказателства – същите са приключени своевременно.

Следва да се има предвид и факта, че само 1 дело е образувано през 2012г. /и то ще продължава да бъде висящо, тъй като преюдициалното производство е на фаза обжалване пред ВКС и с определение от 20.03.18г. е допуснато до касационно обжалване/, а всички останали са от 2016г.

7. Дела с отменен ход по същество.

И за 2017г. /както е било и през 2016г./ **няма дела с отменен ход по същество**. За сравнение през 2015г. е имало 1 дело с отменен ход по същество /по обективни причини, коментирани в доклада за посочената година/, през 2014г. тези дела са били 2, а през 2013г. са били 4 бр.

8. Натовареност.

И през настоящия отчетен период натовареността ще бъде измервана количествено - чрез броя дела спрямо щатната численост и действителната натовареност. Това е при съобразяване с взетите от СК на ВСС решения по т. 15 от Протокол № 5/06.02.18г. и мотивите

към тях, с които се отлага приемането на решение по см. на § 11 от ПЗР на ПОНС, считано от 01.01.18г. /решението е следвало да бъде за достоверността на СИНС/, както и даденото указание на административните ръководители на съдилищата да не прилагат към годишните си доклади справката по чл. 17, ал. 2 от ПОНС.

МЕСЕЧНА НАТОВАРЕННОСТ НА СЪДИЯ ПО ЩАТ	2015	2016	2017
Спрямо дела за разглеждане	10,17	9,79	8,99
Спрямо свършени дела	9,40	9,10	8,46

ДЕЙСТВИТЕЛНА МЕСЕЧНА НАТОВАРЕННОСТ НА ЕДИН СЪДИЯ	2015	2016	2017
Спрямо дела за разглеждане	10,28	9,79	9,17
Спрямо свършени дела	9,50	9,10	8,63

Тези числа сочат на **намаление на натовареността на един съдия, работещ в ГО на АС - Варна** спрямо предходните отчетни периоди на 2016г. и 2015г., което е логично – постоянен брой на работещите в ГО съдии и намаление на постъпилите дела.

Отделно от горното следва да се посочат и **наказателните** дела по които всеки един съдия от ГО на съда е участвал в съдебен състав за разглеждането им – по общо **4 ВНОХД** и по **140 ВЧНД**, а по съдии, както следва:

- съдия Д. Джамбазова – в 33 бр. ВЧНД;
- съдия М. Дончева – в 25 бр. ВЧНД;
- съдия М. Маринова - в 2 ВНОХД и 18 бр. ВЧНД;
- съдия М. Славов - в 1 ВНОХД и 15 бр. ВЧНД;
- съдия П. Христова - в 23 бр. ВЧНД;
- съдия П. Петрова - в 26 бр. ВЧНД;

Следва да се отбележи още, че освен пряката си ангажираност по разглеждане и решаване на възложените им дела, съдиите от отделението за поредна година участват в извършването на **годишните проверки** в окръжните съдилища от апелативния район, за което изготвят и съответните доклади. Същите са анализирани и обобщени и на окръжните съдилища са дадени съответните препоръки.

9. Качество на съдебните актове.

9.1 Резултати от обжалванията на гражданските дела на съдиите от го на Апелативен съд-Варна.

През 2017г. са били обжалвани общо 160 дела /при 262 дела за 2016г., 239 дела за 2015г./. От тях 98 въззивни и 62 въззивни частни граждански дела.

Считано от 01.07.2015г. са в сила актуализираните статистически форми с индексите на делата и указанията за тяхното попълване – съгласно решение по т. 13.1 на ВСС по Протокол № 14/25.03.15г. Създадените нови индекси отчитат по-детайлно резултатите от обжалването на съдебните актове и поради тази причина се различават от индексите, използване преди това. По-долу в таблицата са дадени резултатите от обжалването за 2017г. като в броя на потвърдените съдебни актове са включени и тези, които не са били допуснати до касационна проверка.

СПРАВКА за резултатите от върналите се след обжалване съдебни актове /решения, определения, разпореждания/ **2015-2017**

ВЪРНАТИ	2015		2016		2017	
	брой	%	Брой	%	брой	%
общ брой	227		208		167	
Потвърдени/недопуснати до касационна проверка	177	77,98	169	81,25	132	79,04
Изменени	17	7,49	11	5,29	10	5,99
Отменени	33	14,53	28	13,46	25	14,97

Изцяло отменените решения (индекс 3а – поради допуснати грешки на съда) са общо **9 бр.** /при 14 бр. за 2016г. и при 24 бр. за 2015г./; **1 решение е обезсилено** (индекс 3б) /при 1 бр. и за 2016г. и 2 бр. за 2015г./ и **1 решение е изцяло отменено** по обективни причини – индекс 4а.

Изцяло отменените определения (всички с индекс 3а) са 14 бр. /13 бр. са били през 2016г. и 9 бр. за 2015г./.

Причините за отмяната/обезсилването на решенията се разпределят в следните групи:

- поради нарушение на процесуалните правила – общо 4 бр. дела – в.гр.д. № 450/15г, в.гр.д. № 501/15г., в.гр.д. № 129/16г., в.гр.д. № 167/16г.;
- поради неправилно приложение на материалния закон – общо 5 бр. дела – в.гр.д. № 252/15г., в.гр.д. № 143/16г., в.гр.д. № 117/16г., в.гр.д. № 99/16г., в.гр.д. № 433/16г.;
- обезсилено поради нередовност на исковата молба – 1 бр. – в.гр.д. № 243/16г.;

Отменените в една част и потвърдени в друга част решения /отчетени по-горе в таблицата като **изменени**/ са 7 бр. за годината /толкова са били и през 2016г./, а изменените определения са 3 бр. /при 4 бр. за 2016г./ – индекс 5а.

Причините за частичната отмяна на решенията се разпределят в следните групи:

- поради нарушение на процесуалните правила – общо 4 бр. дела – в.гр.д. № 545/15г., в.гр.д. № 206/15г., в.гр.д. № 102/16г. и в.гр.д. № 442/16г.
- поради нарушение на процесуалните правила и на материалния закон – общо 1 бр. дела – в.гр.д. № 374/15г.;
- поради неправилно приложение на материалния закон – общо 2 бр. дела – в.гр.д. № 227/14г. и в.гр.д. № 112/16г.;

Допуснатите до касационна проверка и потвърдени решения за 2017г. са общо 3 бр. /при 9 бр. за 2016г. и 6 бр. за 2015г./, а определенията 24 бр. /при 23 бр. за 2016г./ - индекс т. 1.

Недопуснатите до касационна проверка решения са общо 82 бр. /при 101 бр. за 2016г./, а определенията 23 бр. /при 36 бр. за 2016г./ - индекс т. 2.

В обобщение следва да се посочи, че горните резултати сочат на запазване на тенденцията за **много добро качество на съдебните актове**. Анализа на отменените дела е механизъм за намаляване на техния брой за в бъдеще и в тази връзка в ГО на съда продължава практиката резултатите от всички съдебни актове /решения и определения/, разпределени в две групи според съдебния акт – допуснати до касационно обжалване и недопуснати до такова, да се попълват в електронни папки, достъпни във вътрешната обща директория на отделението.

9.2.Качество на правораздавателната дейност по първоинстанционните граждански дела в съдилищата от района на Апелативен съд-Варна.

От общо подлежащите на разглеждане през отчетния период във ВАпС 207 бр. въззивни гр.дела, свършени са 179 бр.

От тях:

- потвърдени са решенията по 98 бр. първоинстанционни гр.дела, което представлява 54.75 % от всички свършени въззивни граждански дела /при 51.52 % за 2016г., 55.40 % за 2015г./;
- изцяло отменени с постановяване на ново решение по същество са 20 бр. гр.дела, или 11.17% /при 11.11 % за 2016г., 9.39% за 2015г./;
- обезсилени са решенията по 7 бр. първоинстанционни гр.дела, или 3.92% /през 2016г. са били 3 решения, съставляващи 1,52% от свършените дела, а през 2015 г. са били 0.94% при общо 2 обезсилени решения/;

➤ -частично отменени са решенията по 36 бр. първоинстанционни гр.дела, или 20.11 % /при 24.74% за 2016г. и за 49 бр. дела; при 21.13% за 2015г. за 45 бр. дела/.

➤ прекратени са 18 бр. първоинстанционни гр.дела, или 10.06% от свършените /при 11.11 % за 2016г. и 13.14% за 2015г./.

През отчетния период разгледани са общо 3 бр. молби за определяне срок при бавност като нито една от тях не е уважена.

Разгледани по отделни съдилища, резултатите са следните:

➤ ОС-Варна – от общо свършени 101 бр. въззивни гр.дела, потвърдени са 58 (при 69 за 2016г. и 75 бр. за 2015г.), изцяло отменени са решенията по 12 бр. в.гр.дела (при по 14 бр. за 2016г. и 2015г.), обезсилено са решенията по 6 бр. дела (при 1 за 2016г. и 2 бр. за 2015г.), частично отменени са решенията по 16 бр. гр.дела (при 32 бр. за 2016г. и 22 за 2015г.) и са прекратени производствата по 9 бр. (при 14 за 2016г. и 13 за 2015г.).

Анализът на тези данни показва относителна стабилност в работата на ВОС и при запазване на повишеното качество на постановените решения. Прави впечатление обаче на увеличението брой на обезсилените съдебни решения през 2017г.

➤ ОС-Добрич - от общо свършени 18 бр. въззивни гр.дела /16 за 2016г. и 34 за 2015г./, оставени в сила са 10 бр. /при 9 бр. за 2016г. и 17 бр. за 2015г./, изцяло отменени са 3 решения /при 2 за 2016г. и 1 решение за 2015г./, няма обезсилени решения, а 3 бр. решения са частично отменени /толкова са били и през 2016г. и при 10 бр. за 2015г./.

Съпоставката на резултатите на ДОС сочи на устойчива тенденция за много добро качество на съдебните актове, като обема на потвърдените, отменените частично или изцяло решения, е приблизително равен на този от предходните години.

➤ ОС-Разград - от общо свършени 18 бр. въззивни дела /при 19 за 2016г. и 8 дела за 2015г./, потвърдени са решенията по 6 бр. дела /при 11 бр. за 2016г. и 4 бр. за 2015г./, 2 бр. са изцяло отменени решения, няма обезсилени решения /при 2 бр. за 2016г. и без такива за 2015г./, по 4 бр. производството е било прекратено и 6 бр. решения са изменени отчасти /при 5 бр. за 2016г. и 3 бр. за предходната 2015г./.

Налице е занижаване на резултатите по показателя качество на съдебните актове на този ОС, сравнявайки с резултатите от предходната отчетна година.

➤ ОС-Силистра - от общо свършени 7 бр. въззивни гр.дела /при 9 за 2016г. и 12 бр. за 2015г./, потвърдени са решенията по 1 дело /при по 3 броя за 2016г. и 2015г./, 1 е изцяло отменено /2 бр. за 2016г. и 3 за 2015г./, по 4 бр. гр.дела решението е било частично изменено /също толкова за 2016г. и 2015г./; производството по 1 въззивно дело е било прекратено.

Налице са резултати, аналогични на предходните години, но с тенденция за понижаване на качеството през настоящия отчетен период.

➤ ОС-Търговище - от общо свършени 13 бр. в.гр. дела /при 8 за 2016г. и 12 бр. за 2015г./, потвърдени са решенията по 9 бр. /при 3 бр. за 2016г. и 6 бр. за 2015г./, 3 решения са частично отменени /при 2 бр. за 2016г. и 3 за 2015г./ Изцяло е отменено 1 решение /при 3 бр. за 2016г. и 2 бр. за 2015г./.

За разлика от предходните години, налице е тенденция за повишаване качеството на съдебните актове на този съд, имайки предвид резултатите от инстанционната въззивна проверка на решенията му.

➤ ОС-Шумен - от общо свършени 21 бр. в.гр.дела /при 15 за 2016г. и 21 за 2015г./, в сила са оставени решенията по 13 бр. дела /при 6 бр. за 2016г. и 13 за 2015г./ Отменени частично са 4 бр. решения /при по 3 бр. за 2016г. и 2015г./ По 1 дело е било изцяло отменено решението /толкова са били за 2016г. и са липсвали такива за 2015г./ По 2 дела е било прекратено производството /при по 5 бр. за 2016г. и за 2015г./ Има 1 обезсилено съдебно решение.

Запазват се добрите резултати в качеството на работата по първоинстанционни дела за този съд.

Като цяло, съпоставката с резултатите спрямо предходните две отчетни години сочи следното:

Налице е тенденция на минимално повишаване на процента на потвърдените решения по първоинстанционните граждански дела на окръжните съдилища в апелативния район спрямо общо свършените, който през 2017г. е 54.75%, но остава далеч от постиганите по-добри резултати в тази насока /през 2016г. е бил 51.52%, през 2015г. е бил 55.40 %, през 2014 год е бил 57.27%, а през 2013г. е бил 60,29%/ За съжаление се запазва относителния обем на изцяло отменените първоинстанционни решения като през 2017г. е 11.17 %, през 2016г. е бил 11.11%, за 2015г. е бил 9.39 %, а за 2014г. – 9.54%.

Влошен е резултата по брой на обезсилените съдебни решения – общо 7 бр. за 2017г. при 3 бр. за 2016г. и 2 бр. за 2015г.

Сравнително постоянни са показателите по частично отменените решения – 36 дела, формиращи 20.11 % от свършените /при 24.74% за 2016г. и за 49 бр. дела; при 21.13% за 2015г. за 45 бр. дела/.

Анализът на тези данни дава основание да се направи извод за запазване на тенденцията за незначително влошаване на традиционно високото качество на работа на съдилищата от района на Апелативен съд-Варна по първоинстанционни дела – макар и да е

повишен процента на потвърдените актове, то повишение има и в процента на изцяло отменените и на обезсилените решения. Конкретни мерки в тази насока могат да се набележат от съответните ръководства на окръжните съдилища, вкл. и чрез анализ на отменените и обезсилени дела, чрез повишаване на професионалната квалификация на съдиите посредством организиране и участие в национални и регионални семинари и др. подобни.

10. Тенденции в дейността на Гражданско отделение на Апелативен съд-Варна.

➤ Запазва се тенденцията за незначително намаление в постъпленията по всички видове граждански дела, което е довело до по-малък брой проведени открити и закрити заседания и отчитане на по-ниска натовареност на отделния съдия, измерена чрез количествения критерий;

➤ За настоящата отчетна 2017г. следва да се отбележи, че са свършени с 3 бр. повече въззивни гр. дела от постъпилите и 9 бр. повече частни дела от постъпилите, с което и останалите несвършени дела в края на отчетния период са намалели.

➤ Увеличаване на случаите на събиране на доказателства от въззивния съд при наличието на хипотезата на чл. 266, ал. 3 от ГПК;

➤ Запазват се тенденциите за липсата на случаи на отмяна хода по същество и за изключително малкия брой на постановени актове извън инструктивния срок по гражданските дела (1 бр. от общо 539 акта по същество и то само с 1 ден закъснение);

➤ намаление на броя на делата, приключени в 3-месечен срок, като основна причина за това е променения от ВСС начален момент на отчитане на този срок;

➤ запазване високото качество на съдебните актове с оглед осъществения инстанционен контрол от ВКС;

V.ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ**1. Кадрова обезпеченост**

През 2017 год. в състава на търговско отделение на Апелативен съд-Варна са работили следните съдии:

Съдии	Ранг	Атестация
Ванухи Аракелян	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 33/31.07.13 г.
Анета Братанова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 25/22.11.16г.
Вилиян Петров	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № /19.12.13 г.
Магдалена Недева	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 9/21.06.1 6г.
Радослав Славов	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот №15/05.12.16г.
Георги Йовчев	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 52/13.11.14 г.
Николина Дамянова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 13/04.04.13 г.
Дарина Маркова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 26/29.11.16 г.
Женя Димитрова	Съдия във ВКС и ВАС	мн.добра, прот № 24/15.11.16 г.

Съгласно заповед № РД-0138/03.04.2014 г. на Адм. ръководител – Председател на Апелативен съд-Варна в търговско отделение на АС – Варна са обособени три постоянни търговски състава, които в отчетния период са заседавали в следния състав :

Първи търговски състав	Председател: Вилиян Петров Членове: 1.Георги Йовчев 2.Николина Дамянова
Втори търговски състав	Председател: Ванухи Аракелян Членове: 1.Анета Братанова 2.Магдалена Недева
Трети търговски състав	Председател: Радослав Славов Членове: 1.Дарина Маркова 2.Женя Димитрова

Съставите заседават по утвърден със заповед № РД-0138/03.04.2014 г. на Адм. ръководител – Председател на Апелативен съд-Варна график на заседателните дни. В рамките на обособените постоянни състави се разглеждат в открити и закрити съдебни заседания делата, разпределени на всеки един от съдиите чрез избор на докладчик, осъществен с програмата за случайно разпределение на дела.

През отчетния период в Търговско отделение е работил командирвания съдия Желя Димитрова /заповед № РД -0003/04.01.2016 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна/. Командирваният със заповед № РД – 0442/09.09.2015 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна съдия Дарина Стоянова Маркова – Василева е повишена в длъжност „съдия в АС – Варна“ с решение на ВСС по протокол № 15/11.04.2017 г. и е встъпила в длъжност на 09.05.2017 г. с акт за заемане на длъжност № РД – 0251/09.05.2017 г. Командирваният със заповед № РД – 0443/09.09.2015 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна съдия Николина Петрова Дамянова е повишена в длъжност „съдия в АС – Варна“ с решение на ВСС по протокол № 15/11.04.2017 г. и е встъпила в длъжност на 09.05.2017 г. с акт за заемане на длъжност № РД – 0252/09.05.2017 г.

Работата на съдиите от ТО се подпомага от съдебния помощник Августина Липованска, чиято дейност е разпределена по състави съобразно предварително утвърден от ОС на съдиите помесечен график –Решение по Протокол от 06.03.2015г., т.2 от общо събрание на съдиите в ТО.

В отчетния период в ТО са работили двама съдебни секретари – Десислава Чипева и Ели Тодорова, както и двама съдебни деловодители, отговарящи за работата по несвършените търговски дела – Снежанка Василева и Илиана Пенева.

След вътрешна реорганизация свършените търговски дела се обработват от нарочен съдебен деловодител - Валентина Велинова, считано от 01.09.2016.

2. Постъпления на търговски дела в периода 2015-2017 година

2.1. Постъпили дела: През отчетния период в търговско отделение са постъпили **общо 680 бр.** дела, от които 318 бр. въззивни дела, 319 бр. частни жалби, 6 бр. молби за определяне срок при бавност и 37 частни дела по чл. 274, ал.2 ГПК. Сравнителна справка за постъпленията на дела в ТО на съда за период от 3 години е дадена по-долу:

Справка сравнителен анализ на постъпилите дела 2015-2017 год.

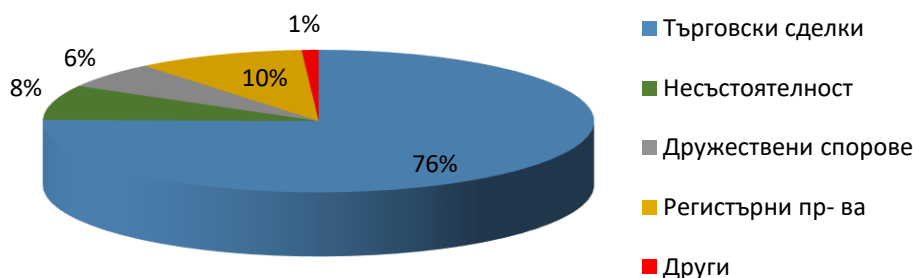
Видове	2015	2016	2017
ВТърг.Д	393	316	318
ВЧТърг.Д	439	344	319
Молби-бавност	2	8	6
чл. 274, ал.2 ГПК	20	73	37
Общо	854	741	680

Средно месечно в отделението са образувани приблизително 57 дела - постъплениемто, разделено на 12 месеца.

Анализ на постъпленията на въззивни търговски дела по предметен критерий:

Постъпленията от въззивни търговски дела, диференцирани по предметен критерий, са както следва: **66%** от постъпилите дела са с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, менителница, записи на заповед и чек. В отчетния период **10 %** от делата имат за предмет дружествени спорове. **10%** от делата са свързани с регистърни производства по ЗТР и ЗЮЛНЦ и др. **13 %** от постъпилите търговски дела са свързани с обжалване на актове на съда по несъстоятелността или със съпътстващи производството по несъстоятелност искиове за попълване на масата, в т.ч. и искиове по чл. 694 ТЗ и други – **1%**. Постъпленията на въззивни търговски дела, диференцирани по предметни критерии са онагледени в графиката по-долу:

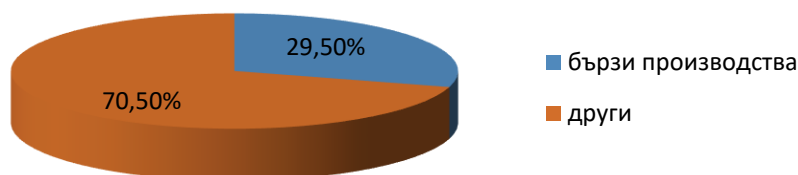
Възивни търговски дела

Анализ на постъпленията на въззивни частни търговски дела по предметен критерий:

Постъпленията от въззивни частни търговски дела / без молбите по чл.255 ГПК и частните жалби по чл. 274, ал.2 ГПК/, диференцирани по предметен критерий са както следва: бързи производства **29.50 %** - делата са образувани по повод частни жалби в обезпечителното производство, в т.ч. и по КТК /арест на кораб/, ; **70,50%** - други дела, като от тях **17,62 %** са образувани по частни жалби срещу актове в производството по несъстоятелност.

Частни търговски дела

С оглед промените в процесуалния закон – ЗИДГПК /ДВ бр.50/2015 год./, в търговско отделение на АС – Варна са постъпили и общо **37** броя частни жалби по чл. 274, ал.2 ГПК.

2.2. Подлежащи на разглеждане търговски дела: Общият брой на подлежащите на разглеждане търговски дела, образуван от сбора на висящите несвършени дела от началото на отчетния период и постъпилите дела, е както следва:

СПРАВКА за подлежащите на разглеждане дела 2015-2017 год.

Видове	2015	2016	2017
Висящи в началото на периода ВТдела	72	89	78
Постъпили ВТдела	393	316	318
Висящи в началото на периода ЧТД	18	30	24
Постъпили ЧТД	461	425	362
Общо	944	860	782

АНАЛИЗЪТ на всички горепосочени данни, при тяхното сравнение с предходните 2016 г. и 2017 г. , очертава следните тенденции:

- **ЗАДЪРЖАНЕ** на броя на постъпилите въззивни търговски дела;
- **УВЕЛИЧЕНИЕ** на въззивните дела, свързани с обжалване на актове на съда по несъстоятелността или със съпътстващи производството по несъстоятелност искове /с 5%/ и на дружествените спорове /с 4%/ за сметка на облигационните искове;
- **НАМАЛЕНИЕ** на броя на постъпилите въззивни частни търговски дела спрямо предходната 2016 год.
- **НАМАЛЕНИЕ** на постъпилите молби за определяне срок при бавност и частни жалби по чл. 274, ал.2 ГПК.
- Като резултат от т.2,3 и 4 - **НАМАЛЕНИЕ** на делата, подлежащи на разглеждане.

➤ ПРЕВЕС на въззивните търговски дела с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, менителница, записи на заповед и чек.

➤ ЗАПАЗВАНЕ на значителен брой /30%/ на въззивните частни производства, по които съдът дължи произнасяне в кратки процесуални срокове- обезпечения, арест на кораб, спиране на регистърното производство по чл. 536 ГПК; частни жалби срещу актове на съда в производството по несъстоятелност с приложим ред за разглеждане по чл. 634б, ал.1 ТЗ.

3. Разпределение на търговските дела, изключение от принципа за случайно разпределение.

Считано от 01.01.2016 год., в ТО са въведени нови окрупнени шифри /кодове/ за разпределение, позволяващи равномерност в постъпленията и бързо изравняване в индивидуалната натовареност /така решение на ОС на съдиите в ТО от 10.12.2015 год. и Заповед № РД – 0718/16.12.2015 год. на Председателя на АС – Варна/.Същите са както следва:

ВЪЗЗИВНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА:

- **код – решения в производство по несъстоятелност**
(чл. 630, 631, 632 от ТЗ, чл.705, 709, 710, 735, 740, 744, 755);
- **код – несъстоятелност, искове**
(чл.694, 645, 646, 647, 663, ал.2 и ал.3 ТЗ);
- **код – жалби срещу отказ за вписване в ТР**
(чл. 25 от ЗТР);
- **код – дружествени спорове по ТЗ, вкл. искове по чл. 29 ЗТР**
(чл.74, 70, 71, чл.263о ТЗ, чл.155 ТЗ, чл.252, ал.1, т.4, 5 и 6) и по чл.25 от ЗЮЛНЦ; чл.13 от ЗЮЛНЦ и по чл.15 от ЗНЧ и др., вкл. искове по чл.29 ЗТР и др.);
- **код – облигационни искове**
(по ТЗ, ЗЗД-вкл. искове чл.26 ЗЗД, чл.135 ЗЗД и др., чл.422 ГПК, застраховки и др.);
- **код – други**
(чл.517 ГПК; молба за отмяна на неприсъствено решение и др.; чл.717з, ал.3 ТЗ).

ВЪЗЗИВНИ ЧАСТНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА:

- **код – бързи – обезпечения, частни жалби по бързи производства, чл.629а от ТЗ;** жалби за определяне срок при бавност, чл.536 ГПК; частни жалби по чл.634б, ал.1 и ал.3 ТЗ
- **код – частни жалби относно производства по несъстоятелност, които не подлежат на разглеждане в кратки процесуални срокове**
- **код – други.**

Делата се разпределят чрез Централизираната система за случайно разпределение съгласно решение по протокол № 37/29.09.2015 год. на КПКИТС при ВСС.

При разпределението на делата с програмата за случайно разпределение се спазват следните **принципи, залегнали и във Вътрешните правила** на съда:

- Делата са разпределят по категории: ВЪЗЗИВНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА / и ЧАСТНИ ТЪРГОВСКИ ДЕЛА, в рамките на съдиите от отделението – чл.1, б.Б и В от Единната методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в РОАВАСС;

- На всички съдии е определена 100% натовареност, с изключение на Председателя на съда /56%/ и на Зам. Председателя /76% - с нарочна заповед на Административния ръководител/;

- На основание Заповед №РД–0491/15.10.2015 год. на Председателя на АС-Варна делата се разпределят от Председателя на отделение, а в случай на отсъствие – от магистрата по старшинство, на който съгласно Заповед №РД – 0447/14.09.2015 год. на Административния ръководител на АС–Варна е издаден персонален служебен квалифициран електронен подпис /КЕП/ за използване в централизираната система за разпределение на делата.

- При разпределението на делата се спазват принципите обективирани в Единната методика по приложението на принципа за случайно разпределение на делата в РОАВАСС по чл.9 ЗСВ.

Прилагане на подбора чрез опция „определен“:

- При прекратяване на делото и връщането му на първоинстанционния съд за администриране на жалбата, за поправка на ОФГ, за произнасяне по молба по чл.248 от ГПК и др., при последващото постъпване на делото, същото се разпределя на съдията-докладчик при опцията „определен“, като се определя избраният при първото разпределение на делата /преди прекратяването и връщането му/ докладчик и при излагане на мотиви за този избор – чл.76, ал.9 ПАС.

- След отмяна на съдебния акт, прекратяващ производството по делото, същото се разпределя на първоначално определения докладчик;

Прилагане на подбора без участие на определени съдии:

- При връщане на делото от ВКС за ново разглеждане от друг състав на съда или при отвод/и, при разпределението на делото се изключват съдиите, участвали при първото разглеждане на делото или направилите си отвод, за което се излагат мотиви;

- Ограничаването на подбора се прилага и във всички случаи, когато законът изисква разглеждането на делото без участието на определен съдия;

➤ Във всички случаи, когато се предвиждат кратки процесуални срокове за произнасяне и постановяване на съдебен акт /в т.ч. по чл.389 и следв. ГПК, арест на кораб, чл.255 и следв. ГПК, чл.634б, ал.1 и ал.3 ТЗ/, вкл. по жалби срещу откази за спиране на регистърното производство и др., съдия със заявено отсъствие се изключва от централизираната система за случайно разпределение на посочените дела за период от два дни преди планираното отсъствие и до момента на неговото завръщане – заповед № РД- 0582/04.11.2015 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна във вр. решение на ОС на съдиите в ТО за приемане на Правила за разпределение на бързи дела при отсъствие на съдии;

➤ Ограничаването на подбора се осъществява и в случаите на дежурство през периода на съдебната ваканция по правила, установени със Заповед № РД – 0290/13.06.2016 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна;

➤ Ограничаването на подбора по писмено разпореждане на Административния ръководител подлежи на вписване в нарочен Регистър на писмените разпореждания за изключения и отклонения при разпределението на съдии. За календарната 2016 год. не са постановени писмени разпореждания за изключения и отклонения при разпоредението на съдии. На основание Заповед № РД – 0491/15.10.2015 год. на Административен ръководител – Председател на АС – Варна, с помощен модул на програмата за случайно разпределение на делата се определят членове на съставите за участие във ВНОХД и ВЧНД, както и по търговски дела, по които за член/членове от постоянния състав има пречки да участва/т по делото, вкл. и чрез включването на съдии от ГО при изчерпване на съдиите от ТО.

➤ С помощен модул на програмата за случайно разпределение на делата се определя и съдия от ТО за открито съдебно заседание, който да замести отсъстващ постоянен член на този състав, като това става чрез случаен избор по първото насрочено за с.з. дело, а по всяко следващо дело изборът е при опцията „определен” в лицето на вече избрания по първото дело /решение на ОС на съдиите в АС–Варна от 04.02.2015 г./.

➤ При кратковременно отсъствие на съдията-докладчик, делата му се отсрочват за друга дата на открито с.з.

➤ За разпределението на всяко дело се спазват правилата за отчетност и архивиране, съгласно чл. 5 от Единната Методика.

4. Разглеждане на търговски дела

Проведени открити и закрити съдебни заседания

През 2017 год. са проведени общо **339** открити съдебни заседания, от които **5** бр. по въззивни частни търговски дела и общо **1741** закрити съдебни заседания.

В дадената по-долу справка може да се направи съпоставка и съответно извод за динамиката и тенденциите – като резултат на намаление на общото постъпление от дела е налице и намаление в общия брой на проведени открити и закрити съдебни заседания.

СПРАВКА за проведените съдебни заседания 2015-2017

Заседания/година	2015	2016	2017
Открити	393	329	339
Закрити	2110	1814	1741
Общо	2503	2143	2080

Несвършени дела в края на отчетния период

Останалите несвършени /висящи/ към **31.12.2017** год. дела са общо **82** бр., от които **66** бр. въззивни търговски и общо **16** бр.–въззивни частни /в т.ч. по чл.274 ал.2 ГПК/.

В процентно отношение несвършените в края на 2017 г. търговски дела към общия брой търговски дела за разглеждане е **10,49%**, /при **11,86%** за 2016 год. и при **12,6%** за 2015 г./.

Проследяването на броя на останалите несвършени дела в края на отчетния период сочи, че в отделението се поддържат трайни нива на висящност от порядъка на 10 до 13% спрямо делата за разглеждане:

СПРАВКА за останалите несвършени дела 2015-2017

Видове	2015	2016	2017
ВТърг.Д	89	78	66
ВЧТърг.Д	22	18	16
Молби-бавност	0	0	0
чл.274, ал.2 ГПК	8	6	0
Общо	119	102	82

Отлагане на делата. Причини за отлагане

Насрочените през **2017** г. за разглеждане въззивни търговски дела са **339** бр., от които са отложени **61** бр. В процентно отношение броят на отложените дела спрямо насрочените е **17.99%** /при **19,14%** за 2016 год. и при **19,33%** за 2015г./, т.е. спрямо 2016г. се отчита намаляване на процента на отложените дела.

Показателят е в нормални стойности при съобразяване на спецификата на работата в отделението:

Съществена част от въззивните търговски дела и от въззивните частни търговски дела в отделението са с предмет – обжалване на съдебни актове в производството по несъстоятелност, за които важи принципа за служебно установяване на факти и служебно събиране на релевантни доказателства - чл.621а, ал.1 т.2 ТЗ.

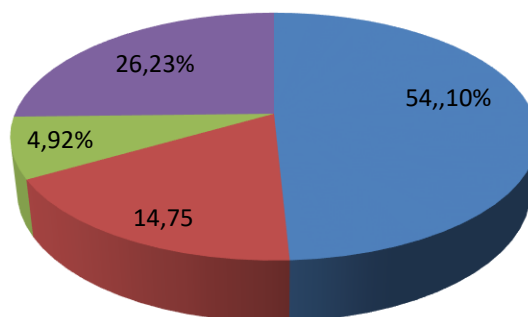
Преобладаващият предмет на търговските дела е свързан с установяване на парични вземания, за размера на които е приложимо правилото за служебно събиране на доказателства - чл. 162 ГПК.

В ТО на АС–Варна се разглеждат всички дела, по които се предявяват възражения за потребителска защита по ЗЗП. Приложимите материалноправни норми на ЗЗП имат императивен характер и за наличието им съдът следи служебно. В преобладаващия брой случаи, разглеждането на потребителските възражения изисква служебно събиране на доказателства във връзка с величината на приложими лихвени проценти и с дължимо преизчисление на дълга при констатации за нарушени потребителски права.

Анализът на причините за отлагане сочи следното диференциране:

Причини за отлагане на делата

■ събир-д-ва ■ неред.призовав. ■ чл.142, ал.2 ГПК ■ други

Съобразно представената справка, **54.10%** от делата се отлагат основно във връзка с проблеми по събирането на доказателства – в процента влизат отложените дела поради допуснати допълнителни заключения на експертизи; назначена повторна или тройна СЕ при оспорване; непредставени в срок заключения или постъпили молби от вещите лица за отлагане, поради необходимост от допълнително време за изготвяне на заключението; поради неприемане на дадено заключение; приемане и оспорване на нови писмени доказателства. Идентична структура на причините за отлагане е констатирана и в отчета за 2016 и 2015 год., съобразно

който отлагането на производствата е основно за събиране на доказателства. Увеличеният процент на отложени дела във връзка със събиране на доказателствата е следствие от оформената тенденция за увеличаване на броя на делата, по които въззивната инстанция допуска събиране на доказателства.

14,75% делата се отлагат поради нередовно призоваване на страна в процеса, като хронични и постоянни са проблемите при призоваване в други съдебни райони. Независимо от наличието на обективни причини за нередовното призоваване, административното ръководство на АС – Варна е предприело действия за ограничаване на причините за отлагане по сочения показател: на секретарите е разпоредено задължително и стриктно осъществяване на дължимата проверка по чл. 52, ал.1, т.9 ПАС, вкл. задължителното ѝ обективиране под списъка на лицата за призоваване с предоставяне на делото на докладчика за предприемане на превантивни мерки относно нередовното призоваване. През 2016 год. е отпочнат и ежемесечен мониторинг на причините за отлагане, обективиран в писмени констатации на Зам. Председателя, който е продължил през цялата 2017 год. Като резултат от горното, се наблюдава намаление на процента на делата, отложени поради нередовно призоваване.

4.92% от делата се отлагат при условията на чл. 142, ал.2 ГПК. Предпоставките за приложение на сочената разпоредба се спазват стриктно от съдиите.

Останалите **26,23%** от причините за отлагане обхващат други обективни и неспецифични причини – констатации за необходимост от потвърждаване на съдопроизводствени действия от надлежен представител; отвод на състава при условията на чл. 22, ал.1, т.6 ГПК и др.

5.Свършени дела. срочност на постановяване на съдебните актове.

През отчетния период са свършени всичко **700** дела, при **758** бр. за 2016 и **825** бр. за 2015 г.

От общо свършените **700** бр. дела въззивните са **330** бр., при **327** бр. за 2016 г. и **376** бр., за 2015 г.

Свършените въззивни частни, вкл. и с тези за определяне срок при бавност и частните жалби по чл.274, ал.2 ГПК, са **370** бр., при **431** за 2016 год. и **449** бр. за 2015 г.

СПРАВКА за общия брой на свършени дела 2015-2017

Видове	2015	2016	2017
ВТърг.Д	376	327	330
ВЧТърг.Д	435	348	325
Молби-бавност	2	8	6
чл. 274, ал.2 ГПК	12	75	39
Общо	825	758	700

Спрямо общия брой дела за разглеждане през **2017 г.**, процентът на свършените дела е **89,51%** /при **88,14%** за 2016 год. при **87%** за 2015 г./.

Спрямо общия брой постъпили за разглеждане през **2017 г.** дела, свършените са **102.94%** /при **102,29%** за 2016 год. и при **96%** за 2015 г./.

През 2017 год. съдиите в ТО са приключили по- малко дела в сравнение с календарната 2016 год., но са подобрени показателните за процентното съотношение на свършените дела спрямо делата за разглеждане и постъпилите дела.

Прекратени производства:

Прекратените въззивни търговски дела са **36 бр.**, а прекратените въззивни частни-**66 бр.** или общо прекратените производства са **102** /при **105 бр.** дела за 2016 при **125 бр.** за 2015 г.

Основната причина на прекратяване на производството е свързана с факта, че през 2017 год. са прекратени, респ. върнати на първоинстанционните съдилища, общо 47 въззивни и въззивни частни дела поради пропуски в администрирането /за сравнение броят на върнатите за администриране дела през 2016 год. е 32, а през 2015 год. е 64/. Предприетият анализ и административен контрол от окръжните съдилища в рамките на апелативния район за превенция на лошото администриране на постъпилите жалби е предмет на ежегоден мониторинг от страна на АС – Варна.

Останалите причини за прекратяване на производствата пред въззивната инстанция най-често са свързани с недопустимост на производства по чл. 274 и следв. ГПК; в по-редки случаи- оттегляне на въззивната жалба, оттегляне или отказ от иска и на постигната във въззивното производство спогодба, както и неотстраняване в срок на нередовности на въззивните жалби, оставени без движение във въззивната инстанция.

Решени дела по същество:

От свършените **700** бр. търговски дела с акт по същество са приключили общо **598** бр. /при 653 за 2016 год. и 700 за 2015 год./. Соченият брой формира **85,43%** /при **86, 15%** за 2016 год. и при **84,84%** за 2015 г./.

От свършените с акт по същество **294** са въззивните търговски дела /при **297** за 2016 год. и **325** за 2015 год./.

Свършените с акт по същество въззивни частни дела са общо **304** бр. /при **356** за 2016 г., при **375** бр. за 2015 г./

Свършени дела в тримесечен срок:

В срок до три месеца са свършени общо **564** бр. от всички търговски дела през отчетния период, което съставлява **81%** /при 92,9% за 2016 год. и 93% за 2015 год./.

От общо свършените **330** бр. въззивни търговски дела в срок до 3 месеца са свършени 196 бр. дела, което прави **59, 39%**. За сравнение, през предходната 2016 г. процентът на свършените в тримесечен срок въззивни търговски дела е **84,71%**, а за 2015 год. – **84,57%**.

В изследвания период, **99, 38%** от частните жалби са приключени в инструктивния тримесечен срок.

Влошаването на показателя за приключването на делата в тримесечен срок е обусловен от промяна в метода на изчисление. През отчетната 2017 год. инструктивният тримесечен срок се брои, считано от образуването на делото, а не от провеждането на подготовително заседание по чл. 267 ГПК, каквато методология е ползвана през 2016 и 2015 год.

В обобщение, работата на съдиите от ТО по показателя срочност на приключване на делата следва да се определи като високо ефективна и през отчетния период. Отличен показател за ефективното разглеждане и администриране на търговски дела е липсата на уважени молби за определяне на срок при бавност по чл. 255 ГПК в отчетния период.

Свършени дела по съдии:

Свършените дела по съдии са онагледени в справка по показатели – постъпили дела, дела за разглеждане и приключили дела

СПРАВКА за свършени дела по съдии

Съдия	Постъпили дела	Общо дела за разглеждане	Общо свършени дела
Общо дела	680	782	700
АНЕТА БРАТАНОВА	63	73	62
ВАНУХИ АРАКЕЛЯН	47	56	48
ВИЛИЯН ПЕТРОВ	84	89	83
ГЕОРГИ ЙОВЧЕВ	79	88	84
ДАРИНА МАРКОВА	86	96	86
ЖЕНЯ ДИМИТРОВА	85	96	88
МАГДАЛЕНА НЕДЕВА	78	105	90
НИКОЛИНА ДАМЯНОВА	78	86	75
РАДОСЛАВ СЛАВОВ	80	93	84

При коментариането на настоящите данни следва да се съобрази и заложената натовареност при компютърно разпределение - за съдия В.Аракелян в качеството на Председател на АС – Варна и съдия А.Братанова в качеството на Зам.Председател и ръководител на ТО, подробно уточнена в р. III от настоящия отчет. Като следствие от предприетите административни мерки и въвеждането на нови окрупнени шифри /кодове/ за разпределение, понастоящем е постигната относителна равномерност в постъпленията.

Срочност на постановяване на съдебните актове:

94,71% от актовете в отделението са постановени в срока по чл.235, ал.5 ГПК /за сравнение през 2016 год. процентът е възлизал на 95,29%/. 99,99% от сочения покател е формиран от просрочия в рамките на 4 до 25 дни.

Срочността на постановяване на съдебните актове е предмет на ежемесечен мониторинг от административното ръководство на АС – Варна.

6. Неприклучили в разумен срок дела – брой и причини

В ТО на АС – Варна няма неприклучили дела, които могат да бъдат окачествени като правораздаване в неразумен срок. Неприклучили към 01.01.2018 год. са в т.д. №116/2013 год. и в т.д. №658/2013 год., които понастоящем са спрени, на основание чл.229, ал.1, т.4 ГПК.

7. Дела с отменен ход по същество:

През отчетната 2017 год. в отделението са постановени два акта за отмяна на дадения ход по същество /в.т.д. №93/2017 год. и в.т.д. №223/2017 год/. Ходът по същество по в.т.д. №93/2017 год. е отменен във връзка с постъпили в писмените бележки на страната данни за наличие на висящ преюдициален наказателен спор. Ходът по същество по в.т.д. №223/2017 год. е отменен във връзка с необходимостта от преизчисляване на дължими договорни и наказателни лихви по договор за банков кредит. Споровете, произтичащи от кредитни правоотношения, понастоящем се квалифицират като такива с най-висока фактическа и правна сложност.

Изложеното обосновава извода, че съдиите в ТО не са злоупотребили с предвидено в закона правно средство за отстраняване на пропуски при изясняване на спора от фактическа и правна страна.

8. Натовареност

МЕСЕЧНА НАТОВАРЕНОСТ НА СЪДИЯ ПО ЩАТ	2015	2016	2017
Спрямо дела за разглеждане	8,74	7,96	7,24
Спрямо свършени дела	7,64	7,02	6,48

ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ НА ЕДИН СЪДИЯ	2015	2016	2017
Спрямо дела за разглеждане	8,75	7,96	7,41
Спрямо свършени дела	7,65	7,02	6,63

Отделно от заетостта по търговски дела, на съдиите от ТО продължи възлагането и на ежеседмичното участие в заседанията в производства по чл.64 и чл.65 от НПК /по предварително утвърден от заместник-председателя за ТО график/, участието в състави по ВЧНД по чл.243, ал.7 от НПК, както и участието в състави за разглеждане на ВНОХД. Към показателя натовареност, макар че не намира отражение в статистиката, трябва да се отчете и участието в съставите на наказателно отделение: въззивни дела общ характер – **6 бр**, въззивни частни по мерки за неотклонение **92 бр.**, **33 бр.** въззивни частни наказателни, обезпечения – **3 бр.** и едно дело, по което съдия Магдалена Недева е била докладчик, тоест общо **135** дела.

И през отчетния период съдиите от търговско отделение провериха дейността на окръжните съдилища от съдебния район на ВАпС по търговски дела през 2017г. За резултатите

бяха изготвени подробни доклади, обобщени от председателя на отделението с препоръки за подобряване на работата. Продължи и практиката за изготвяне на становища по проекти за тълкувателни решения от Общото събрание на Гражданска и Търговска колегии на ВКС по въпроси от значение за уеднаквяване на съдебната практика.

И през отчетния период съдиите в търговско отделение са участвали в извършване на проверки, възложени от Инспектората на ВСС. Съдиите участват и с представител в Работната група за натовареност към ВСС, както и в Работна група към МП за синхронизиране на българското и европейското законодателство.

9. Качество на съдебните актове:

Брой обжалвани дела

През отчетната **2017** година пред ВКС на РБ обжалваните актовете са общо **209** бр. дела, от които **139** бр. въззивни и **70** бр. частни търговски дела при обжалвани през 2016 година - **158** бр. въззивни и **117** бр. частни търговски дела и при обжалвани през 2015 година **220** бр. въззивни и **106** броя частни търговски дела.

Резултати от касационната проверка:

През периода са върнати общо **262** бр. дела, от които **186** бр. са въззивни търговски и **76** бр. въззивни частни.

*ПОТВЪРДЕНИ или **НЕДОПУСНАТИ** до касационна проверка са съдебните актове по общо **189 бр. дела**, което представлява **72,14%** от общо върнатите от касационна проверка дела /при **83,28%** за 2016 год. и при **84,25%** за 2015 г./ От тях **127** са по въззивни търговски дела и **62** броя по въззивни частни търговски дела.

През изтеклата година е продължена тенденцията за произнасяне по сложни правни казуси, по които липсва нормативна уредба или утвърдена съдебна практика. Специално внимание заслужават оставените в сила съдебни решения на АС – Варна, които са били предмет на допусната касационна проверка по чл.280 ГПК по множество материалноправни въпроси – *постановеното спиране на вписване на обстоятелства по реда на чл.536 ГПК има ли действие по отношение на последващи подадени заявления от същия молител за вписване на същите обстоятелства; следва ли крайният снабдител на ел.енергия да доказва виновно поведение на абоната при доказано неточно отчитане на електромера след влизане в сила на ПИКЕЕ /обн. ДВ бр. 98/2013 год., в сила от 16.11.2013 год./; за приложението на чл.135 ЗЗД за реализирането на правото на строеж, предмет на увреждащата сделка, чрез построяването на сградата от приобретателя на правото и трансформирането му в право на собственост; какви са последиците от прехвърляне на публичен склад за зърно в*

нарушение на чл.10, ал.3 ЗСТЗ; легитимиран ли е цесионерът, който няма качеството на банка да предяви иск по чл.422 ГПК и др.

*ИЗЦЯЛО ОТМЕНЕНИ са съдебните актове по общо **56** бр. въззивни и въззивни частни търговски дела /45 решения и 11 определения и разпореждания/, което представлява **21,37%** от общо върнатите от касационна проверка дела / при **11,60%** за 2016 год. и при **9,05%** за 2015 г./.

Същественото увеличение на броя на изцяло отменените съдебни актове се дължи на отмяната на 34 бр. съдебни решения, постановени по *идентичен* материалноправен спор по дела от 2014 и 2015 год., но между различни страни, свързан с действието във времето на отмяната на решението на ДКЕВР за определяне на временни цени за достъп до електропреносната мрежа и за последиците от тази отмяна спрямо правоотношенията между ползвателите на преносната мрежа и мрежовия оператор. Отменените съдебни актове са постановени по идентични дела с висока правна сложност и съдържащи множество административно-правни и облигационни въпроси, явяващи се нови за съдебната система. Съдебните актове са постановени при наличие на коренно противоречива практика в страната, която беше обобщена впоследствие с актове на ВКС по реда на чл.290 ГПК.

Отменените решения в тази категория формират приблизително 61% от изцяло отменените съдебни акта или 12, 97% от върнатите от обжалване акта.

Процентът на изцяло отменените актове /без делата от предходната категория/ възлиза на 8,4%. Отменителните основания са свързани с допуснати от въззивния съд процесуални нарушения /произнасяне по нередовна искова молба; произнасяне по недопустим иск; пропуск да се изложат мотиви по всички релевирани възражения, недопускане на нови доказателства във въззивната инстанция/ или нарушения на материалния закон.

*ЧАСТИЧНО ОТМЕНЕНИ са решенията по 7 бр. въззивни търговски дела и 3 определения /разпореждания/ или общо **10** акта, което представлява **3,82%** от върнатите от касационна проверка дела /при **4,10%** за 2016 год. и при **4,33%** за 2015 г./.

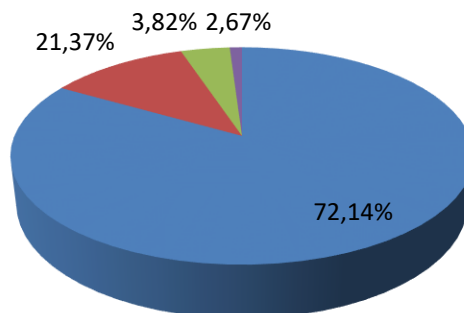
*ОТМЕНЕНИ /изцяло или отчасти/ по обективни причини: В интерес на статистиката, следва да се отбележи и броят на отменените /обезсилени/ от ВКС по обективни причини: при последващо десезиране пред касационната инстанция; поради промяна с обратно действие в материалноправния закон и др. Ревизираните по обективни причини актове през 2017 год. възлизат на 7 бр. или **2,67%**.

Резултите от върналите се през отчетната 2017 г., обжалвани търговски дела, са дадени в следната сравнителна графика:

СПРАВКА за обжалваните съдебни актове 2017

Върнати дела от ВКС

■ Потвърд./Недоп.кас. Обж. ■ Отмен.изцяло
 ■ Частич.отм. ■ Отм.по обект.прич.

Въз основа на изложеното в този раздел от доклада, като се има предвид изключителното разнообразие на търговските дела по предмет и съответно приложим материален закон, по който доста често липсва ясна нормативна уредба, съдебна практика или единна такава, резултатът от анализа на тези данни може да бъде само един – много висок професионализъм, а оттам и високо качество на постановените от съдиите в ТО съдебни актове.

10. Тенденции в дейността на търговско отделение

В обобщение, от посочените по-горе данни за цялостната работа на ТО на Апелативен съд - Варна, може да се отбележи, че и през настоящата година е запазена традицията за постигането на изключително добри резултати. През отчетната 2016 год. могат да се обобщят следните тенденции:

1. **ЗАДЪРЖАНЕ** на броя на постъпилите въззивни търговски дела;
2. **УВЕЛИЧЕНИЕ** на въззивните дела, свързани с обжалване на актове на съда по несъстоятелността или със съпътстващи производството по несъстоятелност искове /с 5%/ и на дружествените спорове /с 4%/ за сметка на облигационните искове;
3. **НАМАЛЕНИЕ** на броя на постъпилите въззивни частни търговски дела спрямо предходната 2016 год.
4. **НАМАЛЕНИЕ** на постъпилите молби за определяне срок при бавност и частни жалби по чл.274, ал.2 ГПК.
5. Като резултат от т.2, 3 и 4 - **НАМАЛЕНИЕ** на делата, подлежащи на разглеждане.
6. **ПРЕВЕС** на въззивните търговски дела с предмет – спорно материално право, произтичащо от търговски сделки, в т.ч. застраховки, договори за кредит, дела, свързани с други

видове едностранни и двустранни сделки: изработка, продажба, лизинг, менителница, записи на заповед и чек.

7. **ЗАПАЗВАНЕ** на значителен брой /30%/ на въззивните частни производства, по които съдът дължи произнасяне в кратки процесуални срокове- обезпечения, арест на кораб, спиране на регистърното производство по чл.53б ГПК; частни жалби срещу актове на съда в производството по несъстоятелност с приложим ред за разглеждане по чл.634б, ал.1 ТЗ ;

8. **ПОДОБРЯВАНЕ** на нивото на висящност в отделението до приблизително 10% спрямо делата за разглеждане.

9. **НАМАЛЕНИЕ** на процента на отложените дела;

10. **УВЕЛИЧЕНИЕ** на делата, по които въззивният съд събира доказателства;

11. **ЗАПАЗВАНЕ** на отличните показатели за срочност на разглеждане на делата

12. ЗАПАЗЕНА е тенденцията за **УВЕЛИЧАВАНЕ** на фактическата и правна сложност на търговските дела. Като резултат от коментираната тенденция, през 2017 год. съдиите в ТО са участвали в в множество форми на национално и международно обучение.

В обобщение, от посочените по-горе данни за цялостната работа на ТО на Апелативен съд-Варна, може да се отбележи, че и през настоящата година е запазена традицията за постигането на много добри резултати при разглеждането и решаването на търговски дела.

VI.ПРОВЕРКИ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС И ВКС. РЕВИЗИОННА ДЕЙНОСТ 2017г.

През 2017 година не са извършвани проверки на Апелативен съд – Варна от Инспектората към Висшия съдебен съвет и Върховния касационен съд.

На основание заповеди №РД – 0020/15.01.2018г. и РД – 0022/17.01.2018г. на Административния ръководител – председател на Апелативен съд - Варна и в изпълнение на чл.10б ал.1 т.7 от ЗСВ бяха извършени проверки на дейността на окръжните съдилища от Варненски апелативен район по образуването, движението и приключването на делата и за спазване сроковете за изготвяне на съдебните актове за периода 01.01.2017г. до 31.12.2017г. В заповедите бяха определени критериите, по които ще се извършат проверките, съставите на комисиите, включващи съдии по отделните материи и утвърден стандартизиран вид на обобщени справки за извършена проверка. Резултатите от ревизиите бяха анализирани и обобщени от заместник председателите и ръководители на отделения и докладите бяха изпратени на ръководителите на окръжните съдилища.

В обобщените доклади са направени констатации и изводи относно постигнатите резултати и дадени препоръки за предприемане на мерки от административните ръководства на окръжните съдилища за отстраняване на констатираните слабости и подобряване на работата.

По отношение на наказателната дейност на окръжните съдилища в апелативния район е дадена много добра оценка. Констатирано е, че постигнатите добри резултати несъмнено се дължат на създадената добра организация за работа – както от административните ръководители, така и от самите съдии по конкретните дела, и това затвърждава мнението, че в окръжните съдилища наказателното правораздаване се осъществява от хора професионалисти, притежаващи и чувство за отговорност.

Видно от предоставената статистическа информация постъпването на наказателни дела в съдилищата бележи намаление. С увеличаване срока за изготвяне на част от съдебните актове /с/с ЗИДНПК ДВ бр.63/2017г./ допълнително се облекчава работата на наказателните съдии. Оттук следва съдиите да концентрират усилията си в повишаване качеството на правораздаване, и то в три основни насоки :

- Ускоряване на наказателното производство /новият институт на „разпоредителното заседание“ е благоприятен за това фактор/, включително и чрез намаляване процента на отложени съдебни заседания;
- Повишаване качеството на съдебните актове;
- Ограничаване броя на върнатите на районните съдилища дела, което връщане забавя изключително много наказателното съдопроизводство.

Констатираните слабости не са съществени. Направени са следните констатации и са отправени препоръки за преодоляването им:

При проверката се констатира, че наказателните дела се образуват своевременно е при спазване на случайния принцип на разпределението, като задължително се прилагат по делата протоколите от случайния избор, генерирани от програмата. Изключенията са регламентирани в Правилата за разпределение на делата и съответните заповед на административния ръководител на всеки съд. На случаен принцип се определят и съдебните заседатели. За целта във всички съдилища е създадена организация за това и в тази връзка са налице заповеди от административните ръководители.

По Прилагането на Правилата за оценка на товареността на съдиите във всички окръжни съдилища е създадена организация както при въвеждане на първоначалните данни в Системата за изчисляване на товареността на съдиите, така и при тяхната корекция.

По отношение своевременното насрочване на делата и спазване изискванията на чл.252 НПК при всички окръжни съдилища се наблюдава положителна тенденция, т.е. изключително е намалял броя на делата, насрочени в хипотезата на чл.252 ал.2 от НПК без разрешение на председателите на съдилищата. Особено старание е положено от ръководството на ОС-Варна където броят на тези дела е намалял съществено.

По отношение на върнатите на Прокуратурата дела по реда на чл.249 НПК отново се налага констатацията, че броят на тези дела като цяло за апелативния район е твърде малък.

За пореден път се констатира липса на промяна по отношение причините за отлагане на делата. В по-голямата си част причините за отлагане са от обективен характер. Най-висок е процентът на отложените дела в ОС-Добрич, за което е направена препоръка за вземане на съответните мерки.

При извършената проверка за неприключили в разумен срок дела бяха проверени дела образувани през 2015г. и по-назад във времето. За целия апелативен район понастоящем са общо 6 броя, от които 2бр. на ОС-Варна, 3 бр. На ОС-Добрич и 1 бр. На ОС-Търговище. В ОС-Разград, ОС-Шумен и ОС-Силистра няма висящи наказателни дела образувани през 2014г. и 2015г. Някой от посочените дела представляват правна или фактическа сложност, но има и такива със сравнително елементарна фактология, с един подсъдим. И в двата случая делата надвишават предвидения законов срок от две години за разумната им продължителност. Във тази връзка е направена препоръка на административните ръководители на ОС-Варна, ОС-Добрич и ОС-Търговище за вземане на необходимите организационни мерки за приключването им, като това е особено наложително за делата от 2013г. и 2014г.

Във всички окръжни съдилища се води регистър на отводите. Същите са подробно мотивирани и аргументирани. Изпълнени са миналогодишните препоръки към ОС-Силистра и ОС-Шумен за вписване в регистъра пълния текст на направения отвод.

Като цяло делата приключват в тримесечния статистически срок, като над този срок продължават дела, представляващи по една или друга причина някаква сложност. Съдебните актове и мотивите към тях по правило се изготвят в установените законови срокове, като има и изключения, които са изключителна рядкост. Изключенията касаят дела, представляващи правна и фактическа сложност, по които изготвянето на мотивите е трудно да се вмести в едномесечния срок. Въпреки това като цяло за апелативния район за поредна година резултатите са много добри – в рамките от 98% до 100%, като единствено за ОС-Силистра резултатът е 88.59%. Препоръката е към административното ръководство на ОС-Силистра за вземане на съответните мерки за повишаване броя на съдебните актове, изготвени в законоустановения срок.

Отменените съдебни актове бяха разгледани по два критерия – отменени съдебни актове от ВКС на РБ и отменени съдебни актове от АС-Варна. Работата на съдилищата е оценена като много добра. Отменените от ВКС на РБ съдебни актове са изключително малко – само 4. Отменените от АС-Варна съдебни актове са 66 брой, което в сравнение с 2016г. и 2015г. Се наблюдава увеличение. Причините, както и предходните години, са допуснати съществени

процесуални нарушения, и изразяващи се най-вече при делата от общ характер в частична липса на мотиви. На фона на всички постановени актове посочената бройка отменени актове е несъществена част, въпреки това тенденцията на увеличаване точно на отменените актове буди тревога.

По отношение на отменените и върнати дела на прокурора и районните съдилища по реда на чл.335 ал.1 и 2 НПК общо се наблюдава намаляване, като изключение правят ОС-Търговище и ОС-Варна. Особено голямо /почти двойно/ увеличение бележат тези дела във Върненски окръжен съд. Отправени са препоръки към административните ръководства на тези съдилища в рамките на своите правомощия да вземат мерки са свеждането на върнатите дела до минимум – чрез изготвяне на анализ на допуснатите пропуски и предотвратяването им в бъдеще.

За проверяваният период в три случая въззивното производство пред АС-Варна е прекратено и делата са върнати за администриране. И трите дела са на ОС-Варна. Във тази връзка е обърнато внимание на съдиите за стриктно изпълнение на изискванията на чл.319 – чл.323 НПК.

При проверка на книгите, водени в наказателните отделения на окръжните съдилища съгласно чл.39 ПАС, не са констатирани нарушения. Препоръка е направена към ръководството на ОС-Разград и наказателното деловодство – в книгата за закрити заседания да се попълва графата «дата на обявяване на съдебния акт».

Обобщеният доклад от проверката на граждански дела в окръжните съдилища има за цел да открие наличието на добри практики, които евентуално да бъдат споделени и с другите съдилища, респективно при констатирани проблеми – да се идентифицират причините за същите с оглед предприемане на мерки за тяхното отстраняване.

Проверката е установи, че във всички окръжни съдилища е налице адекватна кадрова обезпеченост на гражданските отделения.

Образуването и разпределението на делата се извършва по правило в деня на тяхното постъпване или най-късно на следващия работен ден, като за това се използва Централизираната система за разпределение на делата. С оглед осигуряване на принципа на случайно разпределение в пълен обем и при максимални гаранции, в окръжните съдилища, където няма постоянни състави се използва като помощен продукт или старата програма “Law Choice” или новата опция на ЦСРД за определяне на членове на въззивния състав. Във всички съдилища са приети и публикувани на интернет страниците им Вътрешни правила за случайното разпределение на делата, в които подробно са регламентирани гаранциите и изключенията при разпределението на постъпващите дела между съдиите. При необходимост същите са били

своевременно актуализирани. По всички образувани дела са приложени протоколите, генерирани от ЦСРД, а протоколите от разпределението за деня се съхраняват в съответните деловодства. Във всички окръжни съдилища се спазват възприетите правила относно сформиранието на въззивни съдебни състави и заместване на отсъстващ член на състава.

По отношение спазване на Правилата за оценка на натовареността на съдиите комисиите са констатирани, че няма груби нарушения при прилагането им.

Проверката не е установила значителни забавяния в произнасянето на съда по отношение редовността на исковата молба, насрочването на делото и неговото движение. Правило е отстраняване на нередовности по исковите молби да се осъществява преди насрочване на делото чрез задълбочено изясняване на правното основание, петитума, качеството и индивидуализиращите признаци на страните и др. Няма забавяне и в произнасянето на съда по молбите за допускане на обезпечение, като то е изцяло в съответствие с чл.395 ал.2 ГПК.

Делата се проверяват задълбочено преди датата на провеждане на съответното открито съдебно заседание. Докладите по делата като цяло са в изискуемото съгласно чл.146 ГПК съдържание.

Съдебните заседания се провеждат съобразно създадените в отделните съдилища графици. Причините за отлагане на делата са типични и по правило обективни и са свързани в преобладаващия брой случаи при първоинстанционните дела за събиране на нови доказателства, за изготвяне на експертизи или поради непредставено в срок заключение от вещи лица или поради нередовно призоваване.

Установено бе, че е незначителен броят на делата, висящи от предходни години, като основна причина за тази продължителна висящност е спирането им на предвидено в закона основание, поради призоваване чрез съдебна поръчка в държава, която не е член на ЕС и поради извършването на множество процесуални действия, които не се дължат на бездействие или пропуски на съда.

Подадените през 2017г. молби по чл.255 ГПК до АС-Варна за общо три /всичките по дела на ОС-Варна/, но нито една от тях не е уважена.

Във всички окръжни съдилища се водят регистри на отводите, като вписаните в тях отводи и самоотводи са надлежно мотивирани.

Процентното съотношение на постановените в едномесечен срок съдебни актове спрямо всички постановени актове в ОС-Силистра, ОС-Шумен и ОС-Търговище е 100%, в ОС-Варна и ОС-Разград – 98% и в ОС-Добрич – 97%.

Като цяло постъпилите въззивни и части жалби се администрират правилно. Връщането на дела за администриране е изключение, а не тенденция.

По правило деловодните книги и регистри се водят съобразно изискванията на ПАС.

Направените препоръки по окръжни съдилища са въз основа на констатациите по показателите за извършване на проверката.

За ОС-Варна

По преценка на административното ръководство на съда и с оглед осигуряване възможността за осъществяване на точно определяне вида на делото съобразно неговия предмет при образуването му като гражданско или търговско, да се посочават в писмен вид критериите, по които се определя вида на делото. Това ще способства за спазването на утвърдените критерии, установени включително и след проведените обсъждания между заместник-председателите на ГО и ТО на ВОС при конкретни хипотези, както и при тяхното заместване от съдиите от двете отделения.

След обсъждане от ОС на съдиите от ГО да се прецени необходимостта от предприемане на мерки за преодоляване на различната натовареност на първоинстанционните и въззивните съдии, отчетена чрез СИНС за 2017г.

Да се извършва проверка за наличието на оплаквания в подадените жалби за наличието на ОФГ в обжалваните актове на ВОС и да се предприемат съответните процесуални действия, за да се намалят случаите на връщане на делата на това основание.

Да се оптимизира контрола за срочно постановяване на съдебните актове, за да се намалят просрочията.

Да се проведе по преценка на административното ръководство разясняване и мониторинг за спазване на чл.82, ал.6 и ал.8 от ПАС при окомплектоването на делата във фазата на обжалване на отделни съдебни актове.

За ОС-Добрич

Да се оптимизира контрола за срочно постановяване на съдебните актове, за да се намалят просрочията.

Да се ограничи максимално броя на делата с отменен ход по същество по субективни причини.

Да се ограничи броя на въззивни дела, отлагани за събиране на допуснати в първото по делото открито с.з. доказателства, които страните са могли да поискат своевременно /с въззивната жалба или с отговора /и съдът е можел да се произнесе в подготвителното с.з. по чл.267 от ГПК. Произнасянето на съда по отношение на обстоятелства, за които той следи служебно /напр. отстраняване нередовности на исковата молба, своевременно връчване на

препис от уточняващата молба, внасяне на депозит за особен представител, необходимост от лично изслушване на страна на осн. чл.59, ал.6 от СК – станали причина за отлагане на дела/, следва да се ограничи до подготвителното заседание по чл.267 от ГПК, евентуално при даден допълнителен срок на страните преди открито с.з., а при липса на процесуална дисциплина на страните – да се прилагат съответните разпоредби на ГПК.

Да се извършва проверка за наличието на инкорпорирани във въззивните жалби искания по чл.248 от ГПК, по които е компетентен да се произнесе първоинстанционният окръжен съд.

За ОС-Силистра

Подготовката на въззивните дела и разрешаването на всички предварителни въпроси, включително и по редовността на въззивните жалби, да се извършва с определение по чл. 267 от ГПК в състав.

Разпределящият следва стриктно да спазва правилата при определяне на групата на делото и шифъра в ЦСРД.

Да се прецени дали копия от бланките за корекция на коефициентите за тежест на делата да не се съхраняват в отделна папка в деловодството на съда.

При администриране на въззивните жалби и преди изпращане на делото на въззивната инстанция, да се извършва проверка за наличието на обективирани искания във въззивната жалба по чл. 248 от ГПК, по които следва окръжния съд да се произнася.

За ОС-Търговище: не се дават препоръки

За ОС-Шумен

За прегледност, протоколите за първоначален избор на докладчик, да се подрежда на първата страница по делото.

Подготовката на въззивните дела и разрешаването на всички предварителни въпроси, включително и по редовността на въззивните жалби, да се извършва с определение по чл.267 от ГПК в състав.

За ОС-Разград

По преценка на административното ръководство на съда и с оглед осигуряване възможността за правилно определяне вида на делото съобразно неговия предмет при образуването му като гражданско или търговско, да се посочат в писмен вид критериите, по които се определя вида на делото

По преценка на административното ръководство на съда следва да се обсъди възможността след приключването на делото в ОС-Разград, да се направи копие на попълнената

бланка за наличието на основание за коригиране коефициента на сложност на делото, която да се съхранява в нарочна папка в съответното деловодство.

Следва да се предприемат мерки за подобряване на предварителната подготовка на делата, за да се намалят случаите на постановени определения за отмяна на дадения ход на делото по същество.

По преценка на административното ръководство на съда, при спряно дело на осн. чл.229, ал.1, т.4 от ГПК до приключването на дело, разглеждано от съд в апелативния район – справката да се извършва чрез модула за отдалечен достъп до делата на САС /така, както се извършва в електронната страница на ВКС, за делата които се намират там/.

При извършената проверка на търговските дела също беше отбелязано, че е запазена традицията за много добра организация на работата в Търговските отделения на съответните окръжни съдилища, при висока ефективност на работа и качество на правораздаването. Обобщеният доклад е изготвен и въз основа на текущ мониторинг, обективиращ писмените констатации на всички съдии от Търговско отделение на Апелативен съд-Варна за работата на окръжните съдилища.

Направените препоръки по окръжни съдилища са въз основа на констатациите по показателите за извършване на проверката.

По отношение на образуване, разпределение на делата, спазване на случайния принцип на разпределение не е констатирано забавяне в образуването и разпределението на делата. Във всички окръжни съдилища принципът на случаен подбор на съдията – докладчик по чл.9 от ЗСВ се осъществява чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването на делата при използване на Централизираната система за случайно разпределение. Изборът се документира в подписан от разпределящия протокол, препис от който се прилага по делото. Генериран обобщен протокол от извършеното през деня разпределение се съхранява в отделна папка.

Във връзка с образуването, разпределението на делата и спазване на проведения избор са констатирани:

ОС-Търговище

Дадена е препоръка за преразглеждане на Вътрешните правила на съда с провеждане на нарочно Общо събрание.

Проверяващите, считат че при отказ да се приеме насрещен иск, няма основание новообразуваното дело да се разпределя автоматично на съдията разглеждащ първоначалния иск и , че при едновременно постъпване на въззивна жалба срещу решение и частна жалба срещу определение за допълване или изменение на решението в частта за разноските следва да

се образува едно въззивно дело, по което въззивният съд да се произнесе с един акт по всички жалби.

ОС-Варна

Да бъдат регламентирани ясни правила как се формират въззивни състави, за участие в които са предвидени 4 съдии.

ОС-Разград

Констатиран е единичен случай на разпределение при ограничаване на подбора чрез изключване на съдия, като посочените причини не съставляват основателна причина за ограничаване на подбора.

ОС-Шумен

Констатирано е, че дадените указания след извършване на проверка на всички дела образувани в периода 01.01.2017г. до 08.11.2017г. в изпълнение на заповед №РД-0656/19.10.2017г. на Председателя на АС-Варна са изпълнени чрез предприемането на нарочни вътрешни актове във връзка с организацията на работата във въззивните търговски и граждански състави, правилата за заместване и разпределение. Същите са били в посока стриктно съобразяване с нормата на чл.365 ГПК, както и ползване на критериите посочени във Вътрешните правила за проверка на постъпващите във ВКС граждански и търговски дела; стриктно спазване разпределението на съдиите в постоянните състави, а заместването на отсъстващите или на тези, които са постановили отвод да става или чрез ЦСРД или чрез стария подукт Law Choice, който да се ползва като помощен за тази цел; за периода на съдебната ваканция да се уредят нарочни правила за определяне на заместници на отсъстващите поради отпуск съдии, включително и за формиране на съдебни състави по делата, посочени в нормата на чл.329 ал.3 от ЗСВ, като при възможност да се спазва специализацията по отделни материи.

Във връзка със спазване на правилата за оценка на натовареността:

Констатирано е, че във всички съдилища е създадена организация за своевременното отразяване на приключването на делата. Използваните шифри съответстват на предмета на спора. В съответствие с ПОНС са въведени коригиращи – намаляващи или увеличаващи, коефициенти. Регламентирани са правилата за работа с бланка – образец към раздел II или III от Глава V от ПОНС.

Констатациите и препоръките са:

ОС-Разград

Препоръчва се бланките за въвеждане на коригиращ увеличаващ коефициент да се съхраняват в нарочна папка, извън делото, за да се осигури възможност за проверка на

критериите, които се прилагат. Препоръката е отправена във връзка с констатиран случай на погрешно посочен статистически шифър.

ОС-Силистра

Отправена е повторна препоръка за стриктно спазване на чл.18 от Правилата за оценка на натовареността, като избрания статистически код следва да съответства на предмета на делото.

ОС-Добрич

Констатирано е неправилно въвеждане на шифри по СИНС.

Препоръчано е провеждането на обща среща с представители на всички окръжни съдилища в апелативния район за уеднаквяване на практиката и точно приложение на ПОНС.

По отношение разглеждането на делата не са констатирани забавяне в произнасянето на съда по отношение редовността на исковата молба, насрочването на делата и тяхното движение. Правило е отстраняването на нередовности по исковите молби да се отстраняват преди насрочване на делото чрез задълбочена изясняване на правното основание, петитума, качеството и индивидуализиращите признаци на сраните и др. Не са констатирани и пропуски в сročността на образуването и насрочването на делата. Делата се проверяват задълбочено преди датата на провеждане на съответното открито съдебно заседание.

Причините за отлагане на делата са типични и по правило обективни и са свързани в почти 100% от случаите със забавено внасяне на депозит, назначаване на експертизи и разпит на свидетели. Констатирано е, че отлаганите по обективни причини търговски дела са такива с висока степен на фактическа и правна сложност.

При извършената проверка не са констатирани случаи на неприключили в разумен срок дела като резултат от бездействие или лошо администриране на съда.

Във всички окръжни съдилища се водят регистри на отводите. Няма констатации за наличие на немотивирани отводи.

Констатации и препоръки:

ОС-Варна

Констатирано е, че продължава масово отлагане на дела поради висящ спор по същото дело. Препоръката е в подобни случаи да се спира производството по делото или да се отлага с ново насрочване. Насрочването на дела при наличието на обуславящ за движението на делото спор е недопустимо.

ОС-Силистра

Указва, че докладът по въззивните дела /чл.267 ГПК/ следва да се извършва задължително в състав от трима съдии, вкл. И когато липсват нови искания по доказателствата.

Констатирано е намаление на процента на отложените дела, но препоръката е мониторингът за отложени дела да продължи.

ОС-Шумен

Препоръката е за изискване на заповедните дела при образувани производства по чл.422 от ГПК и проверка за допустимост на предявения иск.

ОС-Разград

Всички актове по въззивното производство, вкл. и актовете за оставяне без движение следва да се постановяват от въззивния състав, а не еднолично.

ОС-Добрич

Отправена е препоръка да се предприемат конкретни мерки за дисциплиниране на страните чрез приложение на разпоредбата на чл.92 ГПК. Във връзка със сравнително високия брой на отложените дела, поради неизготвяне на съдебна експертиза, във всеки конкретен случай следва да се преценява, доколко причините за това са обективни и при констатиране на липса на такава причина, да се налага специалната санкция, предвидена в чл.86 ГПК.

По показателя съдебни актове.

Срочността на изготвяне на съдебните актове е много добра, като в ОС-Добрич и ОС-Търговище тя е 100%. За ОС-Разград, ОС-Варна и ОС-Шумен процентите са съответно 97%, 99% и 94.33%. Единствено в ОС-Силистра 78.36% от постановените съдебни актове са изготвени в срок. Това налага ръководството на съда да предприеме ежемесечен мониторинг на просрочените съдебни актове. Отправена е и препоръка към ОС-Шумен да се подобрят показателите за срочност на изготвяне на постановените съдебни актове, вкл. да не се допускат случаи на грубо и съществено просрочие, вкл. по бързи производства.

По отношение на изцяло и частично отменените съдебни актове е отправена препоръка към ОС-Добрич за преустановяване на практиката за изписване на схематични диспозитиви и спазване на изискванията относно съдържанието на съдебния акт по чл.254 ал.2 т.4 от ГПК. Високият процент на изцяло и частично отменени съдебни актове в ОС-Разград обуславя необходимостта от предприемането на съответни административни действия.

Констатирано е, че като цяло, постъпилите въззивни жалби се администрират правилно. Връщането на дела за администриране е изключение, а не тенденция.

По отношение на деловодната дейност е констатирано, че деловодните книги и регистри се водят съобразно изискванията на ПАС. В съдилищата е въведен система за периодична проверка на спрените дела от деловодителя на състава. Своевременно и регулярно се проверяват и оставените без движение дела.

Констатации и препоръки:

ОС-Варна

Отправена е препоръка в механизма за отчитане на събраните суми в Регистъра на изпълнителните листи да се включат и изискуемите по изпълнителните листи, издадени през 2017г. Във връзка с констатиран случай е отправена препоръка да се съобрази деловодната дейност с разпоредбите на чл.35 ал.2 ПАС.

ОС-Разград

Отправена е препоръка за хронологично и последователно подреждане на книгата по делата и при проверка на спрените дела и по преценка на ръководството проверките да се осъществяват чрез наличните системи за отдалечен достъп.

ОС-Силистра

Проверката на спрените дела да се осъществява и чрез полагане подпис на съдията, удостоверяващ извършената проверка. В съда следва да се предприемат действия за стриктно спазване на чл.38 т.10 от ПАС.

Ревизиите, които се провеждат ежегодно, имат голямо значение за подобряване работата в окръжните съдилища, допринасят за повишаване качеството ѝ и за уеднаквяване на практиката.

VII.ДЕЙНОСТ НА СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Структурата на съдебната администрация е съобразена с разпоредбите на Правилника за администрацията в съдилищата и Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата и включва:

- съдебни служители на ръководни длъжности - съдебен администратор, административен секретар и главен счетоводител;
- съдебни служители от специализираната администрация – 3 съдебни помощници, 7 съдебни секретари, 9 съдебни деловодители, 1 деловодител – регистратура и 2 призовкар – чистач;
- съдебни служители от общата администрация – 1 главен счетоводител, 2 системни администратори, 1 връзки с обществеността, 1 счетоводител, 1 съдебен статистик, 1 домакин и 1 шофьор.

Дейността на специализираната администрация е изцяло насочена към подпомагане и осигуряване осъществяването на основната дейност на съда. Организацията на специализираната администрация е по отделения – Наказателно, Гражданско и Търговско. В трите отделения работят по трима съдебни деловодители, които обработват делата от тяхното

постъпване до свършването им. Съдебните секретари са разпределени по отделения - трима към Наказателно отделение и по двама към Гражданско и Търговско отделения.

Общата администрация, в своята цялост подпомага дейността на административното ръководство на съда. Тя се състои от главен счетоводител, експертни длъжности – обща администрация, включващи системни администратори, връзки с обществеността, счетоводител и съдебен статистик и технически длъжности – обща администрация – домакин и шофьор.

На някои от съдебните служители са възложени за изпълнение и допълнителни функции. До отпускане на новата половин щатна бройка „служител по сигурността на информацията“ задълженията му са изпълнявани от един от деловодителите в Търговско отделение. Счетоводителят съвместява задълженията на касиер, а съдебният статистик на деловодител класифицирана информация. Дватама призовкари съвместяват и длъжността чистач, а деловодител - регистратура на архивар. Функциите на финансов контролор се изпълняват от съдебния администратор.

Всички съдебни служители, работят добре в екип и при изпълнение на задълженията си следват принципите на взаимозаменяемост и взаимопомощ. Взаимодействието между службите се основава на разбирателство и колегиалност. Тези принципи и добрите практики в това отношение спомагат за бързото, качествено и акуратно обслужване на гражданите, за утвърждаване престижа и авторитета на съдебната институция.

Добре подобреният състав от съдебни служители, има безспорен принос за добрите резултати при насрочването, разглеждането и решаването в срок на различните видове дела.

Добрата подготовка, проявеното старание и желанието на съдебните служители да поддържат и повишават квалификацията си, бяха оценени при годишното им атестиране. Комисиите извършили атестирането отчетоха, както високото равнище на професионална квалификация, така и подобряване на служебните взаимоотношения и работата в екип. За получени отлични оценки от атестирането и на основание чл.170 от Правилника за администрацията в съдилища, беше повишен в ранг един съдебен служител, а на двама бяха определени основни заплати в максималния размер по Класификатора.

През 2017г. регулярно и по конкретни поводи са провеждани работни срещи със съдебните служители, на които са обсъждани и решавани текущи проблеми в организацията на работата на администрацията и предложения за подобряването ѝ. Съдебните служители своевременно се запознават с новите или изменени вътрешни правила и процедури, както и със заповедите на председателя, касаещи тяхната дейност.

Екипът от добре подготвени, повечето с дългогодишен опит съдебни служители, е неоченим помощник на съдиите при осъществяването на правораздавателната дейност.

През 2017г. различни обучения са преминали 7 съдебни служители. В обучение за придобиване на умения за работа с актуализирания единен атестационен формуляр, по проект „Подобряване на процедурите по атестация и дисциплинарна практика в съдебната система“ по ОП „Добро управление“ участва съдебният администратор Йорданка Чавдарова.

Административният секретар Анна Гълъбова участва в семинар „Управление на човешките ресурси. Организационно поведение и управление на стреса.“ и в регионално обучение „Актуални въпроси по защита на класифицираната информация в съдебната система“. Анна Гълъбова взе участие и в посетителска група за посещение на Европейския парламент в гр.Брюксел, Кралство Белгия.

Пресаташето на съда Елена Бангиева взе участие в работна среща на лицата за връзки с обществеността и беше лектор на семинар „Комуникационни умения и изпълнение на Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014-2020 година“ и семинар „Ефективни връзки с медиите. Обучение за работа с медиите“.

Съдебните помощници Августина Липованска, Симона Шангова и Милена Райновска участваха в регионални семинари, семинари организирани от НИП и АС-Варна във връзка с повишаване знанията по материята, с която се занимават.

Главният счетоводител Румяна Илиева беше участник в семинар на тема „Начисляване на амортизации в бюджетната организация. Европейско финансиране.“, организиран от ВСС.

VIII. КОМУНИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ И МЕДИЙНА ПОЛИТИКА. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ (2014 – 2020) НА АПЕЛАТИВЕН РАЙОН - ВАРНА ЗА 2017 ГОДИНА

Медийната политика и комуникационните дейности на Апелативен съд-Варна са съобразени с приетата и утвърдена от ВСС (2015 г.) Комуникационна стратегия на органите на съдебната власт (КС), с Медийната стратегия на органите на съдебната власт, както и с Наръчник за взаимодействие на органите на съдебната власт с медиите. Планирането и реализирането на комуникационните дейности на съда се осъществява от Елена Бангиева - експерт „Връзки с обществеността“ в сътрудничество с ръководството на институцията, със съдии и служители.

В целия съдебен район има 4-ма служители, назначени като експерти „Връзки с обществеността“ (Апелативен съд-Варна, ОС-Варна, ОС-Добрич и Районен съд-Варна). В останалите окръжни съдилища от региона има упълномощени служители или съдии, които изпълняват такива ПР функции. В АС-Варна е създадена база данни за всички служители и съдии, които изпълняват комуникационни функции

Основните методи за работа на Пресслужбата и през 2017 година са: планиране, анализ и управление на комуникационни дейности, като всяка една от тях е насочена към осигуряването на по-широк и открит достъп до информация за работата на съда, ориентирана към взаимодействие с основните вътрешни и външни целеви общности, и към утвърждаване образа на институцията като стабилна, отговорна, безпристрастна, високо професионална и авторитетна.

След приемането на Комуникационната стратегия на съдебната власт -2014 – 2020 година, Варненският апелативен съд планира комуникационни дейности с Годишен план за изпълнение на КС, утвърден от председателя на АС-Варна. В него, освен дейностите, предвидени за Апелативен съд-Варна се включват и планираните такива от всички 6 окръжни съдилища в съдебния район.

В Годишния комуникационен план на АС-Варна за 2017 година бяха заложили 5 средносрочни, дългосрочни и специфични цели:

Повишаване професионалната квалификация и компетентност по публична комуникация на съдии и служители от съдилищата в Апелативен район Варна.(средносрочна цел)

Подобряване на комуникацията с регионалните медии и кореспондентите на националните СМО в апелативния район, проактивна комуникация със социалните медии и интернет изданията. (дългосрочна цел).

Задълбочаване на специфичната вътрешна комуникация, осъществявана между съдилищата от Апелативен район Варна. (дългосрочна цел).

Повишаване на правната култура, грамотност и информираност на младите хора, както и общности със специфични потребности за работата на съдилищата от Апелативния съдебен район (специфична цел)

Разширяване на партньорството със сродни съдилища от страни в ЕС. Реализиране на съвместни проекти в областта на правоприлагането с международни НПО (дългосрочна цел).

Изпълнението на всяка една от целите се осъществява с планирани дейности, в която са заложили очаквани резултати и индикатори за измерването им. Отчитането им става на годишна база пред ВКС и ВСС. В самостоятелна таблица пред ВКС се отчитат индикаторите за изпълнение на комуникационните дейности и тяхната успеваемост на всички 6 окръжни, на 20-те районни съдилища и на Апелативен съд – Варна. В отделен отчет се анализира изпълнението на Годишния план за комуникационните дейности на целия апелативен район – виж ПРИЛОЖЕНИЕ към Годишния отчетен доклад на АС – Варна за 2017 г.

През 2017 година, съдилищата в апелативния район планираха в Комуникационните си планове приоритетни цели, свързани с подобряване на диалога с медиите,

повишаване на правната култура и усъвършенстване на комуникацията с вътрешни и външни целеви групи - съдии, съдебни служители, други органи на съдебната власт, държавни и обществени институции, подрастващи, представители на гражданското общество и неправителствения сектор.

Анализът на изпълнението на планираните дейности сочи, че съдилищата от района имат устойчива, последователна и развиваща се политика в комуникационни дейности.

През отчетната година всичките 6 окръжни, 20-те районни съдилища и Апелативен съд - Варна запазват и развиват добри практики за работа с младите хора – ученици и студенти, и инициират нови образователни практики.

Устойчиво висок е ръстът на събитията и инициативите, насочени към гражданите - 67 за целия апелативен район.

Респектирац ръст от 119,63% има при Информационните кампании, насочени към повишаване на осведомеността и правната култура“ - общо 311 за целия апелативен район. Успешно бяха организирани и намериха широк публичен отзвук всички дейности, програми и проекти, реализирани от съдилищата в апелативния съдебен район по 7-те различни направления – проекти, програми и инициативи - „Дни на отворените врати в съда“, мащабно реализираните и наситени с конкретни дейности национална образователна програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие, отворени съдилища и прокуратури“, регионалните проекти за ученици и студенти – „Час по правосъдие“, „Младите и правосъдието“, „Правото в действие, „Прозрачен, достъпен и независим съд с високо обществено доверие“, „Дните на медиацията“, регионални кампании против детската агресия и насилие, дискусии, срещи и др.. Всички те са организирани в партньорство между съдилища, институции на местната и държавната власт, НПО и др

Устойчива е тенденцията на висок ръст в медийните изяви на съдилищата от съдебния район. 1200 е общият брой на осъществените и отчетени медийни участия - прессъобщения, пресконференции, презентации и медийни изяви, осъществени от всички съдилища в апелативния район.

Анализът на тези данни сочи на ЗАСИЛЕНА ПРОАКТИВНА ПОЛИТИКА от всички съдилища в апелативния район и то по отношение на важни за съдебната система външни целеви общности.

През 2017г. Елена Бангиева - експерт – „ВО“ на Апелативен съд-Варна е взела активно участие в планирането и организирането на комуникационни дейности, инициирани от АС-Варна, от ВСС и НИП:

1. Участие в работна група при ВСС за изработване на УНИФИЦИРАН КРИЗИСЕН ПЛАН за комуникация на органите на съдебната власт (април - юни 2017 г.).
2. Изготвени 3 презентации за целите на планирани комуникационни дейности:
  - 2.1. „Укрепване капацитета на съда за по-добро управление на комуникационните процеси“.
  - 2.2. „Комуникация на съда с външни целеви общности – унифициране на практики и добър опит“.
  - 2.3. „Правилата на ефективната комуникация“.
3. Лектор в 2 обучителни програми на НИП през 2017 за обучение на назначени комуникационни експерти, както и на съдии и служители, упълномощени да изпълняват комуникационни функции- април и юни 2017 г.
4. Планира комуникационни дейности на АС – Варна в План за дейности по изпълнение на КС на съдебната власт и координация за осъществяването им
5. Координация и провеждане на основни комуникационни дейности – образователна програма, връзки с медиите, НПО и институции.
6. Изготвяне на периодични справки - отчети пред ВКС на Република България по изпълнението на комуникационните цели, дейностите и индикаторите за отчитането им за всички съдилища (27) от апелативния район - 3 индикативни таблици.
7. Изготвяне на прессъобщения, отразяващи дейността на Апелативен съд-Варна и публикуването им в уеб страницата на съда. Коректно и разбираемо представяне дейността на Апелативен съд-Варна в регионалните, централните, специализираните и в социалните медии.
8. Информационно поддържане и обезпечаване на Facebook страницата на съда – Съдебна палата Варна.
9. Планиране и провеждане на медийни изяви на различни представители на Апелативен съд - Варна в регионални медии. За Апелативен съд – Варна общо 162 медийни изяви. От тях:
  - 9.1. 131 – прессъобщения, свързани с правораздавателната дейност и по теми, посветени на работата и проектите и събитията, организирани от съда и администрацията.
  - 9.2. 5 пресконференции, свързани с публичния отчет за дейността на съда, за резултати от проектите – „Гражданско наблюдение върху работата на АС-Варна“ и събития, посветени на образователни инициативи.
  - 9.3. 26 медийни участия - в обзорни и тематични предавания, с репортажи и с интервюта, инициирани от съда в bTv, НОВА ТВ, БНТ, БНТ2, регионалната

телевизия „Черно море“, в Радио Варна, „Дарик радио“, Радио „Фокус“, програма „Хоризонт“ на БНР.

ПРЕПОРЪКИ:

При изпълнението на комуникационните дейности в отчетния период се забелязват редица дефицити, свързани с комуникационната компетентност, предимно на упълномощените с комуникационни функции съдии и съдебни служители, които не са ПР експерти. Този дефицит се обяснява с недостатъчното им обучение в комуникационни практики и дейности. Това означава, че изоставаме с постигането на втората от ключовите мисии на Комуникационната стратегия на съдебната власт - ПРОФЕСИОНАЛИЗАЦИЯ НА КОМУНИКАЦИЯТА.

Всички лица – служители и съдии, в т.ч. и ПР експертите се нуждаят от системно обучение чрез нарочно създадени цикли, в различни модули – за комуникационна компетентност:

- медиазнание
- Кризисен ПР,
- специфика на комуникациите със различните СМО,
- обучение по ЗЗЛД и ЗКИ и т.н..

Това могат да бъдат както регионално изнесени обучения по апелативни райони, така и чрез създадените вече програмни модули за обучение на експертите по комуникации в органите на съдебната власт в НИП.

Постигането на тази мисия - Професионализация на комуникацията означава още:

- прозрачни източници на информация,
- единни стандарти за създаване и разпространяване на информация,
- единни комуникационни канали и инструменти за предоставяне и за достъп до информация,
- гарантиране на обратна връзка за устойчива институционална комуникация, повишаване на професионалната компетентност .

IX.МАТЕРИАЛНА И ФИНАНСОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Апелативен съд - Варна, ползва пети, последен етаж в сградата на Съдебната палата, в която се помещават и Окръжен съд, Апелативна и Окръжна прокуратури. Всеобщ проблем на институциите, настанени в сградата е крайно недостатъчния брой на помещенията. Сградата е пренаселена и трудно може да поеме обособяването на нови работни места.

В четири от единадесетте кабинета на съдии работят по трима. Същото е положението и с канцелариите на съдебните служители, където в четири работят по трима, а след отделянето

на съдебните секретари на трите отделения в отделно помещение са настанени седем служители. Това безспорно създава неудобства и пречи на нормалното изпълнение на служебните задължения. Изводът, който се налага е, че с всяка следваща година проблемът с недостига на кабинети се задълбочава и влошава условията на труд.

Апелативен съд - Варна, разполага с една съдебна зала, в която заседават съдебните състави и на трите отделения. Помещението до съдебната зала се ползва за канцелария на съдебните помощници, но разположението му в съседство със залата и отдалечеността му от другите канцеларии на съда, създава известно неудобство, както за съдебните състави, така и за работещите в него. На този етап, това е възможно най-доброто разрешение на проблема с недостига на помещения.

Финансовата и счетоводната дейност на съда, беше изцяло организирана и съобразена с нормативните изисквания и принципите на законосъобразно и целесъобразно разходване на бюджетните средства, в рамките на утвърдената за 2017г. бюджетна сметка на съда.

Отчетените приходи на Апелативен съд - Варна към 31.12.2017г. са в размер на 1 051 255 лв., от които най – голям относителен дял – 99.51 % имат приходите от съдебни такси в размер на 1 046 145 лв. Следват приходи от лихви по банковите сметки на съда в размер на 3 795 лв., приходи от глоби и конфискувани депозити от набирателната сметка в размер на 915 лв., и възстановени разноски по наказателни дела в размер на 400 лв.

Събраните приходи през 2017г. бележат значителен ръст на увеличение - с 352 213 лв. спрямо отчетените през 2016г., които са били 699 042 лв., което се дължи на постъпление на дела с по – голям материален интерес.

Извършените разходи са в рамките на утвърдената бюджетна сметка на съда за 2017г., като разходи с най – голям относителен дял са тези за заплати – 68.40%. След тях се нареждат 15.06% разходи за осигурителни вноски, 9.53% разходи за други възнаграждения и плащания на персонала, 6.76% разходи за текуща издръжка, 0.21% разходи за придобиване на ДМА и на последно място 0.03% са разходите за платени данъци и такси.

Отчетените разходи през 2017г. са в по - висок размер спрямо 2016г. с 444 907 лв., което се дължи на изплатените обезщетения по чл.225 от ЗСВ и чл.224 ал.1 от КТ и допълнително отпуснатите и усвоени средства за текущи ремонти и представителни разходи във връзка с посрещане на гости от Върховния областен съд – Нюрнберг, Германия, съд-партньор на АС-Варна.

При извършване на разходите са спазвани принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност. Същите са извършвани икономично, целесъобразно и единствено, с цел осигуряване на добри условия за ефективно протичане на работния процес.

В Апелативен съд-Варна е изградена и функционира Система за финансово управление и контрол. Прилаганите контролни дейности и процедури представляват непрекъснат ежедневен процес, в резултат на който се гарантира законосъобразност, целесъобразност, ефективност и икономичност при извършване на разходите на бюджетни средства.

Независимо от проблемите с недостатъчното физическо пространство ръководството на съда полага усилия за подобряване на условията на работа на съдиите и съдебните служители. През последните три години поетапно се ремонтират кабинети и съдебни канцеларии. През 2017г. беше извършен ремонт на два съдийски кабинета и една съдебна канцелария, включваща частична шпакловка и боядисване. Бяха подменени интериорните врати на всички съдийски кабинети и съдебни канцеларии. Подменени бяха с нови, отговарящи на съвременните изисквания и даващи повече удобство при ползване, врати на двата коридора към стълбищната площадка.

С отпуснати допълнително средства по бюджетната сметка на съда беше извършен ремонт на санитарните помещения на Апелативен съд-Варна, включващ смяна на ВиК инсталацията, подмяна на стенно и подово покритие и санитарен фаянс, който беше крайно наложителен с оглед на отстраняване на постоянно появяващата се влага в съседните на санитарното помещение съдебни канцеларии.

През 2017г., отново с допълнително отпуснати средства по бюджетната сметка на съда, беше изградено помещение за класифицирана информация отговарящо на изискванията по ЗЗКИ. Обособяването на такова помещение беше отлагано в годините отново поради недостатъчната материална база. През 2018г. предстои неговото оборудване и задействане на процедура за издаване номер на регистратурата за класифицирана информация.

През 2017г. беше извършена подмяна на щори и офис столове, ремонт на служебния автомобил, претапициране на част от мебелите и други ремонти по оборудването.

И през отчетната година бяха осигурени средства за изпълнение задължението на работодателя за провеждане на профилактични медицински прегледи, в съответствие с изискванията на Закона за здравето, Закона за здравословни и безопасни условия на труд и Наредба № 3/28.02.1987 г. Службата по трудова медицина, въз основа на изготвения анализ и оценка на здравословното състояние на работещите в Апелативния съд - Варна, направените измервания на параметрите на работната среда и общата заболяемост даде препоръки за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Въз основа на дадено от Службата по трудова медицина становище и съобразено със средствата по бюджетната сметка на съда за 2017г. съдиите и съдебните служители работещи ежедневно с компютър бяха снабдени с лични препразни средства – очила за работа с компютър.

Х. ТЕХНИЧЕСКА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, УТВЪРЖДАВАНЕ НА СТАНДАРТИ ЗА ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ.

Всички работни места в Апелативен съд Варна са оборудвани с необходимата компютърна и периферна техника. Към всяка компютърна конфигурация е включено токозахранващо устройство, осигуряващо защита на данните, при токови удари и спиране на тока. Всички персонални компютри в Апелативен съд – Варна са свързани в локална компютърна мрежа и са членове на домейн, което позволява централизирано управление на работните станции.

През 2017 година от Висш съдебен съвет получихме 10 броя нови лазерни принтера закупени чрез централизирана доставка. Със средства от бюджетната ни сметка бяха закупени 15 монитора, 2 броя непрекъсваеми токозахранващи устройства и сървърен шкаф. През годината бяха подменени 20 батерии на непрекъсваеми токозахранващи устройства.

Сървърът е конфигуриран като хипервайзор, който обезпечава работата на 7 виртуални машини.

Независимо от обезпечеността на съда с техника ежегодно стои въпросът с нейното осъвременяване.

През 2017 използваната от съдиите и служителите на съда вътрешната интранет страница, която осигурява достъп до актуална информация, необходима за ежедневната работа беше оптимизирана.

В Апелативен съд – Варна се управлява комуникацията, свързана с безхартиения електронен обмен на данни между съдилищата от Апелативен район Варна и страната както и свързаността на апелативния район с ядрото на ЕИСПП. УЕБ Порталът предоставя достъп на оторизирани потребители до информация за движението на съдебните дела в съдилищата от апелативния район, както и до протоколи от открити заседания и съдебни актове от електронните папки на делата,.

В съдебната зала е инсталирана система за аудио запис на заседанията, което свежда до минимум възможността за неточности и грешки при изготвяне на протоколите от съдебни заседания. Осигурена е техническа възможност за презентирание на веществени доказателствени средства – експертизи, материали.

От началото на 2014 година в експлоатация е техника за осъществяване на видеоконферентни връзки. През 2017 година бяха проведени разпити на 13 свидетели чрез видеоконференция по 17 молби за правна помощ по Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателни въпроси.

От 2000г. в Апелативния съд-Варна е въведена деловодната програма на Информационно обслужване АД САС „Съдебно деловодство“. Програмата се използва от специализираната администрация на съда за регистрация и управление на съдебните дела, предоставяне на справки на страните по делата, изготвяне на статистически отчети, водене на съдебните книги и поддържане на електронна папка на съдебните дела. Инсталирана е на сървъра и е достъпна от всички работни места. Адаптира се своевременно от разработчиците към промените на законодателството. През 2017 година на САС„Съдебно деловодство“ са направени пет актуализации.

Ежедневно се предават комуникационни пакети с реални данни към ядрото на ЕИСПП и се извличат реални данни в структуриран вид от ядрото на ЕИСПП. Седем служители от АС-Варна имат достъп до справочната дейност към ядрото на ЕИСПП с цифров сертификат.

Успешно се използва и внедреният към деловодната система модул „Призовкар“, чрез който се изпращат данни за изготвените призовки до призовкарите, обслужващи района на град Варна.

В помощ на ежедневната си работа съдебните служители и съдиите имат осигурен достъп / след съответната регистрация/ и до други бази данни – Националната база данни „ГРАО“, Агенция по вписванията, Търговски регистър, Портал за отдалечен достъп до съдилищата от Апелативен район Варна.

Във връзка с изискванията за разпределение на постъпващите за образуване дела, на принципа на случайния избор от 01.10.2015г. се използва утвърдената от ВСС Централизирана система за разпределение на делата.

Във връзка с приетите правила за оценка на натовареността на съдиите, които влязоха в сила на 01.04.2016г., в Апелативен съд-Варна се използва Системата за изчисляване на натовареността на съдиите (СИНС).

Съдът използва правно-информационен програмен продукт Апис 7 - модули Право, Практика, Процедури, Финанси и Апис регистър плюс, както и модулите Евро Право и Евро Финанси. Правно – информационните продукти са мрежови вариант и са достъпни от всички работни места. Обновяват се своевременно, по електронен път от системните администратори на съда.

За счетоводната дейност на съда се използват - единен счетоводен програмен продукт Конто, ПП за работните заплати TERES, модул „Личен състав“ към ПП за работните заплати и ПП за платежни документи.

Сигурността на информацията на сървъра и отделните компютри се осигурява, с използването на антивирусен софтуер ESET NOD32.

Създаденият web – сайт на Апелативен съд-Варна се поддържа редовно, като своевременно се актуализира информацията в него. Информационният портал на съда, съдържа исторически данни, справочна информация, информация за структурата на съда, прессъобщения за постановени съдебни актове и за събития, състояли се в АпС-Варна, декларации по по чл.12, т.2 във връзка с чл.14 от Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси, насрочени съдебни заседания (Таблица) и постановени съдебни актове. Съгласно изискванията на Закона за съдебната власт, в него се публикуват отчетните доклади за работата на съда и постановените съдебни актове, като се спазват изискванията на ЗЗЛД и ЗЗКИ.

Деятностите по инсталиране, актуализиране и поддръжка на софтуера за управление на делата, правно – информационните системи и останалите програмни продукти, необходими за пряката работа на съдии и служители, се изпълняват от системните администратори на съда.

XI.ПРЕДЛОЖЕНИЯТА ЗА ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА ВКС И ЗА УЕДНАКВЯВАНЕ НА СЪДЕБНАТА ПРАКТИКА

През 2017г. съдиите от Търговско отделение на Апелативен съд-Варна са провели събрания и са изразили становища по пет тълкувателни решения на Върховен касационен съд:

1. Т.д. №1/2017г. - становище по въпросите, допълнени с разпореждане № 2/17.05.2017г. на председателя на ВКС в предмета на делото: От кой момент започва да тече срока по чл.698, ал.1 ТЗ за предлагане на оздравителен план: от момента на обявяване в търговския регистър на определението на съда за одобряване на списъка на приетите вземания, предявени в срока по чл.685 ТЗ или след обявяване в търговския регистър на определението на съда за одобряване на списъка на приетите вземания, предявени в допълнителния срок по чл.688, ал.1 ТЗ?; Подлежи ли на обжалване определението по чл.674 ТЗ, с което съдът по несъстоятелност отказва свикване на събрание на кредиторите? Могат ли получените суми от продажбата на имущество върху което е уредена ипотека или залог, да служат за покриване на предплатените от кредиторите разноски по чл.629б от ТЗ или на разноските по чл.722, ал.1, т.3 ТЗ?; Чия собственост стават недвижимите имоти и движимите вещи, останали непродадени в производството по несъстоятелност след прекратяване на производството и заличаване на длъжника от търговския регистър?;

2. Т.д. 4/2016г. - становище на съдиите от АС-Варна, по образуваното тълкувателно дело № 4/2016 г. по въпросите: Има ли правомощие председателят на кооперация или кооперативен съюз по ЗК да сключва сделки на разпореждане с недвижими имоти и вещни права върху тях без решение на общото събрание по чл.15, ал.4, т.10 ЗК?; Наличието на решение на общото събрание на кооперацията по чл.15, ал.4, т.10 ЗК необходимо условие ли е за

действителност на разпоредителната сделка със собствен на кооперацията недвижим имот или с вещно право върху такъв имот, сключена от представляващия кооперацията орган?;

3. Т.д. 1/2017г. - становище по образуваното тълкувателно дело №1/2017 г. по въпросите: Какъв е порокът на въззивно решение, постановено при наличие на основание за спиране на производството по чл.229, ал.1, т.4 ГПК?; Допустимо ли е исково производство в хипотезата, при която посоченият в исковата молба ответник е починал преди предявяването на иска?;

4. Т.д. 2/2017г. - становище по образуваното тълкувателно дело № 2/2017 г. по описа на ВКС, Гражданска и Търговска колегии, по въпросите: Намира ли приложение защитата на кредитора по чл.135 ЗЗД по отношение на извършени от поръчителя разпоредителни действия?; Налице ли е връзка на преюдициалност по смисъла на чл.229, ал.1, т.4 ГПК между производството по предявен от кредитора иск за вземането му и предявения иск по чл.135 ЗЗД за обявяване относителната недействителност на извършени от длъжника действия, увреждащи кредитора?;

5. Т.д. 2/2017г. - становище по образуваното тълкувателно дело № 2/2017 г. по описа на ВКС, Гражданска и Търговска колегии, по въпросите: Какъв е реда за защита на кредитора при последваща разпоредителна сделка, извършена от третото лице, в чиято полза длъжникът му се е разпоредил с имуществото си?; Дейността по издаване на тълкувателни решения е особено полезна за практикуващите съдии, тъй като способства за уеднаквяване практиката на съдилищата по някои спорни въпроси.

XII. ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА

От представените данни за цялостната работа на Апелативен съд - Варна могат да се направят следните изводи:

➤ През 2017 година е налице намаление броя на постъпилите дела в трите отделения на съда. Общият брой на постъпили дела през 2017г. е 1789 бр. при 1918 бр. за 2016г. и 2024 бр. за 2015г., което е отражение на общата тенденция на намаляване постъплението на дела в окръжните съдилища на апелативния район.

➤ Намаляване на постъплението на делата е довело и до намаляване общо на свършените дела. Общият брой свършени дела за 2017 г. е 1843, при 1936 за 2016г. и 1964 за 2015 г.

➤ Общо за всички дела в съда показателят „бързина“ на разглеждане на делата сочи леко понижение в сравнение с предходната година – 84% за 2017г. спрямо 89% за 2016г. Следва да се отбележи, че този показател е подобрен в Наказателно отделение, където за 2017г. е 78%

спрямо 73% за 2016г. Влошаването на показателя за Гражданско и Търговско отделения е обусловен от промяна в метода на изчисление. През отчетната година инструктивния тримесечен срок се брои, считано от образуването на делото, а не от провеждането на подготвителното заседание по чл.267 ГПК, каквато методология е ползвана през 2016г. и 2015г.

➤ Един от най-сериозните показатели за ефективността на работата на съда е процентът на постановените съдебни актове в едномесечен срок от обявяването им. Оценката за този показател в работата на АС - Варна е изключително, висока. През 2017г. от постановените 1861 съдебни акта, 1711 са изготвени в едномесечен срок, което представлява 91.93%. Макар и леко занижен в сравнение с предните две години, нивото на този показател се поддържа устойчиво над 90% и е свидетелство за високия професионализъм и отговорност на съдиите.

➤ По отношение качеството на съдебните актове, през отчетния период прави впечатление, че процентът на отменените съдебни актове леко се е увеличил за сметка на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване дела. Въпреки тази тенденция, високият процент на потвърдените и недопуснати до касационно обжалване съдебни актове – 72,38 от всички видове дела и сравнително ниските проценти на отменените и изменените съдебни актове е атестат за високото качество на съдебните актове в Апелативния съд през отчетната година.

➤ Устойчив е показателят натовареност по щат и действителна натовареност, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела. И тук изводът е, че той е резултат от достигнатия оптимален съдийски щат на АС - Варна.

➤ През 2017 година се запази тенденцията за увеличаване на делата с фактическа и правна сложност и на делата, по които въззивният съд събира доказателства.

➤ Традиционно съдилищата от съдебния район утвърждаваме и реализираме образователни програми и инициативи, свързани с повишаване на правната култура и грамотност на различни групи от населението (виж приложен отчет за изпълнение на комуникационните дейности в ПРИЛОЖЕНИЕ 2). Освен програмите, които ВСС инициира, във всички съдилища от района се осъществяват самостоятелни проекти и дейности, които задълбочават комуникацията на съдилищата с млади хора – ученици и студенти.

➤ Една от най-значимите комуникационни дейности, които Апелативен съд Варна подкрепя са „майсторските класове“ по право във ВСУ „Ч.Храбър“, където съдии от Апелативен съд Варна и Окръжен съд Варна прилагат иновативни методи за задълбочаване на практическите аспекти в процеса на правното образование.

➤ През 2017г. продължи изпълнението на Меморандум за партньорство на Апелативен съд - Варна с два варненски университета – ВСУ „Ч.Храбър“ и ИУ Варна. Меморандумът позволи

да се осъществява гражданско наблюдение върху всички категории дела, разглеждани в Апелативен съд - Варна, както и да се създадат условия за повишаване на обществената осведоменост относно съдебните процедури за повече доверие. Наблюдението се осъществява чрез Методика и универсални карти за наблюдение на следните показатели :публичност и прозрачност на съдебните процедури; разбираемост на съдебните процедури; етично поведение на съдиите; достъпност до съдебната среда; ефективност на електронните услуги.

➤ Продължи задълбочаване на партньорските взаимоотношения на АС – Варна с Върховния областен съд в Нюрнберг, Германия. През 2017г. се състоя второто посещение през последните три години на съдии от Върховния областен съд – Нюрнберг, след като през 2015 година новите ръководства на двете институции, подновиха партньорството, започнало със Споразумение за сътрудничество преди 12 години. Проведена беше дискусия между ръководствата на АС-Варна и Върховния областен съд на Нюрнберг посветена на публичните комуникации на двете институции. Обсъдиха се въпроси, свързани с взаимодействието на съдилищата с медиите и обществеността. Представиха се добрите практики в това отношение. В рамките на това посещение немските съдии посетиха две от съдилищата във Варненски апелативен район: Окръжен съд-Шумен и Окръжен съд-Разград, където се запознаха с вътрешната организация и администрирането на работните процеси в съдилищата. Изразено беше желание да се работи и в бъдеще за подобряване на професионалната комуникация между двете съдилища.

XIII.ОБОБЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА ОКРЪЖНИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА.

/сравнителен анализ за изследвания тригодишен период /

Постъпили за разглеждане в окръжните съдилища от Апелативния район:

- 2015 г. – 143 съдии, са разглеждали 14974 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд в Апелативния район е 105 дела
- 2016 г. – 141 съдии, са разглеждали 13316 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд, в Апелативния район е 94 дела.
- 2017 г. – 140 съдии, са разглеждали 13253 дела, или средната натовареност на един съдия от окръжен съд, в Апелативния район е 95 дела.

Отчитаме тенденция на намаление броя, на общо постъпилите за разглеждане дела, в сравнение, с предходната 2016 година.

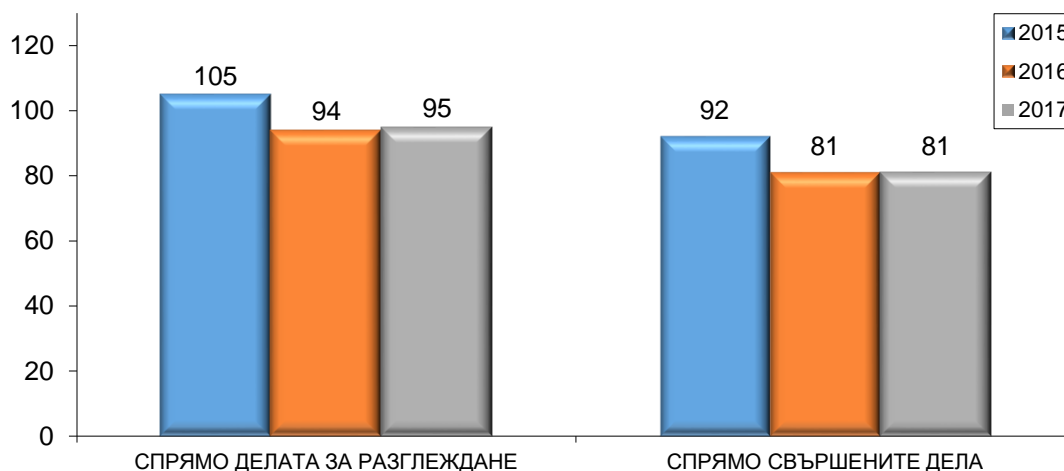
Свършени дела в окръжните съдилища от Апелативния район:

➤ 2015 г. – свършени общо 13189 дела от 143 съдии, или средната натовареност, на един съдия от ОС, спрямо свършените дела е 92 дела;

➤ 2016 г. – свършени общо 11400 дела от 141 съдии, или средната натовареност, на един съдия от ОС е 81 дела.

➤ 2017 г. – свършени общо 11408 дела от 140 съдии, или средната натовареност, на един съдия от ОС е 81 дела;

Средна натовареност на съдиите от окръжните съдилища в апелативния район

През 2017 г. се наблюдава устойчивост на средната годишна натовареност на един съдия от окръжните съдилища в района, спрямо 2016 г.

По окръжни съдилища данните за средната натовареност по щат на съдиите са следните:

На първо място по показателя натовареност спрямо дела за разглеждане е Варненският окръжен съд (ВОС), за който данните са следните:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2015г. - 8864 дела
- 2016 г. – 7241 дела
- 2017 г. – 7476 дела

Броят на съдиите, през 2015 г. – 70 съдии, през 2016 - 70 и през 2017 г. е 70.

Средната натовареност на един съдия по този показател дела за разглеждане е 127 дела за 2015г., 103 дела за 2016 г. и 107 дела за 2017 г.

Свършени дела във ВОС:

- 2015 г. – 7762 дела
- 2016 г. – 6086 дела

- 2017 г. – 6234 дела

Средната натовареност на един съдия от ВОС, по този показател е 111 дела за 2015 г., 87 дела за 2016 година и 89 дела за 2017 г.

На второ място по този показател е Разградският окръжен съд:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2015 г. - 1029 дела
- 2016 г. – 996 дела.
- 2017 г. – 1037 дела

Средната натовареност на съдиите от ОС-Разград е, както следва: 94 дела за 2015 г., 100 дела за 2016 година и 104 дела за 2017 г..

Свършени дела:

- 2015 г. – 906 дела
- 2016 г. – 887 дела
- 2017 г. – 929 дела

Средната натовареност на един съдия от този съд, е както следва: 82 дела за 2015 г., 89 дела за 2016 година и 93 дела за 2017 г..

На трето място е Силистренският окръжен съд, със следните данни:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2015 г. - 1107 дела
- 2016 г. – 1038 дела
- 2017 г. – 1039 дела

Средната натовареност е 85 дела за 2015 г., 87 дела за 2016 г. и 87 дела за 2017 г.

Свършени дела:

- 2015 г. – 942 дела
- 2016 г. – 869 дела
- 2017 г. – 929 дела

Средната натовареност за свършени дела, на един съдия от този съд е 72 дела за 2015 г., 72 дела за 2016 г. и 77 дела за 2017 г.

На четвърто място е Шуменският окръжен съд, за който данните са следните:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2015 г. – 1471 дела
- 2016 г. – 1559 дела
- 2017 г. – 1287 дела

Средната натовареност на съдия от ОС - Шумен е , 98 дела за 2015 г., 104 дела за 2016 г. и 86 дела за 2017 г.

Свършени дела:

- 2015 г. – 1316 дела
- 2016 г. – 1400 дела
- 2017 г. – 1163 дела

Средната натовареност, на един съдия от този съд, спрямо свършените дела е 88 дела за 2015 г., 93 дела за 2016 г. и 78 дела за 2017 година

На пето място е Добричкият окръжен съд, за който данните са следните:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2015 г. – 1721 дела
- 2016 г. – 1718 дела
- 2017 г. – 1615 дела

Средната натовареност на съдиите от ОС Добрич е както следва: 86 дела за 2015 г., 86 дела за 2016 г. и 81 дела за 2017 г.

Свършени дела:

- 2015 г. – 1545 дела
- 2016 г. – 1518 дела
- 2017 г. – 1441 дела

Средната натовареност на един съдия от този съд, спрямо свършените дела е 77 дела за 2015 г., 76 дела за 2016 г. и 72 дела за 2017 година

И на шесто място е Окръжният съд -Търговище:

Постъпили дела за разглеждане:

- 2015 г. – 782 дела
- 2016 г. – 764 дела
- 2017 г. – 799 дела

Средната натовареност е 56 дела за 2015 г., 55 дела за 2016 г. и 61 дела за 2017 г.

Свършени дела:

- 2015 г. – 718 дела
- 2016 г. – 640 дела
- 2017 г. – 712 дела

Средната натовареност на един съдия от ОС - Търговище по този показател е 51 дела за 2015 г., 46 дела за 2016 г. и 55 дела за 2017 г.

Средната натовареност по щат спрямо делата за разглеждане за 2017 година в апелативния район е най-висока за съдиите от Окръжен съд Варна – 107, а спрямо делата за разглеждане е най-висока за съдиите от Окръжен съд – Разград – 93.

Сравнителна таблица за натовареността по щат и действителна за 2017 година по окръжни съдилища в апелативен район Варна:

	НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ		ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ	
	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела	Спрямо делата за разглеждане	Спрямо свършените дела
ОС- ВАРНА	8,90	7,42	11,13	9,28
ОС-РАЗГРАД	8,64	7,74	11,27	10,10
ОС-СИЛИСТРА	7,22	6,46	8,45	7,56
ОС-ШУМЕН	7,15	6,46	7,66	6,92
ОС-ДОБРИЧ	6,73	6,00	7,02	6,27
ОС-ТЪРГОВИЩЕ	5,12	4,56	5,26	4,68

Свършени дела в 3-месечен срок и процентно съотношение.

През 2015 г. от общо свършените от окръжните съдилища, в 3-месечен срок са свършени 12306 дела, което представлява 88 %.

През 2016 г. от общо свършените от окръжните съдилища в 3-месечен срок са свършени 10000 дела, което представлява 88 %.

През 2017 г. от общо свършените от окръжните съдилища, в 3-месечен срок са свършени 9617 дела, което представлява 84 %.

В процентно съотношение е налице лек спад на показателя в сравнение с 2016г.

По окръжни съдилища свършените в 3-месечен срок са, както следва:

Окръжен съд - Варна

- 2015 г. – 6796 дела или 88 %
- 2016 г. – 5252 дела, или 86 %
- 2017 г. - 5064 дела, или 81 %

Окръжен съд - Добрич

- 2015 г. – 1383 дела, или 90 %
- 2016 г. – 1344 дела, или 89 %

- 2017 г. – 1221 дела, или 85 %

Окръжен съд - Шумен

- 2015 г. – 1193 дела, или 91%
- 2016 г. – 1270 дела, или 91 %
- 2017 г. – 1070 дела, или 92 %

Окръжен съд - Силистра

- 2015 г. – 783 дела или 83 %
- 2016 г. – 743 дела, или 86 %
- 2017 г. – 799 дела, или 86 %

Окръжен съд - Разград

- 2015 г. – 821 дела, или 91 %
- 2016 г. – 781 дела, или 88 %
- 2017 г. – 806 дела, или 87 %

Окръжен съд - Търговище

- 2015 г. – 671 дела, или 93 %
- 2016 г. – 610 дела, или 95 %.
- 2017 г. – 657 дела, или 92 %

Налице е устойчивост на показателя свършени в тримесечен срок дела. Най-добър резултат имат ОС – Търговище и ОС – Шумен, следвани от ОС - Разград и ОС -Силистра, ОС – Добрич и ОС - Варна.

Този показател се влияе от натовареността на окръжните съдии и въпреки това окръжните съдилища от района са решавали делата в 3-месечен срок в диапазон от 81 до 92 %, а средният процент на решените дела в 3-месечен срок от окръжните съдилища, в апелативния район е 84 %, което е много добро постижение за срочност.

XIV.ОБОЩЕН ДОКЛАД ЗА РАБОТАТА НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ АПЕЛАТИВЕН СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА.

- През 2015 г. са разгледани 70141 дела от 167 съдии, или по 420 дела средно годишно на районен съдия.
- През 2016 г. са разгледани 70941 дела от 163 съдии, или по 435 дела средно годишно на районен съдия.
- През 2017 г. са разгледани 77087 дела от 160 съдии, или по 482 дела средно годишно на районен съдия

През периода 2015 - 2017 г., са разглеждани средно годишно 72723 дела и средната натовареност на един районен съдия е по 445 дела на година.

➤ През 2015 г. в районните съдилища на Апелативния район, са свършени 61965 дела от 167 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 371 дела.

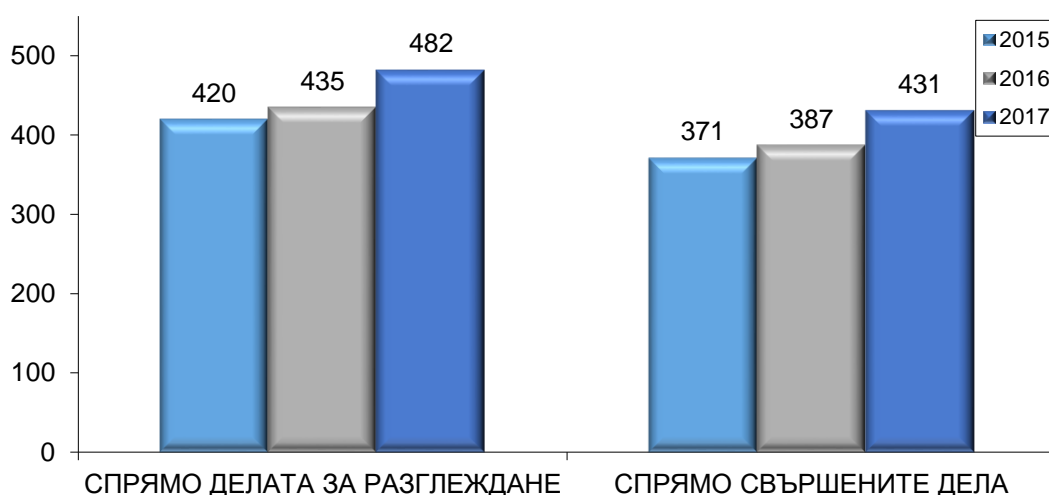
➤ През 2016 г. в районните съдилища на Апелативния район, са свършени 63098 дела от 163 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 387 дела.

➤ През 2017 г. в районните съдилища на Апелативния район, са свършени 69012 дела от 160 съдии, или средната натовареност на един районен съдия е 431 дела.

Общо за периода 2015 – 2017 г., са свършени средно годишно 64692 дела и средната натовареност на един районен съдия е 396 дела.

През отчетната година е налице тенденция на увеличение на средната натовареност, както при делата за разглеждане, така и при свършените дела от един районен съдия от апелативния район в сравнение с предходните две година.

Средна натовареност на съдиите от районните съдилища в апелативния район

На първо място по натовареност е съдебния район на Окръжния съд - Разград.

Постъпили дела :

➤ През 2015 г. са постъпили за разглеждане 6028 дела от 15 съдии, или по 402 дела средно годишно

➤ През 2016 г. делата за разглеждане са били 6590 дела от 14 съдии, или по 471 дела средно годишно на съдия.

➤ През 2017 г. са постъпили за разглеждане 7254 дела от 13 съдии, или по 558 дела средно годишно.

Свършени дела :

➤ През 2015 г. са свършени общо 5406 дела от 15 съдии, или по 360 дела средно годишно, на районен съдия.

➤ През 2016 г. са свършени общо 5988 дела от 14 съдии, или по 428 дела средно годишно, на районен съдия.

➤ През 2017 г. са свършени общо 6628 дела от 13 съдии, или по 510 дела средно годишно, на районен съдия.

За този район отчитаме завишаване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела, което е в резултат както на увеличения брой дела за разглеждане и свършени дела през 2017 г. така и в резултат на намаляване на щата.

На второ място по натовареност е съдебния район на Окръжния съд - Варна:

Постъпили дела :

➤ През 2015 г. са разгледани 31271 дела от 63 съдии, или средно по 496 дела годишно, на един районен съдия

➤ През 2016 г. са разглеждани 30775 дела от 64 съдии, или средно по 481 дела годишно, на един съдия.

➤ През 2017 г. са разглеждани 33819 дела от 62 съдии, или средно по 545 дела годишно, на един съдия.

Свършени дела :

➤ През 2015 г. са свършени 27192 дела от 63 съдии, или средно годишно по 432 дела, на съдия от районен съд.

➤ През 2016 г. са свършени 26652 дела от 64 съдии, или средно годишно по 416 дела, на съдия от районен съд.

➤ През 2017 г. са свършени 29775 дела от 62 съдии, или средно годишно по 480 дела, на съдия от районен съд.

И за съдебния район на Окръжен съд – Варна, отчитаме завишаване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела, което е в резултат както на увеличения брой дела за разглеждане и свършени дела през 2017 г. така и в резултат на намаляване на щата.

На трето място по натовареност е съдебният район на Окръжния съд – Шумен.

Постъпили дела :

- През 2015 г. са разгледани 10071 дела от 24 съдии, или по 420 дела средно годишно.
- През 2016 г. са разгледани 10639 дела от 24 съдии, или по 443 дела средно годишно.
- През 2017 г. са разгледани 11428 дела от 24 съдии, или по 476 дела средно годишно.

Свършени дела :

- През 2015 г. са свършени 9310 дела от 24 съдии, или средно годишно са свършени по 388 дела от един районен съдия.
- През 2016 г. са свършени 9940 дела от 24 съдии, или по 414 дела средно годишно.
- През 2017 г. са свършени 10658 дела от 24 съдии, или по 444 дела средно годишно.

И за този район отчитаме завишаване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела. Това е в резултат на увеличени брой дела за разглеждане и свършени дела през 2017 г.

На четвърто място по натовареност е съдебният район на Окръжен съд - Търговище.

Постъпили дела :

- През 2015 г. са постъпили за разглеждане общо 5747 дела от 16 съдии, или по 359 дела средно годишно, на районен съдия
- През 2016 г. са постъпили за разглеждане 5770 дела от 15 съдии, или средно годишно по 385 дела, на съдия;
- През 2017 г. са постъпили за разглеждане 6221 дела от 15 съдии, или средно годишно по 415 дела, на съдия;

Свършени дела:

- През 2015 г. са свършени общо 5238 дела от 16 съдии, или по 327 дела средно годишно, на районен съдия.
- 2016 г. са свършени 5313 дела от 15 съдии, или по 354 дела средно годишно, на един съдия.
- 2017 г. са свършени 5671 дела от 15 съдии, или по 378 дела средно годишно, на един съдия.

И за този съдебен район наблюдаваме завишаване на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо свършените дела в сравнение с предходните две години.

На пето място по натовареност е съдебният район на Окръжения съд - Силистра.

Постъпили дела :

- През 2015 г. са постъпили за разглеждане 5901 дела от 16 съдии, или по 369 дела средно годишно, на районен съдия
- През 2016 г. са постъпили за разглеждане 6101 дела от 15 съдии, или по 407 дела средно годишно, на районен съдия.
- През 2017 г. са постъпили за разглеждане 6180 дела от 15 съдии, или по 412 дела средно годишно, на районен съдия

Свършени дела :

- През 2015 г. са свършени 5091 дела от 16 съдии, или по 318 дела средно годишно от районен съдия.
- През 2016 г. са свършени 5421 дела от 15 съдии, или по 361 дела средно годишно от районен съдия.
- През 2017 г. са свършени 5541 дела от 15 съдии, или по 369 дела средно годишно от районен съдия.

За района на окръжен съд Силистра през отчетния период се наблюдава стабилитет на средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане така и спрямо свършените дела.

На шесто място по натовареност е съдебния район на Окръжен съд - Добрич:

Постъпили дела :

- През 2015 г. са постъпили за разглеждане 11123 дела от 33 съдии, или средно годишно са разглеждани по 337 дела
- През 2014 г. делата за разглеждани са 11066 от 31 съдии, или средно годишно са разглеждани по 357 дела.
- През 2017 г. са постъпили за разглеждане 12185 дела от 31 съдии, или средно годишно са разглеждани по 393 дела.

Свършени дела :

- През 2015 г. са свършени 9728 дела от 33 съдии, или средно годишно са свършвани по 295 дела.
- През 2016 г. са свършени 9784 дела от 31 съдии, или средно годишно по 316 дела.
- През 2017 г. са свършени 10739 дела от 31 съдии, или средно годишно по 346 дела.

И за района на Окръжен съд - Добрич е факт тенденцията за увеличение средната натовареност на един районен съдия, както спрямо делата за разглеждане, така и спрямо

свършените дела, в сравнение с предходните две години, което се дължи на увеличението на делата за разглеждане и свършените дела.

Съобразно средната натовареност на един съдия, по показателя постъпили за разглеждане дела, най-голяма натовареност имат районните съдии от района на Разградски окръжен съд - 558 дела, следвани от съдиите от района на ВОС – 545 дела, ШОС – 476 дела, ТОС – 415 дела, СОС – 412 дела и ДОС – 393 дела.

Средната натовареност, съобразно свършените дела, е най-висока в района на Разградски окръжен съд – 510 дела, следвани от районите на ОС- Варна 480 дела, ОС Шумен – 444 дела, ТОС – 378 дела, СОС - 369 дела и ОС - Добрич – 346 дела.

Обобщени данни за свършените в 3-месечен срок дела от районните съдилища.

Най – висок процент на свършени в 3-месечен срок дела, имат районните съдилища от Шуменски и Разградски съдебни райони - 93%, следвани от районните съдилища на съдебен район Търговище с по 91%, съдебен район Силистра – 90%, съдебен район Добрич – 86% и съдебен район Варна – 82% . И при тези данни се потвърждава изводът, който направихме по-горе, че по-малко натоварените съдилища, разполагащи с по-добра материална база и зали, имат и по-висок процент свършени в 3-месечен срок дела.

Средният процент на решенията в 3-месечен срок дела от районните съдилища в Апелативния район за 2017 г. възлиза на 87%.

По видове свършени дела в 3-месечен срок:

Средният процент на решенията в 3-месечен срок наказателни дела от районните съдилища в Апелативния район за 2017 г. възлиза на 88%, като този процент е бил същият и през 2016 г.

Съдебен район Търговище има най-висок процент решени в 3-месечен срок **наказателни дела** – 96%. На второ място са районните съдилища от Шуменски съдебен район - 94% за свършени наказателните дела. На трето място по показателя свършени в 3-месечен срок наказателни дела са съдилищата от Силистренски съдебен район – 92, следвани от съдилищата от района на Разград – 88%, Варна - 83% и Добрич – 82%.

По **отношение на гражданските и търговски дела**, на първо място са районните съдилища от района на Разград 95%, следвани от района на Шумен – 92%, Търговище – 90%, съдебен район Силистра – 89%, Добрич – 87% и Варненският съдебен район с 82%.

Средният процент на решенията в 3-месечен срок граждански и търговски дела от районните съдилища в Апелативния район за 2017 г. възлиза на 87%. Този показател е завишен в сравнение с 2016 г. , когато е бил 84%.

Анализът на тези данни сочи, че районните съдилища в Апелативен район Варна, са работили с по-голяма натовареност през отчетната 2017 година и са постигнали по-добри резултати по отношение срочността на свършените наказателни, граждански и търговски дела.

В заключение, искам да благодаря на всички съдии и служители, които със своя упорит труд постигнаха резултатите, отразени в настоящия доклад. Убедена съм, че цялостната дейност на Апелативен съд - Варна и на съдилищата от съдебния район ще ни води последователно към повишаване доверието на обществеността във върховенството на закона и независимостта на съдебната власт.

**ВАНУХИ АРАКЕЛЯН
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ - ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА АПЕЛАТИВЕН СЪД - ВАРНА**